

halkın ormanı

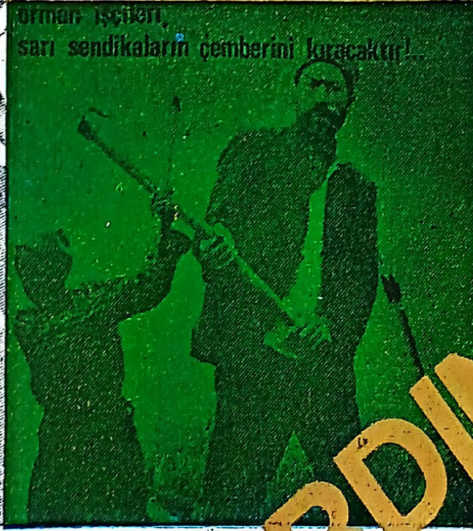
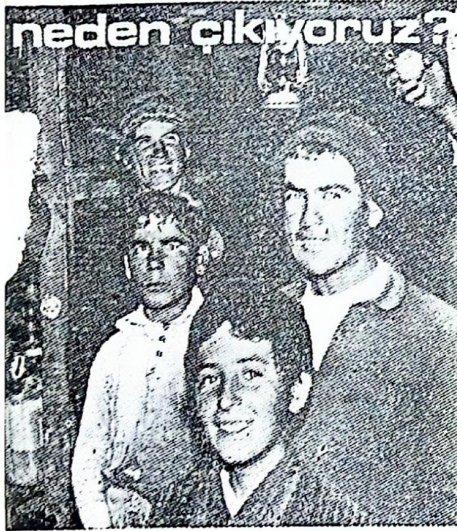
7

halkın
ormanı

1 halkın
ormanı

2 halkın
ormanı

3



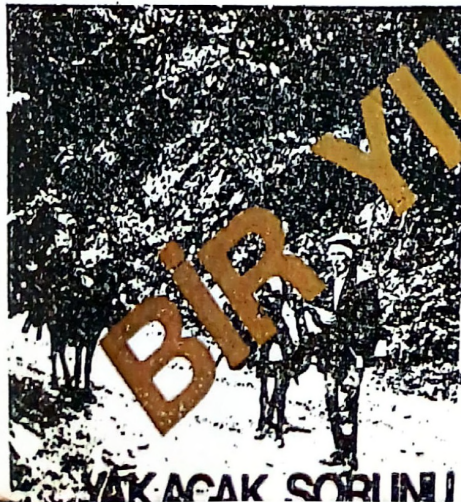
halkın
ormanı

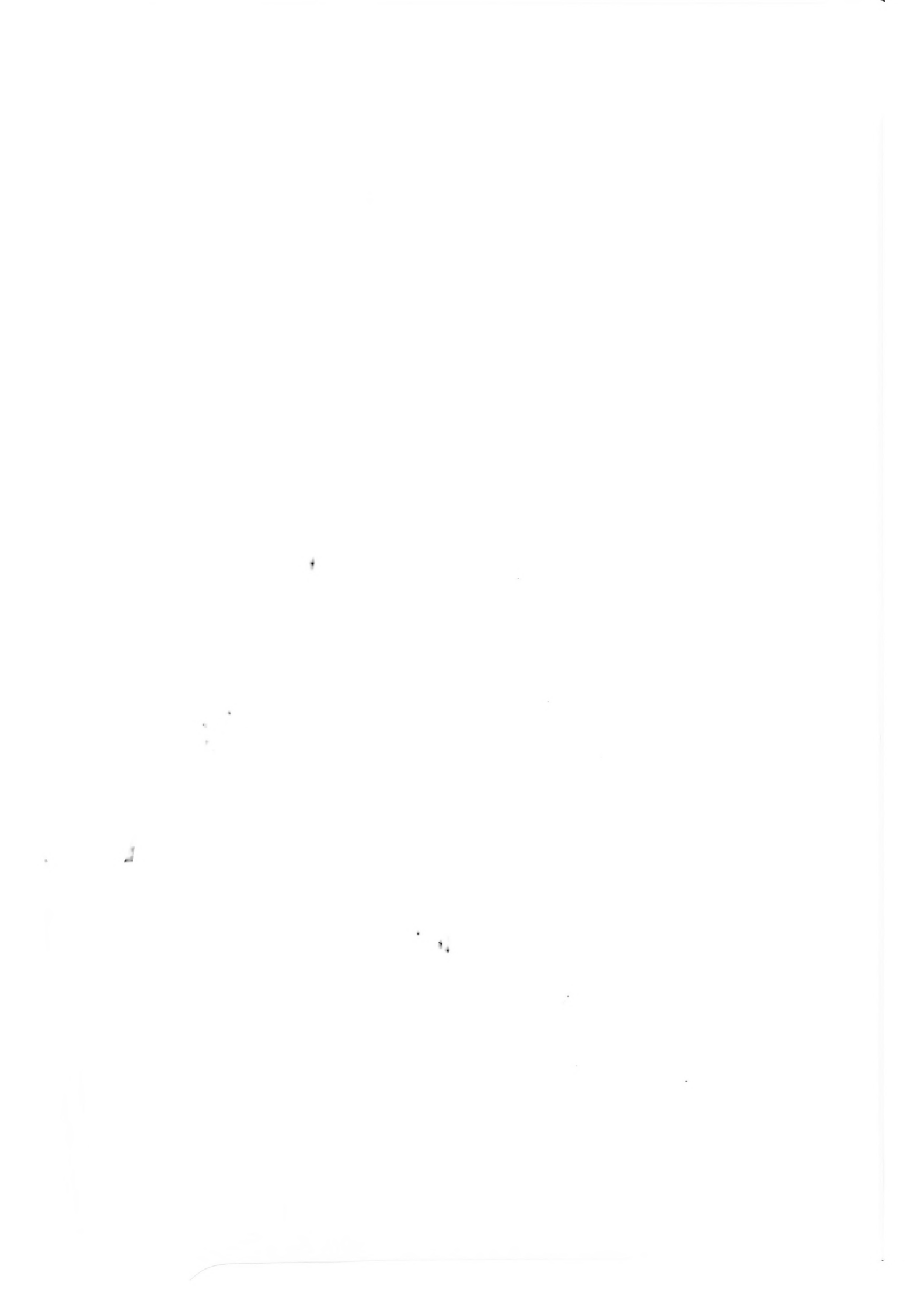
4 halkın
ormanı

5

halkın
ormanı

6







İÇİNDEKİLER

KONTRGERİLLADAN HESAP SORALIM!	2
BİR YILIN ARDINDAN	3
ABONE - SATIŞ VE MALİ DURUM RAPORU	6
BİR ORMAN YANGINI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ	11
CELAL SOYCAN KİMDEN YANA	14
TARTIŞMA	22
ÇİN ORMANCILIĞI	25
ORMAN İŞÇİLERİNDEN	34
OKUYUCU KÖŞESİ	37
HABERLER	40
DÜNYA ORMANCILIĞI	43
SOVYET SOSYAL - EMPERYALİZMİ ÜZERİNE (2) ...	44

KONTRGERİLLA' dan HESAP SORALIM!..

Bugün bütün yurttan anarşi ve kargaşalık hüküm sürüyor. Halkın can ve mal güvenliği ortadan kalkmıştır. Bir yandan halkımızın bölünmesini kendi kara emelleri için uygun bulan Rusya, bir yandan Kontrgerilla halk içinde bölücülük yapmakta, anarşi yaratmaktadır. Bunlardan Kontrgerillayı Başbakan'ın kendisi «devletin içerisinde yuvalanmış gizli bir güç» olarak tanımlamıştır. Günlük **Aydınlık** Gazetesinde Kontrgerillanın şefleri ve elemanları açıklanmış ve faaliyetleri hakkında tek tek bilgi verilmiştir.

Kontrgerillanın üzerindeki örtü kaldırılmış ve bu halk düşmanı cinayet şebekesi, işkenceciler ve katiller örgütü köşeye sıkışmıştır.

Bunlar şimdi açığa çıkmanın verdiği korku ve panik içinde yeni yeni cinayetler işlemekte, içinde bulundukları bu durumdan kurtulmak için askeri bir darbe ile iktidara gelmeye çalışmaktadırlar.

Kontrgerilla halkımızı bölmek, gençliğimizi birbirine kırdırmak istemektedir.

Kendisini saran çemberi yarmak için her yolu deneyen kontrgerilla; son zamanlarda paçayı kurtarmak için kendi adamlarını bile yoketmeye başlamıştır. Canıyla, malıyla, hak ve özgürlükleriyle, kurşunlara, işkencelere hedef olan halkın nefreti kontrgerillanın üzerinde toplanmıştır. Yurdunu ve halkını seven herkes bu katiller ve işkenceciler örgütünün dağıtılmasını, bunlardan hesap sorulmasını istemektedir. Hükümetin son günlerde katillerin üzerine yürüme konusunda aldığı tavır halkı sevindirmektedir. Ama hükümet bu katiller örgütünün üze-

rine gitmede daha cesur ve kararlı olmalıdır. Fakat sadece hükümetin kararlı ve cesur olması yetmez. Bütün demokratik kitle örgütleri, tek tek kişiler, halkını seven herkes Kontrgerilla'nın dağıtılması için harekete geçmelidir. Mal ve can güvenliğini sağlamanın yolu buna bağlıdır. Dökülmüş kanların, verilmiş canların hesabını sormak işçisiyle, köylüsüyle, memuruyla, aydını ve gençleriyle bütün halkın yumruğunu, katillerin tepesine indirmesiyle mümkündür. Bütün şartlar bu katiller çetesinden hesap sorulmasına elverişliyen fırsat kaçırılmamalı, bir ayuç faşistin daha fazla kan dökmesine izin verilmemelidir.

Yürüttüğü ırk ve mezhep kışkırtmalarıyla, işlediği cinayetlerle Türkiye halkının birliğini zayıflatan, böylece yurdumuzu Amerika ve Rusya gibi süper devletler karşısında zayıf düşüren Kontrgerilladan hesap sorulması bağımsızlık mücadelemizi de güçlendirecektir.

Biz huzur ve güvenlik isteyen halkın sesine kulak verilmesini ve bütün örgütlerimizin kontrgerillaya karşı mücadeleye seferber edilmesini istiyoruz. Biz; başta Orman Mühendisleri Odası olmak üzere bütün ormancılık kuruluşlarını ve ormancılık çalışanlarını Kontrgerilladan hesap sorulması için mücadeleye davet ediyoruz.

Bugün yurdunu ve halkını sevenin tek şartı budur.

**ANARŞİYİ ÖNLEMEK İÇİN,
CAN GÜVENLİĞİ VE, ÖĞRENİM
ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN, 45 MİLYON
HALK OLARAK BİRLEŞMEK İÇİN:
KONTRGERİLLADAN HESAP
SORALIM !**

BİR YILIN ARDINDAN...

Bir yayın yılını geride bıraktık. Hem halkın taleplerini savunan hem de ormancılığımızın bugün içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulmasını esas alan bir programın temellerini ortaya çıkarmaya çalıştığımız geçmiş yılın muhasebesini bütün okuyucularımızla birlikte yapmak istiyoruz. Birinci sayımızda ortaya koyduğumuz yayın ilkelerinin hayata geçirilmesinde ne ölçüde başarılı olduk? Bu yayın ilkeleri gerçeğe uygun olarak mı tesbit edilmişti? Bu soruların cevaplarını hep birlikte tartışacağız. Ama ortada duran bir gerçek var ki, kimse ona gözlerini kapayamaz. Bir avuç insandan yola çıkan dergimiz bugün yüzlerce abone ve toplam olarak binin üzerinde okuyucuya, dünyanın birçok ülkesindeki ormancılık kuruluşları, dergileri ile ilişkiye sahip, dostun, düşmanın kabul etmek zorunda kaldığı bir yayın organı haline gelmiştir. Bazıları hala daha «bunlar artık battı», «tecrit oluyorlar» sözleriyle kendilerini ve çevrelerini avutmaya çalışsınlar, gerçekler hiç de öyle olmadığını gösteriyor.

Herkesin masasında, çekmecesinde Halkın Ormanı bulunmasının suç olduğu bir dönemden geliyoruz. Dergimiz hepimizin bildiği gibi MC iktidarı zamanında, Cavit Dinçel'in Orman Genel Müdürü olduğu bir sırada yayınlandı. O tarihlerde Halkın Ormanı okumak, dağıtmak büyük bir «suç» teşkil ediyordu. Ama bütün baskılara rağmen, orman mühendisleri, teknikerleri, memurları, işçileri dergilerine sahip çıktılar, desteklediler. O zamanlar Halkın Ormanı okumak ve dağıtmak aynı zamanda faşizme karşı da direnişin, mücadelenin bir ifadesiydi. Tayini ve her türlü baskıyı göze alan ormancılar Halkın Ormanı okudular, sattılar, abone oldular. Dergimizin izlediği doğru siyaset kitlemizle birleşmemizde büyük bir etken oldu. Birçok kişi bu denli geniş bir yayın programına sahip olmamızı ve yayınımızı sürdürmemizi,

dergimizi çıkaranların «kişisel yeteneklerine» bağlıyorlar. Oysa hiç de öyle değil. Önemli olan her zaman olduğu gibi Halkın Ormanı örneğinde de, doğru bir siyasete sahip olmaktır. Doğru bir siyasete sahip olduğumuz ve kitlemize güvendiğimiz için bütün hatalarımıza, eksikliklerimize rağmen bu işin üstesinden gelebildik.

Dergimiz yayına başladığından bu yana faşist baskıların yanında başka çeşit baskılarla da karşılaştı ki, bunlardan en dikkat çekicisi revizyonistlerin dergimiz üzerindeki karşı-devrimci baskısıydı. Dergimiz özellikle 3. sayısından bu yana revizyonizme karşı verilen siyasi mücadeleyi hızlandırdı. Revizyonizmin ideolojik ve siyasi plandaki teşhirine, ormancılık alanında savunduklarının açık eleştirisine geçildi. Onların kitle örgütleri içerisindeki karşı-devrimci taktiklerinin teşhiri yapılmaya başlandı. Bunu 6. sayımızda yayınlanan «Orman Mühendisleri Odası 22. Genel Kurulu Ardından (2)» adlı yazımızda şu şekilde ifade etmiştik: «**Odanın son Küçük Kurulu uzun süreli aktif ideolojik mücadele olmaksızın revizyonizmin temizlenmeyeceği konusunda bütün yurtseverler için uyarıcı olmalıdır.**» İşte Odamızın 22. Genel Kuruluna hazırlanırken yaptığımız bu tesbiti 3. sayımızdan itibaren hayata geçirdik. Bundan sonraki sayılarımızda bu konuda bir dizi yayına giriştik. Bu tavrımız tabii ki, revizyonizmin de dergimize açık bir saldırıya girişmesine neden oldu. Bugün onlar yazdıkları yazılarda açık açık «**anti - Maoist birlik**» çağrısında bulunabiliyorlar. Bu da gösteriyor ki, ideolojik ve siyasi mücadele konusunda aktif tutumumuzu sürdürmeye devam ettiğimiz takdirde, revizyonistler de karşı-devrimci yüzlerini bütün kitlenin görebileceği şekilde açığa vuracaklardır.

Tabii meseleleri «kişisel çekişmeler» planında görmeye alışmış olan birçok kişi bu açık tavrımızdan tedirginlik duyuyorlar.

Özellikle de bu tedirginliğe orman mühendisleri arasında daha sıkça rastlanıyor. Birçok kişi dergimiz hakkında yapılan revizyonist propagandanın etkisinde kalarak bizim la olan ilişkilerini kesiyorlar. Derginin dağıtımından vazgeçiyorlar. Bu elbette ki geçici olan bir durumdur. Çünkü orman mühendisleri ve ormancılık çalışanlarının tümü yurtseverdir ve objektif olarak emperyalizme, feodalizme karşıdır. Bugünkü revizyonist baskının etkisi geçecek ve bu etki altındaki kişiler de dergimiz etrafında toplanacaklardır. Çünkü revizyonizmin yeşerebildiği zemin temellerinden sarsılmaktadır. Onların ormancılar arasında devrimci fikirlerin açık açık savunulmamasından dolayı etkinliklerini arttırdıkları günler geride kalmaktadır. Geçmişte ormancılar arasındaki ortam her türlü yanlış görüşün serbestçe yayılmasına imkan sağlayacak şekildeydi. Siyasi tartışmalar, görüş ayrılıkları kitleler arasında ortaya konamıyor, sadece yıldan yıla yapılan dar kapsamlı toplantılarda konuşuluyordu. Bu nedenle de birçok siyasi konu kişiselliğe indirgenmiş ve kişisel çekişmeler ön plana fırlamıştı. Tabii her zaman olduğu gibi bu durumdan en çok yararlananlar da revizyonistler oldu. Onlar ahbab-çavuş ilişkilerine dayanarak birçok kişiyi etkilemeyi başardılar. Devrimciler hakkında yürüttükleri iftira kampanyaları, karalamalar bir ölçüde kitle üzerinde etkili oldu. Ama şimdi sevinçle görüyoruz ki, bu sağlıksız ortam değişmeye başlamıştır. İlk çıktığımız zaman dergimizin MC faşizmine karşı direnişin ve mücadelenin bir ifadesi hal'ne geldiğini söylemiştik. Bugün ise yalnız faşizme değil, aynı zamanda revizyonizme karşı da mücadelenin ifadesi dergimizi okumak, abone bulmak ve dağıtmaktır. Ormancılar arasında yaygınlaştırılmak istenen her türlü yanlış görüşe, emperyalizmin uşaklığına karşı dergimiz güçlü bir silah olmaktadır.

Yukarıda sözünü ettiğimiz tüm bu baskılar bizleri susturmak içindir. Ormancılık konusunda bile olsa doğruları söylememize tahammülleri olmayanlar dergimizin kitlemiz arasında yaygınlaşmasından korkmaktadırlar. Bu nedenle de hergün yeni bir iftira, karalama kampanyası açmaktadırlar. Ayrıca dergimizin dağıtımını yapan arkadaşlarımıza, dergimiz okuyucularına baskılar yapmaktadırlar. Ama bütün bu baskılar bizi görevimizi yapmaktan alıkoyamayacaktır. Ne hâkim sınıfların baskıları ne sahte solcuların

engellemeleri bizi halka hizmet yolundan döndüremeyecektir. Halkın Ormanı doğru bir siyaset ve kitleleriyle birleşme çizgisi izlediği sürece her türlü halk düşmanı görüşün etkisindeki arkadaşlarımız da dahil olmak üzere tüm ormancıların yurtsever birliğini gerçekleştirmek yolunda başarılar kazanmaya devam edecektir.

Dergimiz cesaretli olarak ormancılık konularını ortaya koymakta ve bugün bile ormancılar arasında «dokunulmazlığı» olan bir dizi konu hakkında görüş ileriye sürmektedir. Örneğin dokunulmazlığı olan konuların başında gelen «devlet mülkiyeti» hakkındaki görüşlerimiz belirlenmiştir. Bugün devlet mülkiyetinin ne ormancılığa ne de ormanlar içinde yaşayan insanlara bir yarar getirmediği, çözümün köylü işletmeleri kurmak olduğu açıkça belirtilmektedir. Yine dokunulmazlığı olan bir diğer konuda, yakacak sorunundaki tavrımız da gelebilecek bütün tepkileri göze alarak ortaya konmuştur. Bu konudaki örnekleri çoğaltabiliriz. İşte bütün bunlar dergimizin halka karşı duyduğu sorumluluğun bir gereğidir. Hiçbir menfaat bu sorumluluğumuzun üzerine çıkamaz. Hiçbir baskı bizi açık ve cesaretli olarak halkın taleplerini savunmaktan döndüremez.

Ama dergimizin hala daha birçok eksikliği vardır. En başta dergi yayın çalışmalarına katılan arkadaşlarımızın azlığı nedeniyle düzenli olarak yayınlanamamaktayız. Bundan da önemli olan eksikimiz kendi kitlemizle olan bağlarımızın henüz istediğimiz ölçüde kuvvetli olamamasıdır. Henüz düzenli bir dağıtım, haberleşme sistemine sahip olamamamız da bunu yeterince göstermektedir. Dergimizin satış işlerinde birçok aksaklıklar ortaya çıkıyor. Düzenli olarak kitlemizle haberleşemediğimiz için birçok olayı zamanında öğrenemiyoruz. Bu olayları sizlere aktaramıyoruz ve bu da tabii ki dergimizin daha canlı olmasını engelliyor. Bu eksikliklerimize yol açan şartların tahlilini birinci sayımızda yapmıştık. Birinci sayımızda yer alan «Okuyucu Köşesi»ne giriş için yazdığımız yazıda belirttiğimiz gibi bugün ormancılar arasında görev yerlerinden ileri gelen bir dağınıklık vardır. Bu dağınıklık da birçok şeyi olumsuz olarak etkilemektedir. Ama aynı zamanda bu dağınık bulunma durumu bir yayın organı ihtiyacını da ortaya çıkarmaktadır. Merkezi bir yayın organı dağınık olarak görev yapan ormancılar arasında haberleşmeyi sağlamak, yol gösterici olmak gibi görevleri

üstlenmek zorundadır. Bir yayın yılı boyunca sözü geçen bu şartları değiştirmek için çalıştık ve bütün ormancılarının dergimiz aracılığıyla böyle bir yayın organına kavuşmasını arzuladık. Ama bugün görüyoruz ki, iki aylık bir yayın organı da böyle bir ihtiyacı tam olarak karşılayamamaktadır. En azından iki aylık bir dergi çeşitli kademelerde görev yapan arkadaşlarımızın dergimiz ile düzenli bir ilişki kurmasını, yazı yazmasını teşvik edici olamamaktadır. Bu sorunu mutlaka çözmek zorundayız. Mevcut şartların yarattığı dağınıklığın etkisinin kırılması da bu sorunun çözümüne bağlıdır. Biz bütün okuyucularımızla birlikte bu konuda önümüze çıkan zorlukları yeneceğimize inanıyoruz. Bu şekilde ortaya çıkan zaafılarımızı yenmek, eksikliklerimizi gidermek de mümkün olacaktır.

Şimdi yeni bir yayın yılına giriyoruz. Bu yayın döneminde çözmemiz gereken birçok sorunla karşı karşıyayız. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi baskıları göğüslemek, halk düşmanı siyasetlerin bize yönelttikleri saldırıları altetmek zorundayız. Bu nedenle de daha ciddi bir çalışmaya girişmeliyiz. Geçtiğimiz bir yılın önümüze çıkardığı en önemli görev, bir yanda doğru bir ormancılık programının temellerini ortaya çıkaracak araştırmalara, yayınlara yönelmenin yanında diğer yandan da dergimizin yaşatılması mücadelesiydi. Sadece okuyucularından gelen abone, satış ve bağış gelirlerine sahip bir derginin yaşatılması en önemli görevimizdi. Bugün de dergimizin yaşaması için abone bulmak, satış ve dağıtımı ciddi bir şekilde yürütmek zorundayız. Ama görevimiz yalnızca bunlarla sınırlı değildir. Şimdi daha üst düzeydeki sorunlarımızı da çözmek zorundayız. Geçtiğimiz yıl dergimizin 1. sayısında ortaya konan yayın ilkelerimizin sadece bir bölümünü esas almak zorunda kalmıştık ama önümüzdeki yayın döneminde diğer ilkelerimizi de hayata geçirmek için çalışmalıyız.

Örneğin örgütlenme konusunu gündeme getirmek ve çözmek zorundayız. Birçok örgütte dağınık bir halde bulunan ve görüşlerimizi savunan arkadaşlarımızın toparlanması ve en azından bağlı bulunduğu örgütlerde savunduğumuz fikirlerin yaygınlaştırılması için mücadeleye atılmaları şart haline gelmiştir. Savunduğumuz fikirler dergimiz aracılığıyla kitlemize ulaşmaktadır ve az çok bilinmektedir ama revizyonist çemberi kır-

mak için kitlemize doğru bir önderlik götürmemiz de gerekmektedir. Bu ise bir dizi örgütlenme sorununu gündeme getirmemize yol açacaktır. Orman işçilerinin örgütlenmesi, orman memurlarının örgütlenmesi ve giderek tüm ormancı çalışanların örgütlenmesi konusunda kitlemize önderlik yapmak ve bu konudaki görüşlerimizi berraklaştırmak zorunluluğu vardır. Örneğin orman memurlarının ve diğer ormancılık çalışanlarının tek bir merkezi örgütte toplanmaları sorununun çözümüne siyasi planda önderlik etmekle yetinmeyiz. Mevcut şartlar bizi örgütler arası bir birleşmenin zeminini yaratmağa doğru götürmektedir. Yine aynı şekilde orman işçilerinin sarı sendikalara karşı mücadelesini geliştirmek için sendika konusunu gündeme getirmek ve çözmek zorundayız.

Yine birinci sayımızla birlikte üzerinde durduğumuz **ORMANCILIK KURULTAYI** önerimizi hayata geçirmek için önümüzdeki dönemde daha çok çalışmak gerekmektedir. Her ne kadar yukarıda belirttiğimiz görevlerin yerine getirilmesi bu konudaki çalışmaların yoğunlaşmasına neden olacaksa da bu meseleyi özel bir önem vererek ele almalı, kitlemiz arasında **Kurultay** fikrini yaygınlaştırmaya ve onları seferber etmeye çalışmalıyız.

Bütün okuyucularımızı göreve çağırıyoruz. Yeni yayın dönemi için eleştirilerimizi, önerilerimizi yazalım. Dergimizle yakın ilişki kuralım, dağıtım, satış, abone sorunlarının ve diğer sorunların çözümlenmesinde görev alalım. Dergimizin gönüllü muhabirleri, yazarları olalım. Dergimizi hakim sınıfların yolsuzluklarının, baskılarının teşhir edildiği bir kürsü yapalım. Bugün koyu bir karanlık içinde yaşayan milyonlarca orman-köylüsü, halk bizden görev bekliyor.

Yeni yayın yılımızda bütün sorunların üstesinden geleceğimize inancı ile hepimize başarılar dileğiyle.

halkın
ormanı

üstlenmek zorundadır. Bir yayın yılı boyunca sözü geçen bu şartları değiştirmek için çalıştık ve bütün ormancıların dergimiz aracılığıyla böyle bir yayın organına kavuşmasını arzuladık. Ama bugün görüyoruz ki, iki aylık bir yayın organı da böyle bir ihtiyacı tam olarak karşılayamamaktadır. En azından iki aylık bir dergi çeşitli kademelerde görev yapan arkadaşlarımızın dergimiz ile düzenli bir ilişki kurmasını, yazı yazmasını teşvik edici olamamaktadır. Bu sorunu mutlaka çözmek zorundayız. Mevcut şartların yarattığı dağınıklığın etkisinin kırılması da bu sorunun çözümüne bağlıdır. Biz bütün okuyucularımızla birlikte bu konuda önümüze çıkan zorlukları yeneceğimize inanıyoruz. Bu şekilde ortaya çıkan zaaflarımızı yenmek, eksikliklerimizi gidermek de mümkün olacaktır.

Şimdi yeni bir yayın yılına giriyoruz. Bu yayın döneminde çözmemiz gereken birçok sorunla karşı karşıyayız. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi baskıları göğüslemek, halk düşmanı siyasetlerin bize yönelttikleri saldırıları altetmek zorundayız. Bu nedenle de daha ciddi bir çalışmaya girişmeliyiz. Geçtiğimiz bir yılın önümüze çıkardığı en önemli görev, bir yanda doğru bir ormancılık programının temellerini ortaya çıkaracak araştırmalara, yayınlara yönelmenin yanında diğer yandan da dergimizin yaşatılması mücadelesiydi. Sadece okuyucularından gelen abone, satış ve bağış gelirlerine sahip bir derginin yaşatılması en önemli görevimizdi. Bugün de dergimizin yaşaması için abone bulmak, satış ve dağıtımı ciddi bir şekilde yürütmek zorundayız. Ama görevimiz yalnızca bunlarla sınırlı değildir. Şimdi daha üst düzeydeki sorunlarımızı da çözmek zorundayız. Geçtiğimiz yıl dergimizin 1. sayısında ortaya konan yayın ilkelerimizin sadece bir bölümünü esas almak zorunda kalmıştık ama önümüzdeki yayın döneminde diğer ilkelerimizi de hayata geçirmek için çalışmalıyız.

Örneğin örgütlenme konusunu gündeme getirmek ve çözmek zorundayız. Birçok örgütte dağınık bir halde bulunan ve görüşlerimizi savunan arkadaşlarımızın toparlanması ve en azından bağlı bulunduğu örgütlerde savunduğumuz fikirlerin yaygınlaştırılması için mücadeleye atılmaları şart haline gelmiştir. Savunduğumuz fikirler dergimiz aracılığıyla kitlemize ulaşmaktadır ve az çok bilinmektedir ama revizyonist çemberi kır-

mak için kitlemize doğru bir önderlik götürmemiz de gerekmektedir. Bu ise bir dizi örgütlenme sorununu gündeme getirmemize yol açacaktır. Orman işçilerinin örgütlenmesi, orman memurlarının örgütlenmesi ve giderek tüm ormancı çalışanların örgütlenmesi konusunda kitlemize önderlik yapmak ve bu konudaki görüşlerimizi berraklaştırmak zorunluluğu vardır. Örneğin orman memurlarının ve diğer ormancılık çalışanlarının tek bir merkezi örgütte toplanmaları sorununun çözümüne siyasi planda önderlik etmekle yetinmeyiz. Mevcut şartlar bizi örgütler arası bir birleşmenin zeminini yaratmağa doğru götürmektedir. Yine aynı şekilde orman işçilerinin sarı sendikalara karşı mücadelesini geliştirmek için sendika konusunu gündeme getirmek ve çözmek zorundayız.

Yine birinci sayımızla birlikte üzerinde durduğumuz **ORMANCILIK KURULTAYI** önerimizi hayata geçirmek için önümüzdeki dönemde daha çok çalışmak gerekmektedir. Her ne kadar yukarıda belirttiğimiz görevlerin yerine getirilmesi bu konudaki çalışmaların yoğunlaşmasına neden olacaksa da bu meseleyi özel bir önem vererek ele almalı, kitlemiz arasında **Kurultay** fikrini yaygınlaştırmaya ve onları seferber etmeye çalışmalıyız.

Bütün okuyucularımızı göreve çağırıyoruz. Yeni yayın dönemi için eleştirilerimizi, önerilerimizi yazalım. Dergimizle yakın ilişkiler kuralım, dağıtım, satış, abone sorunlarının ve diğer sorunların çözümlenmesinde görev alalım. Dergimizin gönüllü muhabirleri, yazarları olalım. Dergimizi hakim sınıfların yolsuzluklarının, baskılarının teşhir edildiği bir kürsü yapalım. Bugün koyu bir karanlık içinde yaşayan milyonlarca orman-köylüsü, halk bizden görev bekliyor.

Yeni yayın yılımızda bütün sorunların üstesinden geleceğimize inancı ile hepimize başarılar dileğiyle.

halkın
ormani

Birinci Yayın Yılı Sonunda

Abone - Satış ve Mali Durum Raporu

Yeni bir ormancılık dergisi çıkarma fikri, ilk olarak 1976 yılı sonbaharında ortaya atıldı. İşe önce, yayın ilkelerinin belirlenmesi ve yayın programının hazırlanmasıyla başladı. Hazırlanan taslaklar, yapılan çeşitli toplantılarda incelendi. Görüş ve eleştiriler ışığında program son şeklini aldı. Kuruluş çalışmaları sırasında, dergiyi çıkarınların isteğiyle, çeşitli siyasi görüşlere sahip kişilerle toplantılar yapıldı, derginin çıkışını desteklemeleri talep edildi. Görüş ve eleştirileri alındı.

Öte yandan, derginin kuruluşu için yasal işlemlerin tamamlanmasına geçildi. İlk masraflar az sayıda arkadaşımızın toplam 4300 lirayı bulan bağışlarından karşılandı (Bak: Cetvel-1). Daha sonra çıkacak olan dergi ve yayın amaçları, başta ormancı ça-

lışanlar olmak üzere, çevremizdeki çeşitli kişilere anlatılarak abone kaydına girildi. Bunun aynı zamanda derginin çıkışı için maddi açıdan da zorunlu olduğu belirtildi. Çünkü Halkın Ormanı tamamen satış, abone ve bağış gelirlerine dayanarak çıkmak zorundaydı. Yani bizzat ormancı çalışanların ve halkımızın diğer kesimlerinden kişilerin gücüne dayanarak yayınlanacaktı. Başka bir gelir kaynağı yoktu.

Birinci sayının çıkışından önce 72 abonemiz oldu. Bağışlarla birlikte toplam gelirimiz 7592.5 liraya ulaştı. Derginin ilk kuruluşundan birinci yayın yılı sonuna kadar geçen 24 aylık süre içinde gelir ve giderlerimizin durumu, cetvel-1 ve 2'de gösterilmiştir.

Cetvel — 1 : Halkın Ormanı Gelir Cetveli

Tarih	Abone (TL)	Satış (TL)	Bağış (TL)	Çeşitli (TL)	TOPLAM (TL)
Kasım-Aralık 1976			300.—	—	300.—
Ocak/1977	—	—	4000.—	—	4000.—
Şubat	990.—	—	482.50	—	1472.50
Mart	240.—	—	40.—	—	280.—
Nisan	1080.—	—	10.—	—	1090.—
Mayıs	210.—	—	—	—	210.—
Haziran	240.—	20.—	—	—	260.—
Temmuz	3520.—	625.50	880.—	—	5025.50
Ağustos	4400.—	1299.—	530.—	—	6229.—
Eylül	4246.—	2972.50	70.—	—	7288.50
Ekim	1100.—	601.25	—	—	1701.25
Kasım	1380.—	160.—	—	—	1540.—
Aralık	1925.—	1637.50	125.—	—	3687.50

1977 yıl sonu toplamı	19331.—	7315.75	6437.50	—	32784.25
Ocak/1978	7845.—	3559.25	520.—	178.55	12102.80
Şubat	5745.—	2929.75	1420.—	—	10094.75
Mart	1215.—	351.75	530.—	—	2096.75
Nisan	360.—	1977.50	500.—	—	2837.50
Mayıs	2160.—	794.75	500.—	—	3454.75
Haziran	630.—	1026.—	—	10.25	1666.25
Temmuz	1260.—	1719.75	30.—	—	3009.75
Ağustos	5335.—	7972.50	2915.—	—	16222.50
Eylül	600.—	575.—	—	—	1175.—
16. Ekim	1800.—	579.75	—	—	2379.75
16. Ekim itiba- riyle 1978 top.	26950.—	21486.—	6415.—	188.80	55039.80
GENEL TOPLAM	46281.—	28801.75	12852.50	188.80	88124.05

Cetvel — 2 : Halkın Ormanı gider cetveli

Tarih	Dergi basımı	Pul	Ambalaj, kırtas'ye teksir, v.s.	Çeşitli	TOPLAM
Kasım-Aralık 1976	—	64.—	148.—	47.—	259.—
Ocak/1977	—	457.50	108.—	182.10	747.60
Şubat	—	104.—	500.—	378.50	982.50
Mart	—	59.65	310.—	—	369.65
Nisan	35.—	67.20	—	105.—	207.20
Mayıs	2000.—	14.05	—	289.—	2303.05
Haziran	17.—	79.30	—	238.—	334.30
Temmuz	40.—	424.—	602.90	—	1066.90
Ağustos	47.—	80.75	31.50	1048.50	1207.75
Eylül	360.—	536.25	400.—	4198.75	5495.—
Ekim	—	159.—	—	150.—	309.—
Kasım	—	77.—	140.—	340.—	557.—
Aralık	11672.50	331.—	124.50	600.75	12728.75
1977 yılı toplamı	14171.50	2389.70	2216.90	7530.60	26308.70
Ocak/1978	—	639.50	2765.—	105.50	3510.—
Şubat	—	305.50	30.—	163.50	499.—
Mart	10090.—	188.50	715.—	591.50	11585.—
Nisan	—	670.50	425.—	1524.—	2619.50
Mayıs	4025.—	267.—	625.—	300.—	5217.—
Haziran	11500.—	423.—	—	1100.—	13023.—
Temmuz	—	512.—	—	105.50	617.50
Ağustos	—	173.50	1400.—	405.—	1978.50
Eylül	7500.—	12.50	48.—	650.—	8210.50
16. Ekim	7500.—	377.50	135.—	187.50	8200.—

16. Ekim itibarıyla

1978 top. 40615.—

3569.50

6143.—

5132.50

55460.—

GENEL TOPLAM 54786.50

6023.20

8507.—

12710.10

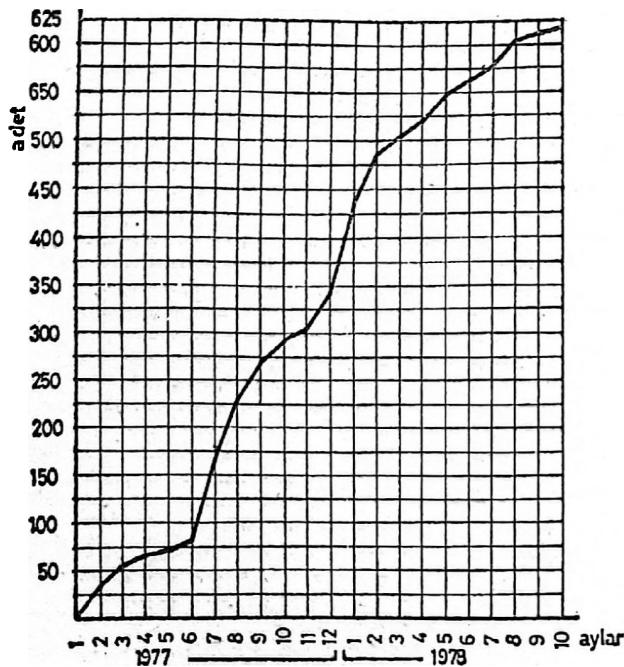
82027.70

Gider cetvelinde «Çeşitli» başlığı altında toplanan masraflar, demirbaş (Kayıt defterleri, zımba, lastik mühür, v.b.) alımları, ilan giderleri, fotoğraf makinası alımı, posta kutusu ve idarehane kiralari, film alımı ve fotoğraf basım masrafları, v.b. masraflardır.

Görüldüğü gibi cetveller 16.Ekim 1978 itibarıyla düzenlenmiştir. Bu nedenle altıncı sayının basım ve postalama giderleri cetvelde yer aldığı halde, satış gelirleri, henüz elimize ulaşmadığı için yer almamaktadır. Ayrıca derginin birinci ve ikinci sayı basımlarından matbaaya kalan 14.000 lira borcu da cetvelde yer almamaktadır. Bu borç da dikkate alındığında, derginin 16. Ekim.1978 tarihi itibarıyla gelir-gider durumu şöyle oluyor : 88124.05 TL. gelir, 96027.70 TL. gider. Açık: 7903.65 TL. Aradaki bu farkın geçmiş sayılardan kalan satış alacakları, gelecek sayı satışları, abone ve bağış gelirleri yoluyla kapatılması düşünülmektedir.

Mali durumu böylece özetledikten sonra, şimdi de satış ve abone durumunu gözden geçirelim:

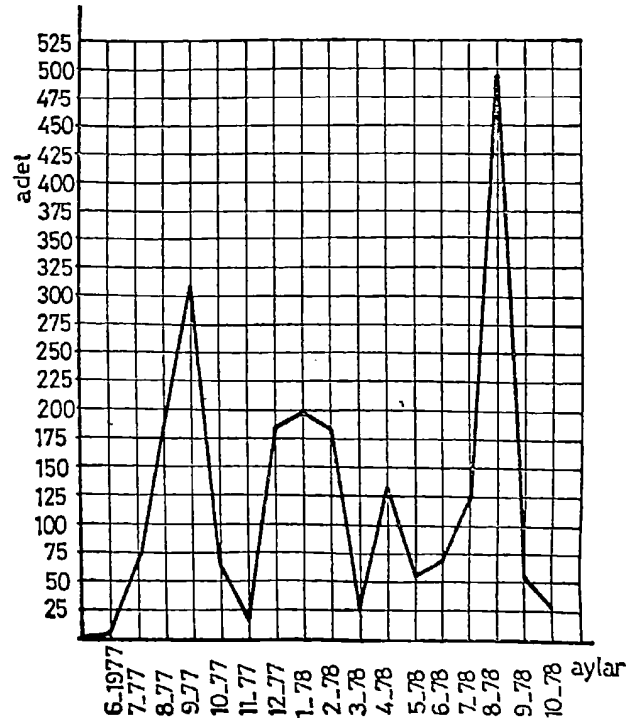
Grafik — 1 : Abone grafiği



Bu abonelerin içinde 35 tanesi, abonelik süresini doldurduktan sonra yenileme yapmamışlardır. Bir tane abonemiz ölmüş, üç tanesi ise abone ücretlerini göndermemişlerdir. Halen fiili abone sayımız 578'dir. Altıncı sayı ile birinci yayın yılımız dolduğundan, bir yıl için abone olan okurlarımızdan 429 tanesinin süresi de bu sayı ile dolmuş bulunuyor.

Bu okurlarımızın aboneliklerini vakit geçirmeden yenilemelerini diliyoruz. Raporun başında da belirttiğimiz gibi, gönüllükleri her abone ücreti dergimizin yaşaması için hayati önem taşımaktadır.

Grafik — 2 : Satış grafiği



Görüldüğü gibi, satışlar birinci yayın yılı boyunca periyodik alçalıp yükselmeler göstermiştir. Her sayının yayınlanışı ile satışın artacağı düşünülürse bu durum normaldir. Fakat aslında, satışın aylara dağılımını gösteren bu grafik pek de gerçeği yansıtmıyor. Çünkü derginin toplu satışını yapan arkadaşlar doğal olarak, satış paralarını toplandıkça göndermektedir. Bu

da bazı aylarda satışın aşırı birikmiş görünmesine yol açmaktadır. Öte yandan toplu satış yapan arkadaşlarımızın «satış» konusunu biraz daha «ciddiye almaları» gerektiğini düşünüyoruz. Nedenine gelince örneğin 5. sayı yayınlandıktan sonra, elimizde yeterli para kalmadığından 6. sayının çıkışı tehlikeye girmişti. Çünkü arkadaşlar satış paralarını düzenli gönderme işini gevşetmişlerdi. Temmuz ayı içinde durumu kendilerine bildiren mektuplar yazdık. Bunun üzerine satış geliri, Ağustos ayı içinde olağanüstü arttı. Oysa gelirin büyük kısmı geçmiş sayıların satışlarından meydana geliyordu. Bu arkadaşlarımız, satışları ve para gönderme işini daha düzenli hale getirirlerse derginin yayın çalışmalarının da daha düzenli ve rahatlık içinde olacağı kuşkusuzdur. Toplu satış yapan arkadaşlarımızdan bu gerçeği akillarından çıkarmamalarını diliyoruz.

Ayrıca ileride de göreceğimiz gibi bazı başmüdürlüklerde Halkın Ormanı hiç satılmamaktadır. Oysa bazı başmüdürlüklerde satış çok yüksektir. Bu başmüdürlüklerin tek özelliği, buralarda satış işine ciddiyetle sarılmış arkadaşlarımızın varlığından başka bir şey değildir. Ve diğerlerinde de dergimizin okunmaması için hiç bir somut neden yoktur. Bu yüzden satışımızın az olduğu, ya da hiç olmadığı yörelerdeki arkadaşlarımızı —öncelikle de dergimize abone olanları— dergimizin tanıtımı ve dağıtımını üstlenmeye çağırıyoruz. Halkın Ormanı'nı beğeniyor, ormancılar ve ormanla ilişkili halk için gerekli olduğuna inanıyor, ya da en azından yayınlanmasına olumlu bir olay gözüyle bakıyorsanız onun yaşama mücadelesine omuz verin. Karınca kaderince ormancılık biliminin geliştirilmesi ve ormancılık politikasının yeniden oluşturulmasına yapmaya çalıştığı katkılara destek olun.

Son olarak, abonelerin ve satışların çeşitli yörelere dağılımını, abonelerin niteliklerini gözden geçirelim:

Halkın Ormanı'nın aboneler dışındaki satışlarının büyük çoğunluğu (% 70) dört başmüdürlük bölgesinde toplanmaktadır. (Ankara, Erzurum, Giresun ve İzmir). Bunun yanında, yukarıda da söylediğimiz gibi

Cetvel — 3 : Abone ve satışın dağılımı

Bölümü	Abone		Toplam Satış	
	Miktar	%	Miktar	%
Adana Başmd. (*)	16	2.7	7	0.3
Adapazarı »	16	2.7	51	2.5
Amasya »	54	9.3	45	2.2
Ankara »	59	10.2	169	8.4
Antalya »	12	2.1	97	4.8
Artvin »	—	—	10	0.5
Balıkesir »	4	0.7	13	0.6
Bolu »	16	2.7	6	0.3
Bursa »	7	1.2	3	0.1
Çanakkale »	9	1.5	34	1.7
Denizli »	8	1.4	2	0.1
Elazığ »	12	2.1	11	0.5
Erzurum »	23	4.0	595	29.5
Eskişehir »	3	0.5	—	—
Giresun »	26	4.5	420	20.8
Isparta »	3	0.5	—	—
İstanbul »	33	5.7	57	2.8
İzmir »	89	15.4	228	11.3
K. Maraş »	8	1.4	—	—
Kastamonu »	15	2.6	45	2.2
Mersin »	22	3.8	115	5.7
Muğla »	18	3.1	61	3.0
Trabzon »	5	0.8	20	1.0
Zonguldak »	5	0.8	29	1.4
Yurtdışı »	3	0.5	—	—
Doğr.-Kerest.	8	1.4		
Kuruluşlar	12	2.1		
Öğretmen	18	3.1		
Özel	70	12.1		
Ziraatçı	4	0.7		
Toplam	578	100.0	2018	100.0
Ödemeli satış			156	
Abone süresi				
dolan-ölen :	36			
parası gelmeyen				
abone :	3			
GENEL TOPLAM	617		2174	

(*) Başmüdürlük bölgesindeki AGM, MPGM, OR-KÖY ve ORÜS teşkilatlarının elemanı aboneler de dahildir.

hiç satışıımızın olmadığı başmüdürlükler de var: Eskişehir, Isparta, Maraş. Ve yine yukarıda söylediğimiz gibi, önemli görevlerimizden biri, buralarda dergimizin satışını sağlamaktır.

Abonelere gelince, görüldüğü gibi ormancı abonelerin yoğun olduğu üç başmüdürlük (Amasya, Ankara, İzmir) toplam sayının % 35'ini yani yaklaşık üçte birini kapsıyor. Diğer başmüdürlüklerin abone toplamı ise % 45. Özel ve resmi kuruluşlar abone sayısının % 2.1'ini oluşturuyor. Ormancı olmayan abonelerin oranı ise % 18. Hiç abonemizin bulunmadığı başmüdürlük bölgesi Artvin. Aboneleri illere göre ayırdığımızda, üç büyük ilde (İstanbul, Ankara, İzmir) toplanan abone oranı % 32.3, yani yaklaşık üçte birdir. Diğer il merkezlerindeki abone sayısını da buna eklediğimizde, abonelerimizin % 58'inin il merkezlerinde oturduğunu görüyoruz. Bu oranlara bakarak diyebiliriz ki, dergimiz birinci yayın yılında daha çok il merkezlerinde, büyük şehirler ve çevresinde yayılmıştır. Fakat bunu söylerken gözardı etmememiz gereken bir husus var: Abonelerimizin % 42'si hiç de küçümsenmeyecek bir bölümü büyük şehirler ve il merkezleri dışına, kasabalara ve kırsal alanlara yayılmıştır. Ve belki de pek çok yayın organının ulaşamadığı yerlere gitmektedir. Kabul etmek gerekir ki bu, orman teşkilatının ve ormancılık hizmetlerinin yaygınlığının dergimize sağladığı bir avantajdır. Kanımızca bu avantaj daha iyi değerlendirilebilir. Halkın Ormanı diğer pek çok yayın organının gitmediği yörelerde geniş çapta dağıtılabilir ve halkla diyalog kurulabilir. Bunu başarmaksa, kendilerinin de bizzat kabul edeceği gibi, derginin yönetim kadrosundan çok başta aboneler olmak üzere yine tüm okurlara düşen bir görevdir. **Halkın Ormanı'nın sizinle ve si'nin çevrenizdeki halkla bütünleşmesini sağlamalısınız.** Halkın Ormanı'nı gidebildiğiniz en uzak orman köyüne, en yoksul orman işçisine ulaştırın. Onların sorunlarını da dergiye yansıtın. Bunu yapın ki dergimiz gelişsin, yayılsın, daha da canlansın. Ormanla ilişkili geniş kitlelere seslenebilsin, onlarla bütünleşsin.

Orman mühendisi abone	: 227	% 47.9
Orman teknikeri	» : 75	% 13
Orman memuru	» : 75	% 13

Cetvel — 4 : Abonelerin mesleklerine göre dağılımı

Orman işçisi	» : 21	% 3.6
Öğretmen	» : 18	% 3.1
Diğer teknik el.	» : 12	% 2.1
Avukat-hukukçu	» : 11	% 1.9
Öğrenci	» : 11	% 1.9
Keresteci-doğramacı	» : 8	% 1.4
Ziraatçı	» : 4	% 0.7
Diğer meslekler	» : 57	% 9.8

Toplarsak, orman işçileri de dahil olmak üzere ormancı abonelerin oranı % 77.5, yani dörtte üçten fazla etmektedir. Buna göre abonelerimizin en büyük bölümünü ormancı teknik elemanlar, çeşitli orman memurları ve orman işçileri oluşturuyor ki, bir ormancılık dergisi için de doğal olan budur. Yalnız önemli olan, orman mühendisi, tekniker, memur ve işçi gibi meslek gruplarının bu dörtte üçün ne kadarını meydana getirdikleridir. Yine rakamlar ormancılar arasında en fazla abonelerin orman mühendislerinden meydana geldiğini gösteriyor. Bunu orman teknikerleri ve memurları izliyor. Orman işçilerinin payı ise en az. Dergimizin orman köylülerine ne oranda ulaştığını anlamak ise bu cetvellerden mümkün olmamaktadır. Şüphesiz bu abone oranlarının, dergimizin yayın politikası açısından doğru olup olmadığı, eğer değiştirilmesi gerekiyorsa, bu değişimin nasıl gerçekleşebileceği, tartışılabilir ve tartışılmalıdır. Dergimizi kimler okumalıdır? Dergi daha çok kimlere seslenmelidir? Dergimizi daha çok kimler arasında dağıtmağa ve tanıtmaya önem vermeliyiz? Derginin ikinci yayın yılı için görevlerini önem sırasına göre nasıl sıralayabiliriz? Bütün bu sorular, ikinci yayın yılına başlarken önümüzde duran ve halledilmesi gerekli konulardır. Önümüzdeki bir iki aylık dönem içinde bu sorulara cevap bulmaya çalışacağız. Bunun için bazı girişimlerimiz olacak. Örneğin anket düzenliyeceğiz, veya geçmiş dönemde elimize geçen okuyucu mektuplarını bir kez de bu açıdan gözden geçireceğiz. Kesin olan bir şey var ki, yeni yayın yılı yayın politikamız, okurlarımızla birlikte şekillendirilecek. Onun için **her okurumuzu geçmiş dönemin bir eleştirisi ve gelecek dönem için önerilerini bize yazmaya çağırıyoruz.**

Yeni yayın yılımızda, yeni görevleri elele başarmamızı diler, tüm okurlarımıza saygılar sunarız.

Bir Orman Yangını ve Düşündürdükleri

Geçen yıl korkunç bir yıld, güney ormanları için. Yanıyordu, ormanlar, dağlar, Toroslar, tüm Türkiye yanıyordu. Bu yıl durdu mu yangınlar? Bu yıl da yanıyor, Ege kıyılarına da kayarak.

1977'nin güney yangınlarından biri daha başlamıştı. Gece saat 1 sıraları idi. Başmüdürlük santralı önünde, «teknik elemanlar, yangına gidecekler» dediler. Bir süre, dışarıdan orman sitesine evlerine dönenlerden, evlerinden çağrılanlardan 6-7 arkadaş olduk. Daha sonra, bir arabaya bindik, gidiyoruz. «Biz ne yapacağız ki» diye aklımızdan geçti. Ama, hele bir gidelim. Yangın yerine ulaşmak için 40-50 km. gideceğiz. 10-15 km. sonra sol tarafta Torosların uzandığı görülüyor. Gecenin karanlığında sağda solda yalımlar yükseliyor. Tarlalardaki ekin artıkları bunlar. Bir yere saptık: Burada orman vardı, ağaçlama vardı, «orası yanıyor, anlaşılın» dedi bir arkadaş. Yok, orada da tarlalar yanıyor. Uzakta, dağın eteklerinde, yukarılara doğru giden bir başka yangın. Santralda konuşulmuştu, orası için: «Telefon boşa gibi, hattı kestiler. Sanıyorum, orayı da ateşe verdiler» diye. Yolda bir devlet kurumundan telefon ettik, Başmüdürlük santralına. Bir takım da oraya gönderdik, dediler. Biraz daha gittik, solda Toroslar gözalabildiğince seçiliyordu, artık. Asıl yangın kendini göstermeye başlamıştı. Sanki tüm düşman uçakları, tüm Toroslara, dağlara taşlara yalım bombası yağdırmıştı da çekip gitmişti. Gecenin zifiri karanlığında uzaktan Ankara'ya, İstanbul'a giriliyormuş gibi ışıklanmış görülüyordu, dağlar tepeler.

Gittikçe yangın biçimleri seçilmeye, belirmeye başladı. Kümeler durumunda tepe yangını, büyük yalımlar olarak. Örtü yangını biçiminde olanı, dağın eteğinden yukarılara doğru eğri büğrü çizgilerle km.lerce uzanıyor, ışıklandırılmış kale burçlarını an-

Süleyman DİNGİL (*)

dırıyordu. Bir de aralıklı, daha parlak küçük yalım ocakları: kesim alanlarında kalmış resineli dip kütükler yanıyordu. Yangın söndürme işinin yönetildiği yere yaklaştığımızı sanıyorduk. Birçok küçük yerleşim yerinden geçtik. Yangın söndürme işi, bir deponun olduğu yerden yönetiliyormuş. Sağda solda yanan tepeler vardı, aralarından geçen yolda ilerliyorduk. Bir süre sonra artık yangının içinde idik. Tümümüz, bugüne değin en azından birkaç orman yangını görmüş, söndürülmesinde bulunmuştuk, sanırım. Ama bu yangın bir başka idi. «Yangının içinde kalırmıyız», diye düşündük. Tek tük evler, mahalleler vardı yol üzerinde. Köylüler vardı ortalarda o saatlarda. Bir yerde İşletme Müdürü, bir iki jandarma ile köylülerin arasında duruyordu, yangın için adam topluyorlardı. Demek ki İşletme Müdürü dayanamamış, yine gelmişti. Çünkü bir süre önce İşletme Müdürü, oradan bir iki çıkarıcı partinin işini yapmadığı için alınmıştı ve boştu İşletme. Yangın başlayalıdan bu yana 24 saat geçmişti. Bir gün önce aynı saatlerde yangını kulesinden gören bekçi, 6-7 yerden ormanı ateşlediklerini bildirmiş.

Deponun olduğu yere geldik, tomruk yığınları, evler, ortadan geçen kuru bir dere ve deponun çevresinde yanan tek tük dip kütükler. Bir kez daha yangının ortasında olduğumuz korkusuna kapıldık. Oysa oralarda dip kütüklerden başka yanacak birşey olmadığı için ağaçların tepelerine yalımlar ulaşamamıştı ve gövdeler de yanmamıştı. Bir bakıma, gençleştirme alanlarında, toprak işlemenin ve artıkların temizlenmesinin ve bakım alanlarında temiz bir işletmeciliğin yangına karşı yararlı olduğu, bu deponun çevresindeki durumla kanıtlanıyordu.

Yüz dolayında asker, yığınların üzerinde yatıyordu. 15-20 kişilik bir köylü öbeği, komşu Başmüdürlükten gelen elemanlarla güney batıda sarp kayalıklar içinde zaman zaman yükselen yalımların olduğu yere gön-

(*) İ.Ü.O.F. 1966

G.A.Or. Araş. Böl. Md. Yrd. - ANTALYA

derildi. Bir taraftan 15-20 köylü daha gelecek deniliyordu. Az sonra onlar da geldiler. Biz üç arkadaş, deponun doğusundaki yamacı kurtarmak için bu köylülerle yola koyulduk. Yamaç, sık görünen bir ormandı. Yel o taraftan esiyordu, güçlendikçe tepenin arka tarafından görünen kızılık, göklere yükseliyor, bu yamaç da ha tuttu ha tutacak deniliyordu. Tepeye, yan taraftan bir yerden ulaşacaktık. Gittiğimiz yol üzerinde başka bölgeden gelen genç iki arkadaş, kendi yangını takımları ile sakıncalı bir mintıkayı, denetim altına almışlardı. Bize onlar yol gösterdiler, daha sonra, yamacın tepesi, artık yalımlar yükseldikçe, daha iyi görülebiliyor, seçiliyor, ama yalımlar alçalınca, kızılık yokolunca, küçük bir iki yalım, zifiri karanlıkta hiçbir şeyin seçilmesine yaramıyordu. Karanlık ormanın içinden oraları bilen bu köylülerle yukarılara doğru ilerledik. Parça parça yalımların olduğu yere geldik, üç ayrı öbekte köylüleri alarak yangını söndürmeye başladık. Dal ve tırmıklarla örtü yangını biçiminde ilerleyen yangının önünü temizliyerek çalışmaya koyulduk. Yangın, yakacak bir şey bulamayınca, olduğu yeri yakıyor ve sönyordu. Birkaç saatlik bir çalışmadan sonra o yamaca yangının inmesini önlediğimize inandık. Yangının önü temizlenince söndüğünü gözlerimizle gördük. Gerçi yel tutmuyordu, bizim tarafı. Yel tutsa orası da çoktan yanıp kül olmuştu. Tepenin arka tarafı göz alabildiğine yanmış, kül olmuştu. Artık, gün ağarmıştı, öbür taraf bir duman, yanan noktalar ve yanık kokusu içinde yüzüyordu. Arada tam yanmamış olarak arka yamacın yarısı daha yanmaktaydı. Yel zaman zaman kesiliyor, zaman zaman az da olsa esiyordu. O yanan yere doğru gittik. Geceki gördüğümüz iki genç arkadaş orada idiler. Biri, bağıırıyordu aşağılardaki köylülere: «Öyle değil, yana doğru açacaksınız» diye. İkinci gününde idiler, yangının. Yorulmuştu, aşağılara inip, anlatıp yine yukarıya çıkmayı göze alamıyordu. Dedim, «bana söylesene, ne demek istiyorsun». «Ağabey, dikine şerit açıp gidiyorlar, yuvarlanan yanık kozalak ve odun parçaları, şeridin öbür tarafına ateşi atlatmış oluyor, şeridin bir yararı olmuyor, varsın aşağıya doğru biraz yer yansın, ama öbür tarafa atlamasın. Onun için şerit biraz yan açılacak onu anlatamıyorum, bir türlü» dedi. Dediği gibi köylüleri aşağıda öyle çalıştırdık. Yangının içinde öğreniyordu, insan, kimi ayrıntıları. Saat

10'a doğru o yamaç da denetim altına alındı ve biz sonra deponun olduğu yere geri döndük. Orada her tarafın denetim altına alındığını öğrendik ve bir işe yaradığımızı anlayarak sevindik. Ama, salt bir yerin, geceden işçi bulunup götürülememekten yanıp, şu sıralarda da orada ormanın bitmekte olduğunu duyduk ve savaşı o bölgede yitirmiş olmaktan üzüldük.

Öğleye doğru zeytinden, ekmekten oluşan yemeğimizi yedik. Bir kısım yöneticiler, komşu işletmenin yangınına gittiler. Komşu işletmede, onun yanındaki işletmede de yangınlar başlamıştı, sürüyordu.

Kim ateşe veriyordu, ormanları, niye yakıyorlardı? Geçmiş dönemin kimi kişileri ormanı solcular yakıyor, diye kendi parti çıkarlarında yarattıkları ormancılık yaralarının nedenlerini çarpıtmaya çalışıyorlardı. Ormancı çalışanlarla halkı karşı karşıya getirenler, asıl halkı ve hakkı olanı insanca yaşamaktan alıkoyanlar, ayrıca ufak çıkarlar peşinde koşanlar ormanın yakılmasına neden oluyorlar, ormancılık örgütü de yangına karşı köklü önlemleri alamadan, her yıl bir önceki yıldan ayırım göstermeyen işlerliğini sürdürmüş oluyordu.

Yaşar Kemal, Bu Diyar Baştan Başa, adlı yapıtında, Yanan Ormanlarda Elli Gün, adlı bölümünde, 1954'lerde çoğunluğu aynı yörelerde olan yangınları anlatır. Okuduysanız, bugün o günlerden bir ayırım gösterip göstermediğimiz, tek köklü çözüm getiremediğimiz gerçeğini, tüm çıplaklığı ile görürüz. Yangın gözetleme yeri, telsizler, bir iki ek yangın aracı ve orman yolları. Bu teknik önlemlerin yanında, aynı orman köylüsü, aynı nedenler, yangına ve ormana karşı aynı duygu, aynı tutum ve o yıllardan bu yana işin kötüsü biraz daha sınırları daralmış, biraz daha bozulmuş ormanlar. O günkü yangının karşısındaki İşletme Müdürü de üzüntü ve çaresizlik içinde görülür, işte bugünkü İşletme Müdürü de ortada kalmıştır. Yangına götürülmek istenenlerin yüzlerinde, gelmek için bir istek görünmüyor, bir bıkkınlık seziliyor.

Tüm bu yörelerde, orada burada tek tek, öbek öbek evlerle, çevrelerinde açma tarlalarla orman, delik deşik olmuş. Ürün kaldırma sonunda tarlalardaki artıklar da yakılıyor, zaman zaman. Ekinler dururken, ermişken, ürün kaldırılırken ve evlere samanı, tanesi taşınmadan yangın çıkmıyor, hemen hemen. Daha sonra başlıyor, yangınlar.

Köylünün toprak herşeyi. Ekmeğini topraktan çıkarıyor. Gerçi toprağı da karnını doyurmuyor, onun. Ormanın gelirinden karnının doyacağına da pek inanmıyor. Ama nasıl olsa ormanın gelirini gözünün içine bakarak başkaları alıp götürüyor. Aslında ormanın tüm gelirini bu insanlara verssek, onları insanca yaşatmış, topluma kazandırmış olabilir miyiz, bilmiyorum. Çünkü, ormanın içinde 3 milyon dolayında köylü yaşıyor. Yıllık gereksinimi, 30-60 milyar lira. Orman köylüsü sayılan 10 milyonu düşünürsek 100-200 milyar lira gelire gerek duyulmaktadır. Oysa tüm orman ürünlerinin satış geliri yılda 20 milyar lira dolayında. Buna karşın kaç kişiye, kaç lira gündelik varıldığı, ormandan yıllık eline ne denli paranın geçtiği tümümüzce aşağı yukarı biliniyor. Ama, eşit, hakça bir dağıtım olsa çok şeyler değişir ve düzelir kuşkusuz. Onlar, orman ürünleri gelirinden gereğince ve hakça yararlanmadıkça, verimli topraklar elde etmedikçe, nüfusları da arttıkça, daha çok yakacaklar ormanı; daha da çok bir toprak ara-

yacaklar, çavrolarında. Daha da çok bir düşman olacaklar ormanın gelirini kendilerine vermeyenlere. Öskelerini ormandan çıkaracakları orman yıkılmış, kendileri yıkılmış, ülke yıkılmış olacak, sonunda.

Ondan sonra da biz yangınları duydukça, ormanların yakıldığını öğrendikçe, hınca bir suçlu arayacağız, kimimiz köylülere kızacağız, kimimiz ormancılara. Çünkü yangının içinde onlar, yıkıntının içinde onlar, özün içinde onlar, ilk göze çarpan onlar. Ormanın geliriyle cebini dolduranlar, köylünün oyu ile seçilenler suçlu değil. Kıyılardaki ormanların, yanarak orman sınırı dışına çıkmasını, bunun üzerinden yolunu bulmayı tasarlayanlar, villaları oturtanlar, arsa yapıp satarız, diyenler suçlu değil. Kıyılarda piknikten sonra yaktığı ateşi söndürmesi zoruna gidenler suçlu değil. Eğitimciler, türeciler, din adamları, tarımcılar, orman köylüsü sayılmayan kentliler, aydınlar suçlu değil.

Salt orman içinde yaşayanlar ve bu ormanların işletilmesi, korunması kendilerine verilmiş ormancılar suçlu...

D U Y U R U

Dergimizin gelecek sayısı **ORMANCILIK KURULTAYI'**na ayrılmıştır. Bu sayımızda konuyla ilgili olarak yapılan araştırmalara, tartışmalara ve çeşitli kişi ve örgütlerin görüşlerine yer verilecektir. Bütün okuyucularımızı bu sayımızın hazırlanmasında görev almaya çağırıyoruz. Çalıştığımız yerlerde, bağlı bulunduğumuz örgütlerde Kurultay üzerine tartışalım, fikirlerimizi, önerilerimizi dergimize yazalım. Bu konuyla ilgili olarak herkesin görüşünü alalım ve bunları dergimize gönderelim. Ayrıca aşağıdaki soruları cevaplandırarak dergimize bildirelim.

1. Kurultay sizce niçin toplanmalıdır?
2. Kurultayda esas olarak hangi konular tartışılmalıdır?
3. Kurultaya kimler çağrılmalıdır?

- agrindex -

- Aylık tarım, gıda, ormancılık, balıkçılık ve kırsal gelişme bibliyografya dergisi.
- 17 Ana bölümde toplanan 85 grupta sınıflandırılmış ulusal ve uluslararası yayınlar.

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN : Distribution and sales section, FAO, Rome 00100, Italy veya APIMONDIA, 20 Pitar Mos Street Box 100, Bucharest 70152, ROMANIA

Celal Soycan Kimden Yana ?

Dergimizin 5. sayısında «Celal Soycan'ın eleştirisi üzerine, ORMANCILIK SORUNLARINA YAKLAŞIM NASIL OLMALIDIR?» adlı bir yazı yayınladık. Yazı Celal Soycan'ın, Orman Mühendisliği Dergisinin Ocak-Şubat 1978 tarihli sayısında yayınlanmış olan «Yeni Dönem üstüne birkaç söz» adlı yazısında bizim hakkımızda ileri sürdüğü fikirleri eleştirmek ve buradan yola çıkarak bugün ormancılık konusunda yapılan tartışmalara ışık tutmak amacını taşıyordu. Celal Soycan'ın aynı derginin Temmuz-Ağustos 1978 tarihli sayısında «Suyu Bulandıranlara Zorunlu bir cevap» adlı bir yazısı daha yayınlandı. Bu yazı da dergimize çirkin bir saldırı niteliğindedir. Ayrıca siyasi olarak da bazı konuları tahrifata yönelmişti. Bu durumda Celal Soycan'ı bir kez daha cevaplamak bizim için zorunlu hale geldi.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, ormancılarının çeşitli masraflarından kısarak, fedakârlık ederek yaşattıkları dergimizi kısır tartışmalara ayırmaya hiç niyetimiz yok. Ama konu bu kadar basit değildir. Çünkü birinci olarak Celal Soycan bütün mühendislerin aidatları ile yayınlanan bir derginin başköşesinden ormancılarının gerçekten «devrimci bir program yaratma çabalarının» önüne geçmekte ve bu çabaları kısır bir döngünün içine çekmek istemektedir. İkinci olarak ise, C. Soycan, olaylara bakışı, ormancılık sorunlarına yaklaşımı ile yalnız değildir. Bugün aramızda yaşayan ve revizyonizmin etkisinde kalıp devrimcilere sırt çeviren birçok Soycan vardır. Bunlar bir yandan revizyonizmin kara bayrağı altında toplanıp, devrimcilerin tartışma zeminini bulandırmaya çalışırken, bir yandan da hakim sınıfların değirmenine su taşımaktadırlar. Bu niteliği ile C. Soycan'ı «benzerlerinin en cesaretlisi» olarak eleştirmeye devam etmek zorundayız. Ayrıca bütün iyi niyetimizle görüşlerini açıklamaktaki bu cesaretini sürdürmesini isteyeceğiz.

«C. SOYCAN'LARIN» DOĞUŞU

Birçok okuyucumuz orman mühendisi

olmadıkları için Soycan'ı tanımazlar. Tanımaları da zorunlu değildir zaten. Önemli olan bu fikirleri tanımaları ve bu fikirlere karşı, kim tarafından savunulursa savunulsun, mücadele etmeleridir.

«Suyu Bulandıranlara Zorunlu bir cevap» adlı yazısında C. Soycan, görüşlerini hiçbir yanlış anlamaya yer vermiyecek şekilde ortaya koymaktadır. Bakın ne diyor yazar;

«Belirtelim ki bizim böylesi bir konuda tez üretmemiz söz konusu değil. Bilimle ideolojinin ilişkisi üzerine son on yıldır dünya solu oldukça dramatik tartışmalar yapıyor. Devrimci eylemlerin her sürecine yansıyan kutupsallaşma eğilimi, bir bilim olduğu tartışılmaz olan marksizmin yapısal analizini gerekli kıldı» (Altını biz çizdik).

Yazara göre son yıllarda «kutupsallaşma» «marksizmin yapısal analizini» gerekli kılmıştır. Aslında yazarın «kutupsallaşma» adını verdiği bugün marksizm ile revizyonizm arasında cereyan eden sınıf mücadelesinden başka bir şey değildir. Daha açıkçası revizyonizm ile marksizm arasındaki mücadele kimilerini marksizmi «yapısal bakımdan» analiz etmeğe zorlamıştır. İki sınıf arasındaki mücadelenin, yani burjuvazi ile proletarya arasındaki mücadelenin şiddetlenmesi yani «kutupsallaşma»sı, birçok aydını orta yolcu bir tutum içine itmekte ve marksizmi savunmak yerine onu analiz etmeğe götürmektedir. Peki, nedir bu «yapısal analiz» sonucu? Onu da C. Soycan bir önceki yazısında açıklıyor; «Bilindiği gibi ideolojik yaklaşımda sorun önceden ölçüleri belirlenmiş bir köşeden izlenir ve konu oraya çekilmeye çalışılır». Bu cümle, istediği kadar C. Soycan ikinci yazısında «ben öyle demedim ama dedim» diye laf canbazlığı yapmaya çalışsın, çok açıktır. Ne diyor arkadaşımız; ideolojik yaklaşım sağlıklı bir yaklaşım değildir. İkinci yazısında bunu böyle demek istemedim diyerek inkar etmesine rağmen, «kitleyi doğrulara vardırma»da yapısallığı aştırap bilimsel bilgi üre-

tebilecek bir niteliğe dönüştürmek»den söz ederken yine aynı açıdan baktığını itiraf ediyor. Kısacası arkadaş, sorunlara ideolojik açıdan bakmayalım, bilimsel açıdan bakalım diyor. Biz de bir önceki yazımızda soruyoruz, hangi ideolojiden söz ediyorsun bay Soycan? Eğer burjuva ideolojisinden söz ediyorsan, adını koymayı unutma, yok eğer proletarya (işçi sınıfı) ideolojisinden söz ediyorsan, senin söylediklerinde bir yanlışlık var.. Peki, C. Soycan söylediklerinde bir yanlışlık olduğunu görmesi gerekirken niçin göremiyor? İşte bütün sorun burada. Yoksa arkadaş, bizim ideolojimizi burjuva ideolojisi olarak ilan edip, bunu yazdıklarımız açısından eleştirmeye girişse yine bir sözümüz yok. O zaman tartışmalarımızın zemini değişir. Bir başka zeminde tartışmayı sürdürürüz. Ama o öyle demiyor, «devrimci eylemin rehberi olan bilimsel düşünceden kesin bir sapma olduğu bilinen ve kitleden tecrit olmuş Halkın Ormanının ideolojisini eleştirmek, şimdilik aklımızdan bile geçmedi» diyor. Yani ideoloji sözcüğünü genel olarak kullanmış, hem burjuva hem de proletarya ideolojisi olarak kullanmış ve ikisini de kapsıyor. Bunların ikisiyle de konulara yaklaşmak saçmaymış, doğru olan neymiş «bilimsel yaklaşımda» bulunmak. Peki neden yanlışmış, bunu da açıklıyor C. Soycan «Çünkü ideoloji ile bilimin oluşum süreci tümüyle karşıt»mış. Bir kaç satır sonra da C. Soycan «bizi ideoloji düşmanlığı ile suçlayamazsınız» diyerek işin içinden yani yarattığı fikri kargaşalık içinden sıyrılmaya çalışıyor. Tabii gerisinde kargaşalık ve bulanıklık bırakarak.

Şimdi buradan tekrar ilk başa dönüyoruz. Yani C. Soycan'ın gerçek isteğine; «Marksizmin yapısal olarak analizi» konusuna.. Biz burada marksizm ile ilgili konuları uzun uzadıya tartışacak değiliz. Zaten dergimizin niteliği de buna elverişli değil. Biz bir ormancılık dergisiyiz. Teorik bir yayın organı değiliz. Bu görüşlerle teorik planda mücadele edecek yayın organları çok şükür ki var. Bu nedenle biz yine sadece konumuzla ilgili olan kısmını ele alıyoruz.

C. Soycan'lar niçin marksizmi yapısal olarak analiz etmek ihtiyacını duyuyorlar? Bunun birçok nedeni var elbette. Uluslararası planda birinci neden, Soycan'ların SSCB'de kapitalizme geriye dönüşün gerçekleşmesi üzerine içine düştükleri panik! 1956'lar-

da karşı devrimci Kruşçev - Brejnev kılığı, SSCB'de, yani dünyanın ilk sosyalist devletinde, proletarya diktatörlüğünü yıkıp yerine yeniden burjuva diktatörlüğü kurduklarında, dünya çapında bir çalkalanma meydana geldi. Kruşçev - Brejnev'lerin ideolojik plandaki tahrifatları, marksizme saldırıları bir çok devrimci aydını etkiledi. Revizyonizm, dünya çapında birçok ülkenin içerisindeki devrimcileri etkiledi. Özellikle aydınlar arasında kendisine dolaylı taraftarlar kazandı. 1960'lara gelindiğinde, Sovyetler Birliği'nin revizyonist çehresi iyice ortaya çıkmıştı. Revizyonistler tarafından «barış içinde geçiş», «barış içinde yarış» hayalleri yayılıyor, kitlelerin devrimci mücadelesi reddediliyordu. İşte bu şartlar birçok aydını karamsarlığa itti. Bunlar bu karamsar dünya görüşü içerisinde «marksizmi yeniden analiz» etme ihtiyacını duydular. (Oysa yanlış marksizmin içinde değil, Brejnev-Kruşçev'lerin ideolojisindeydi (*). Sovyetler Birliği'ndeki uygulamalar, marksizmin yanlışlığından kaynaklanmıyordu, bizzat yönetici koltuğuna oturmuş yeni burjuvalardan kaynaklanıyordu.) Ve sonunda oturdular, ideolojik, teorik konularda bir dizi yeni görüş, anti-marksist görüş ileriye sürdüler. Paniklerini ve karamsarlıklarını, Brejnevlere karşı marksist bir platformda mücadeleye dönüştürmek yerine, her yenilgi döneminden sonra adet olduğu üzere teorik arayışlara giriştiler. İşte Soycan'ların uluslararası yandaşları bu şekilde ortaya çıktı.

Türkiye'de Soycan'ları doğuran zemin ise biraz daha değişik özellikler taşıyor. 1971 yılında maceracılığın yenilgisi ve revizyonizmin faşist diktatörlüğün koltuğu altında yarattığı bulanık ortam birçok devrimci aydını da etkiledi. Revizyonizm, maceracılığın yenilgisinden yararlanarak devrimci saflarda büyük bir kargaşalık yaratabildi. Ardından da Sovyetler Birliği'nin tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yayılması ve Amerikan emperyalizmi ile hegemonya mücadelesine girişmesi safhası başladı. İşte bu noktaya kadar sessiz sodasız yenilginin etkisinde kalıp, «marksizmin yapısal analizi» girişmiş olan birçok aydın, şiddetli revizyonist rüzgar karşısında tutunamıyarak hızla

(*) Nitekim, C. Soycan'ın Orman ve Av dergisinin Temmuz 1978 tarihli sayısındaki «Devrimci Eğitim ve Özgürlük Üzerine» adlı yazısı bu konuda çok çarpıcı bir örneği teşkil etmektedir.

onun etki alanına girdiler. İnkarcılık, halkın mücadelesine sırt çevirme ve revizyonizmle uzlaşma aydınlar arasında yayıldı. Revizyonizm ile marksizm arasında cereyan eden şiddetli mücadelede «fraksiyonlar üstü solculuk» adına, tarafsız kalmayı tercih ederek, «saygınlıklarını korumayı» düşlediler. İki tarafın birden hatalı olduğunu ileri sürerek, kendi düşüncelerini aklamaya çalıştılar. Bu arada birçok «teke», grup vb. de ortaya çıktı. Günümüzde SSCB'nin ülkemiz üzerindeki hegemonya mücadelesi şiddetlendiğinden bu aydınların bir kısmı daha açık bir şekilde revizyonizmin yanında saf tutmaya başlıyorlar.

İşte Soycan'ların doğuşu ve gelişmesi budur. Yazdıkları gösteriyor ki C. Soycan da 1971 yenilgisinden derinden etkilenmiş, faşist diktatörlük döneminde güçlenen revizyonizmin etkisini bertaraf edememiş, «marksizmin yapısal analizine» kalkışan bir aydındır. Revizyonizmle arasına kesin bir sınır çekemediği için de revizyonizmin tırmanması onu hızla devrimcilere düşmanlık saflarına itmektedir. Bu hızlı dönüşümü örnekleriyle gösterirsek; Geçen sayımızda Soycan'ın Eylül 1977'de yazı işleri müdürümüze yazdığı mektuptan örnekler verdik. 5. sayımızda ise onun 1978 yılı Şubat ayının ilk günlerinde toplanan Orman Mühendisleri Odası Genel Kurulu öncesi, küçük Kurulda yaptığı konuşmayı belirttik. Görüldüğü gibi C. Soycan, revizyonizmle arasına kesin bir sınır çekmediği, marksizmle, revizyonizm arasında geçen mücadelede tarafsız kalmayı yeğlediği, orta yollar aradığı için, kısa bir sürede devrimcilerle saldırmak, hatta «küfretmek» noktasına kadar gelmiştir. Onun için diyoruz ki, devrimcilere küfretmek ancak revizyonizmin koltuğu altına girerek mümkün olabilir. Kimse bundan ayrı bir durumda değildir. Marksizm ile revizyonizm arasında orta bir yol yoktur. Bu nedenle de herkes hızla «kutupsallaşmakta» yani iki saftan birisine kaymaktadır.

C. SOYCAN TEORİYİ DE TAHRİF EDİYOR

Daha önce de belirttiğimiz gibi bu konuların tartışma yeri her ne kadar burası değilse de, çok önemli gördüğümüz bir iki noktayı ele almak zorundayız. Çünkü bu konularda da C. Soycan'ın, ormancıların kafasını bulandırmaya hakkı olmadığını düşünüyoruz.

Yukarıda da ele aldığımız gibi, C. Soy-

can yazdığı yazılarda gerçekte iki ideoloji arasında hiçbir fark görmediğini açık açık belirtmektedir. Daha önce yayınlanmış olan yazısında da belirttiği gibi hangi ideolojiye sahip olursak olalım, eğer ideolojimiz (yani sınıfımızın görüşleri) doğrultusunda sorunlara yaklaşırsak «olumsuz» bir örnek teşkil etmiş oluruz. Çünkü yazarımıza göre «ideolojik yaklaşımda sorun, önceden ölçüleri belirlenmiş bir köşeden izlenir ve konu oraya çekilmeye çalışılır». Daha açıkçası, ideolojik olarak sorunlara yaklaşmak yanlış bir iştir. Peki birkaç satır aşağıda yazar, bu kez de «bizi ideoloji düşmanlığı ile suçlamak yanlıştır» derken kendi kendisine ayıp etmiyor mu? Ayrıca biz C. Soycan'ı «ideolojiye düşmanlık»la suçlamıyoruz, biz kendisini proletarya ideolojisine düşmanlıkla suçluyoruz.

Yazara göre, eğer ideolojimizi sorunlara yaklaşırken kullanmayacaksak, ne zaman kullanacağız, (kaldı ki herkes sorunlara belli bir ideolojinin doğrultusunda yaklaşır.) Onun da cevabını biz verelim: «Evet, lokallerde yapılan gevezeliklerde, sohbetlerimizde» kullanacağız. Peki bu tavır proletarya ideolojisini sınıfsal özünden koparmak, uygulanabilir olmaktan çıkarmak değil midir? Bu tavır proletarya ideolojisini, toplumsal olayları, bu olayların gelişme yönlerini kavramak için kullanmamak, sadece aydın gevezeliğinin bir aracı haline getirmek değil midir?

Daha önceki yazımızda belirtmiştik, bir kez daha altını çizerek belirtelim; «Marksist felsefenin, diyalektik materyalizmin iki özelliği vardır : biri sınıfsal oluşu, diyalektik materyalizmin proletaryanın hizmetinde olduğunu açıkça ilan etmesi; diğeri uygulanabilir oluşu, (...)» Arkadaşımız birinci olarak onun sınıfsal olduğunu inkar ediyor. İkinci olarak da uygulanabilir oluşunu inkar ediyor. Ayrıca da kalkıp bizi Engels'e düşmanlık etmekle suçluyor. Sen okuduğunu anlamıyorsan, ya da senin görüşlerine karşı söylenmiş sözleri kendi üzerine alınmıyorsan, biz ne yapalım? Engels adı geçen alıntıda kimden bahsediyor : SÖZDE DÜŞÜNÜRDEN.. Kimdir bu sözde düşünür; C. Soycan'ın da belirttiği gibi «düşünsel olguları maddi belirleyicilerinden soyutlayarak ele alan kişi»dir. Peki proletarya ideolojisinin «yapı taşları bilimsel doğrular» ise, nasıl olur da «sözde düşünürün ideolojisi ile» proletarya ideolojisini bir tutabiliriz. Nasıl

olurda proletarya ideolojisinin temellerini ortaya koymuş kişileri, «düşünsel olguları maddi belirleyicilerinden soyutlamış» kişiler olarak ilan edebiliriz. Gördünüz mü, kimin Engels'e düşman olduğunu! Kaldı ki marksizmin lafzına değil, özüne bakmak gerekir. Çünkü marksizmin kendisi bizzatihi yaşayan, gelişen bir bilimdir, hem de insanlık tarihinin ortaya çıkardığı en yüce bilim. Engels'in yazdığı mektuptan birkaç satırı cim-bızla çekip almakla neyi anlatmayı istiyorsunuz? Engels'in de bir burjuva olduğunu mu? Asla, kendi burjuva dünya görüşünüze ondan hiçbir destek bulamazsınız. Bu yaptığınızı, (yani marksizmin lafzına sahip çıkıyor görünüp, özünü inkara yeltenmeyi), revizyonistler çok daha iyi beceriyorlar. Ama bütün bu uğraşlara rağmen marksizm dimdik ayakta duruyor. Biz C. Soycan'a adı geçen kitap da dahil olmak üzere marksizmin temel eserlerini yeniden okumasını, ama entellektüel bir tatmin aracı olarak değil, dünyayı değiştirmek üzere, kullanmak için okumasını tavsiye ediyoruz. Bırakın Engels'i bir burjuva olarak göstermeğe çalışmayı, bu şekilde «saygınlığınızı» korumanız mümkün değildir. Yazdıklarınızın kimin işine yaradığını ciddi bir şekilde düşünün. Bakın bir diğer usta aynı konuda neler söylüyor;

«Tarihte uzun bir dönem insan, bir yandan sömürücü sınıfların kasıtlı taraf tutmaları ve toplum tarihini yalan yanlış yorumlamaları, öte yandan küçük ölçüdeki üretimin insanın görüşünü daraltması nedeniyle, toplum tarihini tek taraflı olarak anlamaya mahkum edilmiştir. Büyük üretim güçleriyle (büyük sanayi ile) birlikte, modern proletaryanın ortaya çıkması sonucu, insan, toplumun gelişmesini etrafına ve tarihi akış içinde kavrayabilmiş ve bilgisini bir bilim haline, yani marksist bilim haline getirebilmiştir.»

CELAL SOYCAN İYİ BİR OKUYUCU OLMADIĞI GİBİ KENDİ YAZDIKLARINI DA OKUMUYOR

Celal Soycan Orman Mühendisliği Dergisinde bize ilk saldırıyı yönelttiği zaman, dergimizin sürekli bir okuyucusu olduğu izlenimini vermeye özen göstermişti. Yani Celal Soycan, dergimizi dikkatle inceliyor ve içinde bütünleşmiş bir görüş bulamıyor iddiasındaydı. Oysa bu konuda bi-

raz araştırma yaptığımızda bunun tam aksinin olduğunu görüyoruz.

Bu arada hemen belirtelim ki, Celal Soycan tam bir burjuva mantığı ile yaklaşıyor bu tartışmaya. İlk önce bu tartışmayı biz başlatmadık. C. Soycan Orman Mühendisliği Dergisinin «başköşesinden» «Orman Mühendisleri Odasının yapısını ve görevlerini gözetererek» yazdığı yazısında Halkın Ormanı'na saldırıda bulundu. Kendi deyimiyle «suyu bulandırmak» için bir yazı yazdı. Halkın Ormanı'nı aklınca suçladı, kitlelerin gözünde küçük düşürmeye çalıştı. Amacı güçlenen Halkın Ormanı'nı baltalamak ve dergi hakkında kuşku uyandırmaktı. Zaten sırf bu nedenle de hemen derginin «başköşesine» yerleşiverdi. Şimdi ise oturmuş bizi «ilgi çekmek için zemzem suyunu kirletmekle» suçluyor. Burjuva mantığının bu şekline ancak televizyonda bazı «siyasi»lerin gerdan kırarak yaptığı konuşmalarda bir de alınmasın ama Türkiye'de rastlanıyor. Sen önce saldıracaksın, sonra da geçip karşımıza «gördünüz mü, bir bardak suda fırtına koparıyorlar, bunlar işte böyledir» diyeceksin. Yani Soycan'ın bize saldırmaya hakkı var ama bizim ona cevap vermeye hakkımız yok. Ama efendim o bize iki satırlık bir saldırıda bulunmuş, biz ona sayfalarca cevap vermişiz. Ne yapaydık yani, üzerimize sinsice atılmaya çalışılan çamuru aynı seviyede bir çamurla mı karşılasaydık! Ayrıca iki satırlık cevaplar istiyorsanız, işte buyrun 6. sayımızda size iki satırlık bir cevap da verdik, hem de kendi yazdıklarınızla. Ama konu şu: bu sadece size özgü bir düşünce tarzı değil, birçok kişide de yaygın. Ayrıca bir zamanlar birlikte mücadele vermiştik, sizi bir kalem darbesiyle silip atmaya gönlümüz razı değil. Bu nedenle de görüşlerinizin ciddi bir eleştirisini yapmaya çalıştık. Aynı zamanda da bugüne kadar hakkımızda söylenenlerin tümünü cevaplandırmak, ormancıların konulara nasıl yaklaşması gerektiği konusunda görüşlerimizi belirtmek istedik.

Şimdi gelelim C. Soycan'ın «okuyuculuğuna..»

Birinci olarak yazarın yukarıda da aktardığımız cümlesi neydi; «İdeolojik yaklaşımda sorun, önceden öçüleri belirlenmiş bir köşeden izlenir ve konu oraya çekilmeye çalışılır.» Acaba yazarın bu cümlesi yanlışlık eseri midir, yoksa arkadaşımızın yazdık-

larını okumama alışkanlığı mı var? Çünkü aynı kişi ikinci yazısında «ben ideoloji düşmanı değilim» diyerek kendini savunmaya çalışıyor. Önce sen kendi yazdığını okumalısın. Sonra kalkıp etrafa çamur atmaya çalışmalısın.

Yine ikinci yazısında, «Halkın Ormanının birinci sayısında, yayın ihtiyacının ülkemizdeki ve ormancılık alanındaki Sovyet yayımcılığı karşısında tavır almaktan doğduğu söyleniyor» derken aynı gafletin içerisinde. Bizim yazdıklarımızı ya okumamış ya da bilerek tahrif ediyor. Çünkü aynı yazıda biz önce dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu şartları özetledikten sonra, «İşte yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığımız, dünyanın ve yurdumuzun içinde bulunduğu bu şartlar gerek ormancılığa ve gerekse, yurdumuzdaki orman işçi ve köylülerinin, ormancılık çalışanlarının mücadelesine yeni boyutlar kazandırmıştır. Artık ülkemizdeki ve dünyadaki ormancılık konusuna yaklaşırsen yeni durumu kavramak zorundayız. Bir yandan bir Üçüncü Dünya ülkesi, öte yandan demokratik devrimini tamamlamamış, emperyalizme bağımlı, yarı feodal, yarı-sömürge bir ülke olan Türkiye’de de bütün çalışmalarımızı bu objektif şartlardan yola çıkarak yönlendirmemiz gerekir. İlk sayı elinize ulaşan Halkın Ormanı Dergisinin yayınlanmasında rol oynayan temel ve tayin edici etken budur.» (Halkın Ormanı S. 1, sf: 4) diyorduk. Bu yazıda Sosyal-emperyalizm konusu tek başına ele alınmamıştır. Dünyanın ve Türkiye’nin içinde bulunduğu şartlar özetlenirken sosyal-emperyalizm olgusunun ortaya çıkardığı gelişmeler belirtilmiştir. Soycan’ın yazısında bundan daha çarpıcı örneklerle bol bol rastlamak mümkün. Bu örneklerden birisinde Soycan «Dünya Ormanları ve Emperyalizm» adlı yazımızda ABD hakkında belgeli açıklamalarda bulunurken, AET’den tek bir söz bile etmediğimizi söylüyor. Yine okumamış ve üstünkörü bir bakış ile fikir üretmeye çalışıyor. Çünkü adı geçen yazı tamamen AET ülkelerini oluşturan Avrupalı kapitalist-emperyalist ülkelerin ormancılık alanındaki politikalarını eleştiriyor. Yazıda ABD’den çok küçük bir şekilde söz ediliyor. ABD’nin belgeli olarak ormancılık politikasının eleştirisi, diğerleri ile beraber, aynı sayıda yer alan başka bir yazıda yapılmıştır. (HER SAYI BİR ÜLKEDEN, HALKIN ORMANI, S. 1. sf: 20)

Biz arkadaşlara diyoruz ki, «Yazısının bizimle ilgili bölümünün sonunda önerilerimiz bir bütün halinde belirlince bizi eleştireceğini söylüyor. Celal Soycan hangi önerilerimizin bütün halinde belirlmesini bekliyor? Elinizdeki sayı ile dergimiz 5. sayısına ulaştı. Bir yıla yakın zamandır, yazıyoruz. Şimdiye kadar, orman işçilerinin sendikal mücadelesi, orman yangınları, yakacak sorunu, Üçüncü Dünya ülkelerinin ormancılık alanında verdikleri mücadele kenullarında görüşlerimizi açıkladık. İşletmeciliğin temel çıkmazlarını, ormancılık ana planının eleştirisini, emperyalizmin uluslararası politikasının eleştirisini yayınladık. İşte size eleştirecek görüşlerimiz! Daha neyin bütününü bekliyorsunuz?» O bize cevap veriyor: «Bunca gösteriden sonra arkadan hâlâ ne gelecek diye bekliyoruz.» Daha çok beklemeye devam edersiniz bay Soycan!

Soycan’ın yazısında daha birçok şey ile suçlanıyoruz. Suçlamaların yetmediği yerde de küfür başlıyor. Bunlara cevap verecek değiliz, bir kısmına hayatın kendisi bir kısmına da C. Soycan cevap veriyor çünkü. Ama bir tanesi var ki değinmeden de geçmiyeceğiz. Soycan’a göre biz «kendi dışımızdaki herkese, karşı devrimci diyerek yıllarımızı geçir»mişiz. Yine Soycan dergimizi okumadan, hayatın kendisine bakmadan çamur «atmaya» devam ediyor. En azından kendisini kazanmak için gösterdiğimiz çaba, Oda Genel Kurullarında «Düşmanı böl, halkı birleştir» diye özetlediğimiz devrimci siyasetimizin uygulanışı, revizyonistler ve faşistler dışında herkesi ortak bir temel üzerinde mücadeleye çağırmamız, hatta onların etkileri altındaki kişilere bile birlik çağrısında bulunmamız, bütün bunlar hayali şeyler midir? Kendisinin de dahil olduğu gruba Oda Genel Kurullarından önce yaptığımız birlik çağrısını, «biz sizinle ortak olamayız, çünkü siz Odanın yayın organlarında iki süper devlet dersiniz» diye reddetmeleri hayali şeyler midir? Kim birlikten yana, kim birliğe düşman, kim dar grup menfaatleri nedeniyle birliğin önündeki engel, bütün bunları hayatın kendisi hergün gözler önüne sermektedir. C. Soycan niçin Halkın Ormanının yazdığı somut şeyler üzerine konuşmaktan kaçınıyor? Çünkü bizzat kendisi olaylara «dar grup penceresinden» bakmakta, «fraksiyoner mantığın kısılacı»ndan kurtulamamaktadır. Olayları bu şekilde ele al-

diği için, somut konularda anlaşabileceğimiz endişesiyle, sürekli olarak «genelle kaçan nutuklar»la yetinmektedir.

Geçen yazımızda kendisine «Arkadaş revizyonistlerin ve revizyonizmin yedeğine düşmüş bazılarınin yönetime gelme başarısını (!) devrimcilerin başarısı olarak öne sürüyor», demiştik. Celal Soycan'ın Orman Mühendisleri Odası Genel Kurulu öncesi toplanan Küçük Kurulda yaptığı konuşmayı hatırlatmıştık. Kendisi bize «kitlelerin oyları», «kamyonların üzerinde Ankara'ya gelenler» demagojisiyle cevap veriyor. Biz diyoruz ki, sen o zaman revizyonistleri sosyalistlerin safına sokmamıştın, onlar için «halkın dışladığı bir akım» ifadesini kullanmıştın, şimdi ise Genel Kurul ilericilerin, yurtseverlerin başarısıyla sonuçlandı diyor-sun, bu çelişmeyi izah etmelisin.. Çünkü bütün yurtsever kitlenin coşkuyla koşup geldiği Genel Kurul sonucunda yeteri kadar teşhir olmadıkları, kitlemiz onların gerçek yüzlerini görmediği için revizyonistler yine yönetime geldiler. Bu durumda bizler yurtseverlerin, ilericilerin başarısından söz edemiyoruz. Bırak «kitlenin oyları» demagojisini de daha önce söylediklerin ile son sözlerin arasındaki çelişmeyi izah et. Nasıl «halkın dışladığı bir akımın» temsilcilerinin yönetime gelmesi, devrimcilerin başarısı olabiliyor? Ama onlar bütün bu sözlerine rağmen, devrimcilere küfrettiğin için seni yönetimlerindeki bir derginin başköşesine yerleştirdiler. İşte bütün mesele de bu zaten. Ne kadar demagoji yaparsak yapalım bu gerçeği değiştirebilir miyiz!

TARTIŞMALARIN ZEMİNİ OBJEKTİF GERÇEK VE YAZDIKLARIMIZ ÜZERİNE OLMALIDIR

«ORMAN KÖYLÜLERİNİN VE İŞÇİLERİNİN SORUNLARI ANCAK CİDDİ ARAŞTIRMALAR IŞIĞINDA ÇÖZÜMLENEBİLİR. YAPILACAK ARAŞTIRMALAR DA, HAZIR REÇETELERE DEĞİL, GERÇEKLERE DAYANMAK ZORUNDADIR» (HALKIN ORMANI. S. 2)

Geçen yazımızda «Bütün herkesi dergi-

(*) İşte Celal Soycan'ın ENGELS'ten yaptığı alıntıyı belirtmenin tam yeri burasıdır. Çünkü Engels'in bu cümlesinden öğreneceğimiz şey, dogmatizmin dış dünyaya gözlerini kapadığı, fikirlerin maddi hayattan geldiğini reddettiği için yanlış bir şey olduğudur.

mizin ortaya attığı somut görüşler etrafında tartışmaya çağırıyoruz!» demiştik. Celal Soycan bizim ortaya attığımız somut görüşler üzerinde mi tartışıyor, yoksa bunları tartışmaktan sürekli olarak kaçınıyor mu? Okuyucu (iki dergiyi birden izleme imkanı olan okuyucularımız) bunu kolaylıkla görebileceklerdir. C. Soycan dergimizin ortaya attığı somut görüşler hakkında tek bir sözcük bile etmiyor. Bölük, pörçük ya da sistemsiz, ne olursa olsun ele alıp eleştirin. Eleştirin ki, biz de «devrimci bir ormancılık programı yaratma» çabası içinde olduğunuza inanalım. Yoksa biz size şunu demek zorundayız : «Gerçekten de halktan yana, devrimci bir program yaratma çabalarının önüne büyük bir engel teşkil ediyorsunuz.»

Celal Soycan, «Gerekirse iki süper devlet şamatasını da tartışırız» diyor. Evet C. Soycan bu konuda söyleyeceklerinizi doğrusu pek merak ediyoruz. Kaçındığınız tartışmalardan birisi de bu zaten, daha önce de yazdığınız gibi «bu konu ancak marksistler arasında tartışılabilir, geniş kitleler içinde tartışılmaz». Niçin? Biz kitlelerin, Türkiye' in yaptığı gibi «uzun vadeli siyasetlerimizi» öğrenmesini engellemek istemiyoruz. Tam tersine her siyasetimizin kitleler arasında tartışılmasını ve kavranmasını istiyoruz. Çünkü ne tesbit ettiğimiz siyasetlerden ne de kitlelerden bir kuşkumuz yok. Kaldı ki siyasetler eğer kitleler tarafından kavranmıyacaksa, bir işe yararmıyacaksa içi boş bir laf yığını olmaktan öteye geçemezler. Pekî bütün siyasetler nereden kaynaklanıyor. Elbette objektif gerçeklerden, yani dışımızdaki dünyadan (*). İşte biz, bu objektif gerçek üzerine yaptığımız tesbitlerimizi de tartışalım diyoruz. Yani biz Türkiye yarı-feodal, yarı-sömürge bir ülkedir diyoruz, buyrun tartışalım. Biz ormancılıktaki ilişkiler, orman işletmelerinin yapısı yarı-feodaldır diyoruz, buyrun tartışalım. Biz orman işçileri sarı sendikalar tarafından sömürülüyor ve onların aracılığıyla mücadele etmeleri engellenmek isteniyor diyoruz, buyrun tartışalım. Ülkemizdeki orman ürünleri sanayii esas olarak milli burjuvazinin elindedir diyoruz, ormanları hakim sınıflar yokediyor diyoruz, buyrun tartışalım. Tartışmalar eğer yazılanlar üzerine olursa yararlı olur. Yani yaptığımız tartışmalar objektif gerçek-ormancılık siyasetimiz üzerin-

de olursa yararlı olur. Dergimiz sayfaları herkese açıktır. Gerek objektif gerçeğin tesbitinde, gerekse siyasetlerimizde yanlışlık varsa, tartışalım ve doğruları hep birlikte bulalım. Ama siyasetlerimizi tesbit ederken elbette taraflıyız, elbette ideolojik olarak yaklaşacağız. Eğer bunu yapmıyacaksak, kendi deyimimizle «herkes kendi yoluna».. Biz madem ki olumsuz örneği teşkil ediyoruz, olumlu örneği açıklayın. Ama siz sadece laf üretmekle meşgulseniz, bırakın mücadeleye edenlerin yakasını. «Bilimin ışığında devrimci çözümler arayarak görevini» yapmaya çalışan C. Soycan ne yapmış ve yapıyor, lütfen üşenmeyin ve tüm ormancılık dergilerini karıştırın. Hangi incelemede, araştırmada imzası var, hangi somut konuda görüş ileriye sürülmüş bay Soycan tarafından. Tabii bu arada çok somut öneriler de var : «Mevcut iktidarın demokrat, ilerici yapısını halka dönük ormancılık mücadelesinde güncel dayanak almak gerekir» (altını biz çizdik) gibi.

SİZ KİMDEN YANASINIZ SAYIN CELAL SOYCAN?

Soycan adı geçen yazısının sonlarına doğru «Ormancılıktaki mülkiyet, koruma, üretim sürecine ilişkin konular üstüne geline kaçan nutuklar atmak her zaman mümkün» demektedir. Yani halkın ormancılık alanındaki taleplerini savunmanın adı «geline kaçan nutuklar» atmaktır. Dergimiz birinci yayın yılını tamamladı ve elinizdeki sayı ile ikinci yayın yılına ilk adımını attı. Şimdiye kadar ormancılığın en temel konuları hakkında görüşlerimizi belirttik. Bu görüşlerimiz programımızın temellerini de ortaya koymaktadır. Şimdi Soycan'a soruyoruz;

Dergimizin birinci sayısında «Orman işletmeciliği ve orman köylüleri» adlı yazıda işletmeciliğin eleştirisi yapıldıktan sonra «topraklar ve ormanlar köylününündür» diyoruz. Yine aynı sayıda yayınlanan başka bir yazıda «Ülkemizi ve doğal kaynaklarını hiçbir emperyaliste peşkeş çekmiyeceğimizi ve peşkeş çekenlere karşı mücadele edeceğimizi» belirtiyoruz. İkinci sayımızda orman işçilerinin mücadelesinin sarı sendikalar tarafından bastırıldığını açıkladıktan sonra «orman işçilerinin haklı mücadelesine destek olalım. Onların sarı sendikaların çemberini kırmasına ve devrimci sendikalar önderliğinde mücadelesine omuz verelim. Görevli bulun-

duğumuz yerlerde orman işçilerini sarı sendikalar konusunda uyaralım». Revizyonist sendikaların tertiplerine karşı dikkatli olalım diyoruz. Yine aynı sayımızda Ormancılık Ana Planını ele alıyor ve bu plan halkımızın ormanlarını yoketme planıdır, bunun uygulanmasına karşı çıkalım diyoruz. Üçüncü sayımızda Ormanlarımızın korunması ve yangınlar konusunu ele alıyoruz. Bu konuda «Bugün ormanların kimin tarafından yok edildiği açıkça ortadadır. Çevremizde suçlu aramamıza gerek yok. Suçlu işbirlikçi burjuvazi ve toprak ağaları ve onların ormancılık politikalarıdır. Onlardan ülkemiz ormanlarını korumalarını beklemek 'kediye ciğer teslim etmekten farksızdır'. Ormanlarımızı korumak, bugün halkımızın hassasiyetle üzerinde durduğu konuların başında geliyor. Hakim sınıfların bütün çabaları boşuna, onlar istedikleri kadar orman köylülerini suçlasınlar, gerçek ortada duruyor. (..) Ama biliyoruz ki ormanları onların tasallutundan kurtarmadan korumanın, geliştirmenin imkanı yoktur. Bunun da yolu, ormanları gerçek sahibine geriye vermekten geçer. Ormanları ancak ormanların işletilmesini eline alacak, orman köylüleri koruyabilir.» diyoruz.

Yine aynı sayımızda ve diğer sayılarda da Üçüncü Dünya ülkelerinin kendi kaynaklarını korumak, emperyalist yağmacılığa, hegemonyacılığa karşı çıkmak konusunda verdikleri mücadeleyi destekliyoruz ve bu anlamda da kendi aralarında kurdukları birlikleri sevinçle karşılıyoruz, ülkemizin de Üçüncü Dünya ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmesini istiyoruz, diyoruz.

Dergimizin dördüncü sayısında, Yakacak Sorunu konusunda, Baltalıkların köylülere devredilmesini savunuyor ve «yakacak konusunda odun ve tezeğe daha bir süre dayanmak zorunda olduğumuzu» açıklayarak, «Ülkemizde, yerine hemen ikame edilecek yakıt bulunana kadar yakacak odun üretimini arttırıcı tedbirler almak zorunludur», «Temel ilkimiz her türlü bağımlılığı reddetmek, geri ve ilkel bile olsa yakacak konusunda da, enerji konusunda da kendi kaynaklarımıza güvenmek olmalıdır» diyoruz.

Beşinci sayımızda, Memurların siyasal ve sendikal özgürlüğünü savunduktan sonra bütün memurları görüşleri ne olursa olsun birliğe çağırıyoruz ve bu birliğin bütün en-

gellerin üstesinden gelebilecek bir silah olduğunu belirtiyoruz.

Altıncı sayımızda, ele aldığımız orman ürünleri sanayii konusunda, milli bir planlama yapılmasını ve kendi milli sanayimizin korunmasını istiyoruz. Dışarıya daha çok bağlanmamıza yol açan büyük sermayeli entegre tesisler yerine küçük işletmelerin geliştirilmesini, hammadde sorunlarının çözülmesini, bütün dış kaynaklı projelerin uygulamadan kaldırılmasını savunuyoruz.

Evet Celal Soycan siz bu konularda ne diyorsunuz? Ormanlarımızın işletilmesini köylülere bırakalım mı? Orman işçilerinin sarı sendikalara karşı mücadelesine omuz verelim mi? Baltalıları köylülere devrederim mi? Odun ve tezeğe daha bir süre dayanmak zorunda olduğumuza göre, hayalciliği bir yana atıp, odun üretimini arttırıcı tedbirleri savunalım mı? Ormancılık politikasının değiştirilmesi için mücadele edelim mi? Orman işçileri için sekiz saatlik işgünü mücadelesini savunalım mı? Kendi milli orman ürünleri sanayimizin geliştiril-

mesini esas alıp, dış kaynaklı projelere karşı çıkalım mı? Köylülere siyasi görüşlerine göre, baskı ve zorbalık uygulayan bütün yöneticilerin görevlerinden alınması için mücadele edelim mi? Filipinlerin, Malezya'nın ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerinin odun ihracını yasaklayan kararlarını destekleyelim mi? Görüşlerinizi açıklayın. Şimdiye kadar yazdıklarınızdan ve bunları savunduğumuz için bize saldırmayı revizyonistler adına üstlenmenizden dolayı biz sizin gittikçe halktan uzaklaştığınızı görüyor ve gerçekten de üzülüyoruz.

Bir kez daha düşünün, ara yollar aramaktan, revizyonizmle uzlaşmaktan, onların sözcüsü olarak bize saldırmaktan vazgeçin. Halkın ormancılık konusundaki taleplerine sahip çıkın. Yerinizi ve saflarınızı değiştirin. Gerçekten devrimci program arama çabalarını yürüten Halkın Ormanının aydınlık saflarına katılın!

**halkın
ormanı**

D U Y U R U

YENİ YIL İÇİN ABONE ÜCRET TARİFESİ

1. İşçi - Köylü ve öğrenciler için yıllık 60 TL.
2. Memur, tekniker, mühendis ve diğerleri için yıllık 90 TL. altı aylık 45 TL.
3. Yurt dışı yıllık 250 TL. (Dergi ve tüm ekleri dahildir).
4. Ödemeli dergi gönderilmesi için yapılan isteklerde, istenilen dergi sayısı 10'dan az olmamak kaydıyla % 20 indirim yapılır.
5. Kitapçı vb., yerlerden yapılan isteklerde, 5 adetten az olmamak kaydıyla % 20 indirim yapılır.
6. Kuruluşlar dergimize yayın değişim yoluyla abone olabilirler.

ABONE YENİLEMELERDE AYRICA KAYIT KARTI DOLDURMAYA GEREK YOKTUR. ÜCRETİN YATIRILDIĞINA DAİR PTT YA DA BANKA MAKBUZUNUN GÖNDERİLMESİ YETERLİDİR.

ADRES DEĞİŞİKLİKLERİNİZİ MUTLAKA BİLDİRİNİZ.

TÜRKİYE AĞAÇ İŞLERİ ESNAF VE SANATKÂRLARI FEDERASYONU İLE YAPILAN GÖRÜŞME

Bu sayımızda merkezi Ankara'da bulunan Türkiye Ağaç İşleri Esnaf ve Sanatkârları Federasyonu yönetim kurulu'nun tartışma sorularımıza verdikleri cevapları bulacaksınız. Küçük esnaf ve sanatkârların sorunlarını ve taleplerini tesbit etmek amacıyla yönelttiğimiz sorularımıza verilen cevaplar, bütün okuyucularımızın tartışmasına açıktır. Bu köşemizde yayınlanan her yazımızın başlangıcında belirttiğimiz gibi, okuyucularımızı tartışmaya çağırıyoruz.

SORU : Federasyonunuzun çalışmalarını ve kuruluş amaçlarını kısaca anlatırmısınız?

CEVAP : Federasyonumuzun amacı, esnaf ve sanatkârlar derneklerinin mesleki yönden ihtiyaçlarını karşılamak, çalışmalarını Yurt ölçüsünde işbirliği ve ahenk içerisinde yapabilmelerini temin etmek, Anayasa ve yürürlükteki yasalar çerçevesi içinde amaçları ile ilgili mesleki tesisler kurmak ve 507. sayılı yasa ve yönetmeliklerinde gösterilen görevleri yerine getirmektir.

Federasyonun faaliyet bölgesi Türkiye hudutları dahilidir.

Federasyona dahil dernek sayısı 160 civarında olup, küçük üniteler halindeki atölyelerde çalışan sanatkâr mevcudu takriben 70 bin kişidir.

Federasyonumuz Anayasa'nın 122. maddesi uyarınca kamu kurumu niteliğindedir ve 507 sayılı kanuna göre kurulmuş, bu yasa tâbi mesleki bir teşekküldür.

SORU : Bugün Federasyonunuza bağlı esnaf ve sanatkârların karşılaştıkları en önemli sorunlar nelerdir?

CEVAP : Federasyon bünyesine dahil derneklerin sanatkâr üyelerinin, orman ürünleri tüketicileri olarak karşılaştıkları en

büyük sorunları, orman ürünleri satışlarına dair bugüne dek uygulanmakta olan yönetmeliğe göre maddi imkânsızlıktan dolayı ihalelere iştirak edemeyip Devlet fabrikalarında üretilen malları 2-3 el değişiminden sonra tüccardan, aracından yüksek fiyatlarla satılabilmeleri; zaman zaman da, bu ürünlerin satıcılarının sun'î bunalım yaratmak suretiyle arz-talep dengesini daha da aleyhe işletmeye neden olmalarıdır.

SORU : Mamul ve yarı - mamul orman ürünlerinin fiyatlarının yüksek oluşu sürekli olarak şikayet konusu olmaktadır. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP : Mamul ve yarı - mamul orman ürünlerinin fiyatlarının yüksek oluşu, yukarıda belirttiğimiz gibi, ihale sisteminin sınırlı, geniş sermaye sahibi araçların tekelinde olmasından ileri gelmektedir. Bu konudaki görüşlerimizi şu şekilde sıralayabiliriz:

- a) Kereste cins, nitelik ve menşeyini belirten, simgeleyen bariz olarak görülebilecek şekilde işaret ve damganın uygulanması,
- b) Devlet fabrikalarından satılan orman ürünlerinin ilgili Bakanlık tarafından devamlı kontrol edilmesinin sağlanması,
- c) Yuvarlak odunun fire miktarının belirli bir standart içine alınması,

d) Bazı nüfuz sahibi ya da parasal yönden büyük güce sahip kimselerin aracılığı ile, hatta sözleriyle sağlanan kredi ve banka teminat mektuplarından yararlanarak mal sağlamalar dolayısıyla açıktan kazanç sahibi olma hallerinin önlenmesi,

SORU : Orman işletmelerince uygulanan satış sistemi sizce ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde midir? Bu konudaki önerileriniz nelerdir?

CEVAP : Hali hazırda uygulanan satış sistemi, ihtiyaçları istenen ölçüde karşılama yerine, tezgâhında emek sarfeden sanatkârın ekmek parasını dahi elinden yok edecek katı bir niteliktedir.

Bu konudaki görüş ve önerilerimizi de şu şekilde özetleyebiliriz:

a) 26.6.1978 günü yayınlanan 16328 sayılı Resmi Gazetede yer alan Bakanlar Kurulunca onaylı yeni yönetmeliğe göre, kamu kuruluşu niteliğinde olan gerçek tüzel kişiliği haiz federe edilmiş kuruluşlara, kontrol altında tahsis ve pazarlık yolu ile satışların yapılması,

b) Devlet kurumları ve kuruluşlarının gerçek ihtiyaçlarına göre tahsis yapılması,

c) İhale şartnamesiyle belirtilen devlet yatırımlarının ihtiyaçlarının doğal olarak karşılanması,

d) Geriye kalan orman ürünlerinin de diğer ihtiyaç sahiplerine usulüne uygun şekilde satışlarının uygulanması.

SORU : Bilindiği gibi tahsisli satışlar konusunda birçok şikâyetler vardır. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir.

CEVAP : Resmi kuruluşlar için yapılan tahsislerin, tahsisi tüketimde kullanan müteahhitlerce gereği gibi sarf edilip edilmediği hususunun kesinlikle kontrol ve takibi gereklidir. Yakın bir geçmişte bu konuda tesbit edilen acı bir durumun şahitleriyiz, muhbiriyiz, davacıyıyızdır. Konu halen adli mercilere rüyet etmektedir ve iki Bakanlığımızı alâkadar etmektedir. Böyle olayların aynı zamanda tahsis isteyen ve tahsisi yapan resmi kuruluşların prestijini dahi sarsmaya yeterli yakışıksız uygulamalar olduğu ortadadır.

Federasyon tahsislerine gelince:

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planına göre, Federasyonumuza, devlet fabrikalarından yonga levha (sunta) ve lif levha (duralit) tahsisi ile, okal tipi yonga levha tahsis ve satışları yapılmaktadır. Federasyonumuz Ayancık, Artvin ve Bolu devlet fabrikalarından, Orman Bakanlığı Orüs Genel Müdürlüğü ile varılan bir protokole istinaden aldığı bu tahsisleri yurdun her tarafında, mevcut kuruluşa bağlı dernekler aracılığı ile üye sanatkârlara dağıtımını sağlamaktadır. Özel sektör malları hiçbir zaman aracısız satmamaktadır. Bu nedenle, Federasyonumuzun aracısız mal temin ve tevzii uygulaması bazı komisyoncu, aracı ve satıcıların çıkar ve avantajlarını zedelemektedir. Bu çalışma sis-

teminin bozulmasına yönelik başvuru ve uğraşılara devam olunması bu yüzden meydana gelmektedir, bu zümreden doğmaktadır.

SORU : Bugün orman ürünleri işleyen imalatçıların çok dağınık olduğu ve bu nedenle de hem «atıl kapasite»nin ortaya çıktığı hem de hammadde kaybının olağanüstü derecede fazla olduğu şeklinde görüşler ortaya atılmaktadır, sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP : Orman ürünleri işleyen imalatçıların dağınık olmaları çok normaldir. Fabrikasyon imalattan çok, küçük küçük ünitelerin yurt düzeyinde yayılmış olmasını çok doğal karşılamak gerekir. Atıl kapasitenin ortaya çıktığı deyimini tam manasiyle kabul etmiyoruz. Hatta ham madde kaybının da anormal derecede yüksek seviyede olduğu iddia edilemez. Ama bu her iki husus yoktur da denemez. Teşkilatımızın yurt düzeyinde bu dağınık durumundan dolayı çektikleri zorlukları asgariye indirmek; atıl kapasiteyi ve mal kaybını mümkün olduğu kadar önlemek amacıyla sanatkârlara hizmet götürmek, bağlı oldukları dernekleri federe etmek Federasyonumuzun kuruluş amaçları içerisinde ve görevidir. Özel ve resmi sektör tesislerinin uygun görülecek mahallerde kurulması; lif levha, yonga levha ve kontrtabla imal eden fabrikaların yanında kereste fabrikalarının bulunmasının yerinde olacağı görüşündeyiz. Bu suretle ham madde zayıfatı nisbeten olsun önlenabilir kanısındayız.

SORU : Ormancılık alanında uygulamakta olan dış kaynaklı projeler ve yatırımlar konusundaki görüşleriniz nelerdir? Bu büyük tesislerin küçük imalatçılara ne tür bir etkisi olabilir?

CEVAP : Ormancılık alanında uygulamakta olan dış kaynaklı proje ve yatırımları desteklemekteyiz. Her ne kadar dışa bağlı gibi görünen ve döviz israfına yol açan bir sistem ise de, bizler, istikrarsız ve basiretsiz bir piyasaya mahkum olmaksızın, devlete muhtaç olmak ve devlete olan güvenci bir tercih durumu kabul etmekteyiz.

SORU : Türkiye ormanlarının verim gücü bu büyük tesislerin ihtiyaçlarını karşılamaya yeter mi? Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP : Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında SEKA ihtiyacının 1 milyon metre küpten 5 milyon metreküpe ulaşacağı

hesaplanmaktadır. Son alınan tedbirlere bakılırsa ormanlarımızın verim gücünün bu kapasitedeki bir ihtiyacı karşılayabilecek nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Bu konuda etüd yapan uzmanların hesaplarına inanmaktayız, güvenmekteyiz.

SORU : Bugün ülkemizde uygulanmakta olan Ormancılık Politikasının sizce aksayan yönleri nelerdir? Bu politikanın değiştirilmesi için toplanacak «Ormancılık Kurultayı» hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?

CEVAP : Ülkemizde uygulanmakta olan ormancılık politikası; esasında sonuçları itibariyle elle tutulur, gözle görülür bir

nitelik arzotmomoktedir. Ağaç yetiştirme'nin uzun vadeye yönelik bir iş olduğu gerçektir. Sebze ve meyvecilik gibi çapa ve sulama ile halli gereken bir konu değildir. Teknik araçlar, yol inşaa, ulaşım, bakım ve daha ileri bir işletmeciliğe mutlaka zaruret vardır. Ormancılık Yüksek Danışma Kurulunun 11/17 Eylül 1978 tarihleri arasında yapılacak olan Birinci toplantısına Federasyonumuzun da katılması istenmiştir. Konunun adı geçen toplantıda ele alınması düşünülmektedir.

«Ormancılık Kurultayı»nın toplanması konusunda şimdilik kesin bir ifadede bulunmamız mümkün değildir.

BAŞSAĞLIĞI

8.9.1978 tarihinde başta Taraklı Orman Bölge Şefi Abdülkadir Acar, Orman Muhafaza Memuru İsmail Zeytinoğlu, Orman Muhafaza Memuru Ali Odabaşı ve şöför Tü-
ran Küçükçınar olmak üzere vazife anında geçirmiş oldukları kaza neticesinde Taraklı Orman Bölge Şefi Abdülkadir Acar hayatını kaybetmiş bulunmaktadır. Öbür arkadaşlarımız ise ufak yaralarla bu feci kazayı atlattmış bulunmaktadırlar. Kaza geçiren arkadaşlarımıza geçmiş olsun der Acar ailesinin bu büyük acısını paylaştığımızı bildirir, ölene Tanrıdan rahmet dileriz.

**Taraklı Orman Bölge Şefliği
Personeli**

Çin Halk Cumhuriyeti Ormancılığı

Çin ormancılığının tanıtımında, şimdiye kadar uyguladığımız şemadan ayrılarak yeni bir yol izledik. Bunun nedeni, Çin ormancılığının diğer ülkelerden çok farklı bir takım özellikler taşımasıydı. İstedik ki, bu özellikleri okurlarımıza tanıtalım. Hal böyle olunca sınırlı sayfalarımız bizi, ülke ormancılığı hakkındaki genel bilgileri ikinci plana itmeye zorladı. Ve bu bilgileri yalnızca kısaca vermekle yetindik.

Çin ormancılığını tanıtan bu yazı dört makaleye dayanılarak hazırlandı. Bunlardan ilk ikisi **World Wood**'da yayınlanan «Çin Halk Cumhuriyeti Ormancılığı» ve «Günümüzde Çin'de Ormancılık» adlı makaleler, üçüncüsü yine **World Wood**'un bir yayın tanıtma ekinde yer alan ve Dr. S. D. Richardson tarafından Çin'de orman ürünleri üretimi ve tüketimi hakkında yazılmış kitabı tanıtan makaledir. Dördüncüsü ise FAO Ormancılık Dairesi eski başkanlarından J. Westoby tarafından yazılmış «Çin'de Ormancılık» isimli makaledir ve **Unasylva**'da yayınlanmıştır.

Bu dört makalede yer alan fikirleri ve bilgileri yerimiz elverdiğince özetlemeden önce Çin'de ormanların durumuna ilişkin rakamlara kısaca göz gezdirelim:

Yüzölçümü : 976 101 000 hektar

Nüfusu : 940 000 000

Orman alanı : 118 000 000 hektar

Tarım alanı : 287 350 000 hektar

Orman alanı yüzdesi : % 11

Tarım alanı yüzdesi : % 30

Orman ürünleri üretimi :

Yakacak : 142 000 000 m³ (tahmini)

Yapacak : 53 131 000 » »

Kereste : 17 150 000 » »

Levha : 1 485 000 » »

Selüloz : 1 590 000 ton »

Kâğıt : 6 589 000 » »

Orman ürünleri ticareti :

Toplam ithalat gideri : 256 652 000 * dolar

Toplam ihracat geliri : 191 009 000 * dolar

Görüldüğü gibi, Çin'in doğal orman kaynakları yetersizdir. Kişi başına düşüş açısından, Pakistan dışında, bütün Asya - Pasifik ülkelerinden daha azdır. Çin'deki endüstriyel odun ihtiyacı gittikçe artarak arzı aşmakta ve odunu korumak ve kullanımını azaltmak için bir takım teknik yeniliklerin bulunmasını zorunlu kılmaktadır.



Bir teraslama çalışması ve dikime hazır hale getirilmiş teraslar

Çin'in orman alanı 118 milyon hektardır. Bu miktar, örneğin İsveç'in orman alanının yaklaşık dört katıdır. Fakat Çin'in toplam alanı söz konusu olduğunda bu rakam yalnızca % 11'i oluşturuyor. 1949'dan, yani devrimden önce bu miktar daha da azdı ve ormanlar ülkenin sadece % 5'ini kapsıyordu. Gelecekte orman alanının % 20

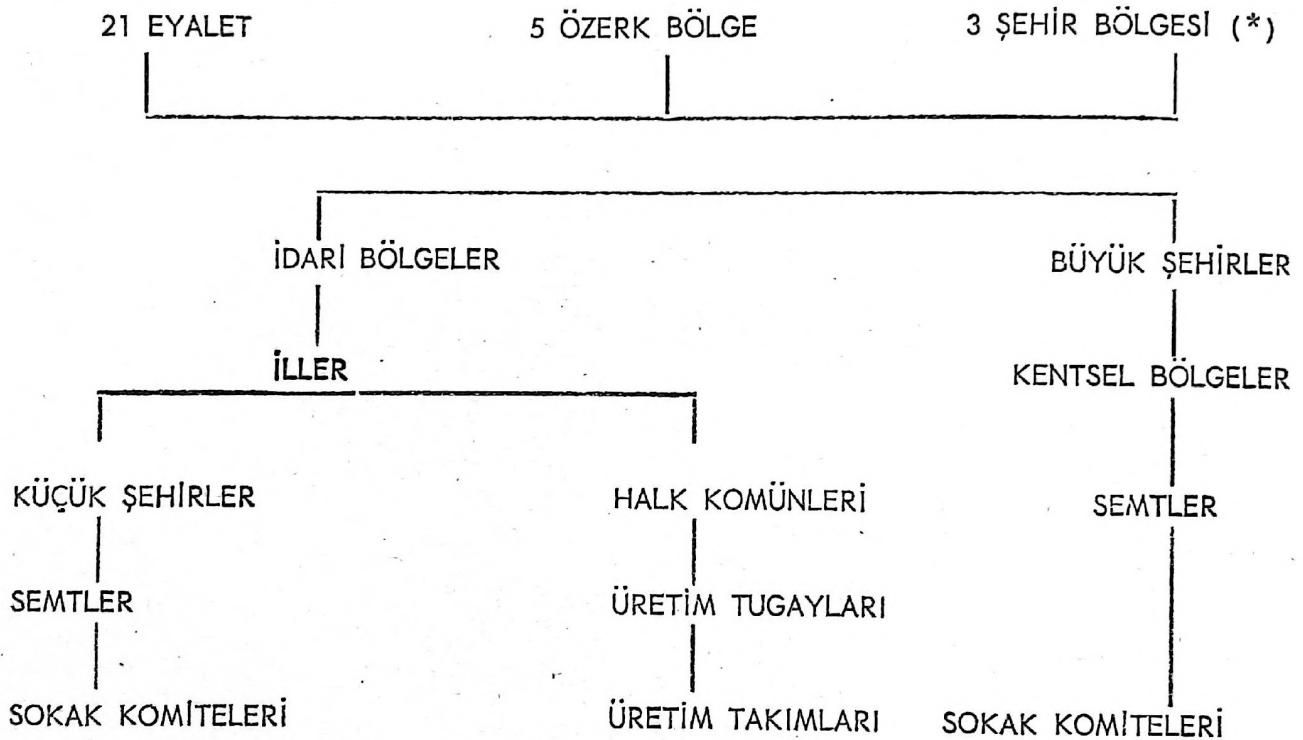
(*) Tahmini

ye çıkarılması planlanmıştır. Çin gibi devasa bir ülkede orman alanının % 5'ten % 20 ye çıkarılması hedefi, aslında çok büyük bir rakkamı (yaklaşık 200 milyon hektarı) içerir. Yani Türkiye'nin toplam orman alanının 10 katı.. Böylesine muazzam bir ağaçlandırma seferberliğinin başarılması imkânsız gibi görünüyor. Oysa söz konusu makalelerin yazarları, izlenimlerine dayanarak, bunun başarılmasına hiç de olmayacak bir iş gözüyle bakmıyorlar. Ve şimdiden bu hedefin önemli bir kısmının gerçekleştirilmiş olduğunu söylüyorlar.

Bu ağaçlandırma seferberliği, aslında

Çin ormancılığının dünyaca en çok bilinen yönüdür diyebiliriz. Dünya ormancı kamuoyu Çin'in ağaçlandırmaya büyük önem verdiğini ve geniş sahaları süratle ağaçlandırdığını az çok biliyor. Nitekim yurdumuzdaki yayınlarda da zaman zaman konuya ilişkin haberlere rastlanmaktaydı. Oysa Çin ormancılığının kendine has bazı özellikleri daha var ki, en azından yurdumuzda bunların pek bilinmediğini sanıyoruz. Örneğin ormancılık çalışmalarının yönetim biçimi, ağaçlandırmaların hedefleri gibi... Şimdi bu özellikleri sözünü ettiğimiz makalelere dayanarak inceleyelim:

Çin'in İdari Yapısı



(*) ÇEVRELERİNDEKİ KIRSAL ALANLARLA BİRLİKTE AYNİ ZAMANDA EYALET STATÜSÜNE HAİZ

Ormancılık çalışmalarının yönetimi

Çin Halk Cumhuriyeti İdari olarak 21 eyalet, ve eyaletlerle aynı statüde olan 5 özerk bölge ile 3 özerk şehire (Pekin, Şangay, Tsientsin) bölünmüştür. Eyaletler idari bölgelere ve büyük şehirlere ayrılır. İdari bölgeler halk komünlerini ve kasabaları içine alan illere bölünmüştür. Herbir halk komünü birkaç üretim tugayından, her üretim tugayı da birkaç üretim takımından oluşur. Üretim takımları idare mekanizmasının te-

mel kabul edilen bölümleridir. Çok sayıda tugaydan oluşan komünlerde üretim tugayları idari birimler altında gruplandırılır. Böylece sistemde bir orta bağlantı kurulmuş olur.

Şehirler ise şehir bölgelerine ve bunlar da semtlere bölünmüştür. Semtlerin altında komünlerdeki takımların yerini tutan sokak komiteleri vardır. Fabrikalar büyüklüklerine göre komün içinde bir üretim takımı veya tugayı kurabilirler, ya da doğrudan doğruya illerin, bölgelerin veya eyaletlerin liderliği

altına girebilirler. Bazı küçük kollektif birimler (örneğin bir ev kadınları grubunun işlettiği bir atelye) semtlerin ya da sokak komitelerinin liderliği altına girer. Kültür devrimi ile birlikte bu birimlerin bağımsızlığı daha artmış bulunuyor. Bu arada bazı sorumluluklar da daha alt düzeylere devredilmiştir. Örneğin eskiden doğrudan doğruya ilgili olduğu merkezi hükümet bakanlığının kontrolü altında olan birçok büyük endüstriyel teşebbüs, kültür devrimi ile, eyaletlerin, illerin, v.b. sorumluluğuna devredilmiştir. Kısaca söylemek gerekirse, sorumluluk ve insiyatif, kültür devrimi ile birlikte daha alt düzeylere doğru yayılmıştır.

Kültür devrimi sırasında her düzeyde yeni yönetim organları belirmiştir. Bu organlar devrim komiteleri şeklinde olup, kadrolar, kitle temsilcileri, Halk Kurtuluş Ordusu üyeleri ve yerel milislerden meydana gelmişlerdir. Bunlar şimdi politik iktidarın her düzeydeki organları durumundadırlar.

Her düzeydeki devrim komiteleri bir daimi komite atar. Bu, hükümetin icra selahiyeti olan organdır. Böylece örneğin eyalet daimi komitesi eyalet devrim komitesinin yönetimi altındadır ve icraatından ona karşı sorumludur. Ayrıca uygulamaların hükümet politikası doğrultusunda yürütülmesinde daimi komitelere yardım etmek üzere kurulmuş bürolar vardır. Bu bürolar arasında hiyerarşik bir zincir bulunur.

Yukarıda Çin'in bugünkü idari yapısını kısaca özetlemeye çalıştık. Şunu da eklemek gerekir ki, bu idari yapı, pek çok yerel farklılıklar taşır.

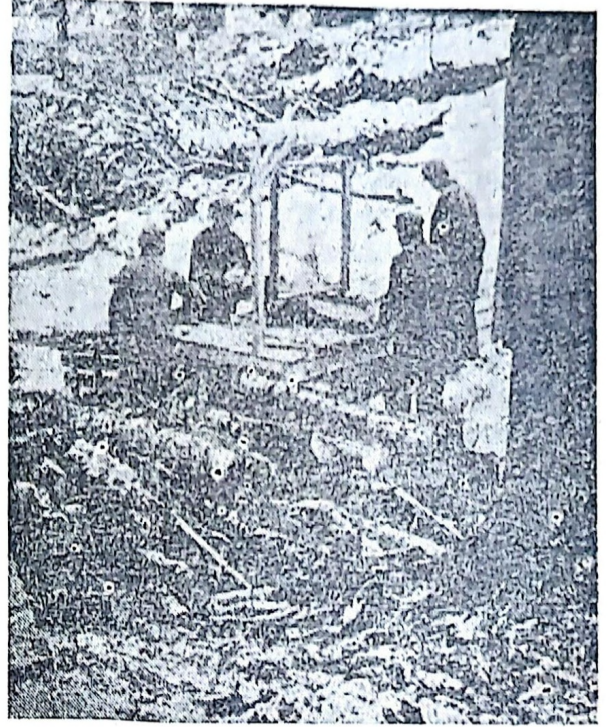
Orman idaresi

Ormancılığa gelince: Ulusal düzeyde ormancılık Tarım ve Ormancılık Bakanlığının yönetimi altındadır ve bu bakanlıktaki yedi bakan yardımcısından birinin önderliğinde yürütülür. Çalışmalar şu bölümlerde organize edilir:

- Odun üretimi
- Orman endüstrisi ve orman ürünleri
- Orman kaynakları ve orman idaresi (orman ve doğa koruma dahil olmak üzere)
- Ağaçlandırma
- Odun temini ve dağıtımı

Yukarıda sözünü ettiğimiz «sorumluluk devri»ne bağlı olarak, eskiden doğrudan doğruya Orman Bakanlığına bağlı olan Ormancılık Bilimleri Akademisi, Heilunkiang

(Mançurya) eyaletindeki Harbin şehrine kaldırılmış ve eyalet devrim komitesinin liderliği altına girmiştir. Bu eyalet Çin orman kaynaklarının en zenginini ihtiva etmektedir.



Mançurya Eyaletinde odun üretiminde çalışan işçiler

Halen ormancılık faaliyetlerini Bakanlık ve Merkezi Araştırma Enstitüsü birlikte yürütmektedirler, yetki ve sorumlulukları eşittir. İdari birimlerde ormancılık çalışmaları her birim düzeyindeki ormancılık büroları tarafından yürütülür. Bu bürolar, yukarıda da sözünü ettiğimiz gibi devrim komitelerinin politik kontrolü altındadır. Bürolar, kendi düzeylerinde, devlet sektöründe (devlet ormanları, devlet mülkiyetindeki orman endüstri teşebbüsleri, araştırma enstitüleri) doğrudan sorumluluğa sahiptirler. Ormancılık eğitim enstitüleri ise eğitim bakanlığının daire ve büroları yoluyla bu bakanlığa bağlıdırlar. Ormancılık büroları, ayrıca, kollektif mülkiyet altındaki sektörlerle yol göstermek ve teknik rehberlik etmekle görevlidirler. Bir diğer görevleri ise ormancılık çalışmaları ile diğer faaliyetler arasındaki koordinasyonu sağlamaktır.

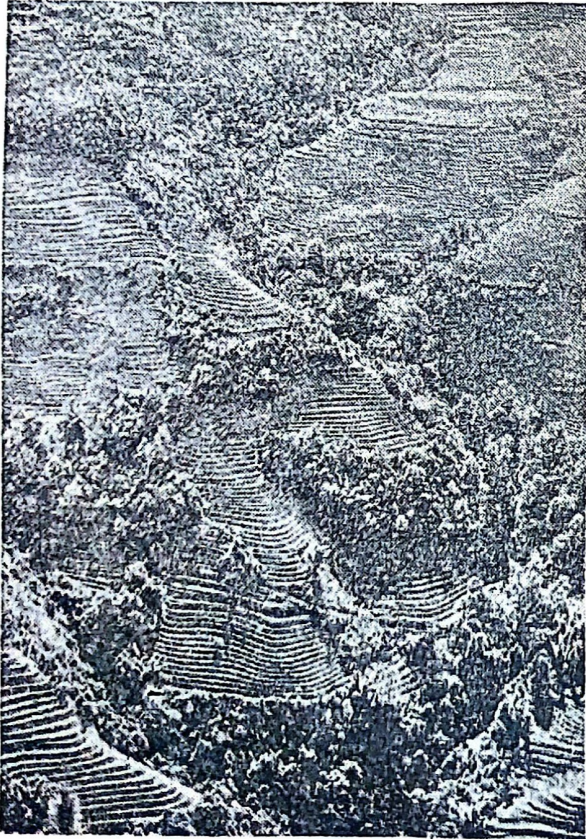
Eskiden Çin'de tarım ve ormancılık çalışmaları iki ayrı bakanlık tarafından yürütülmekteydi. Dünya çapında genel eğilim, tarım ve ormancılığın ayrı daireler tarafından yönetilmesi yönünde gelişirken, Çin'de

iki bakanlığın sonradan birleştirilmesi, yazımıza temel aldığımız makalelerin yazarları tarafından tartışılmakta ve Çin'de mevcut durumun ışığında bunun bir gerileme olarak sayılamıyacağı ortak kararına varılmaktadır. Ve bunun nedenleri şöyle sıralanmaktadır:

1) Çin'de bugün dünyanın başka hiç bir yerinde görülemeyecek derecede yüksek bir 'orman bilinci' vardır. «Ormancılık işlerinin çoktandır ayrı bir bakanlık statüsünde çalışan bir daire tarafından idare edilmekte olması, muhtemelen bu bilincin yaratılmasına yardım etmiştir. Fakat esas neden, şüphesiz ki, Çin Komünist Partisinin ve Başkan Mao'nun ormancılığa verdiği önemdir.»

2) Ormancılık çalışmaları, özellikle de sun'i ormanlar kurulması için bizzat halk komünleri çalışmaktadır. Bu çalışmalar devlet sektöründeki çalışmalardan daha baskındır. Esasen devlet sektöründeki ağaçlandırma çalışmalarında da halk komünlerinin talepleri gözetilerek hareket edilmektedir.

3) Çin'in doğal şartları gereği, tarımın ormancılık çalışmalarıyla sıkıca bütünlenmeye, birleştirilmeye şiddetle ihtiyacı vardır. Ormancılık çalışmaları tarımın bir parçası olarak mütalaa edilmektedir.



Yunan'da teraslanmış ve yer yer ağaçlarla kaplı tepelik arazi. Bu arazilerde tarım ve ormancılık bir arada yürütülüyor.

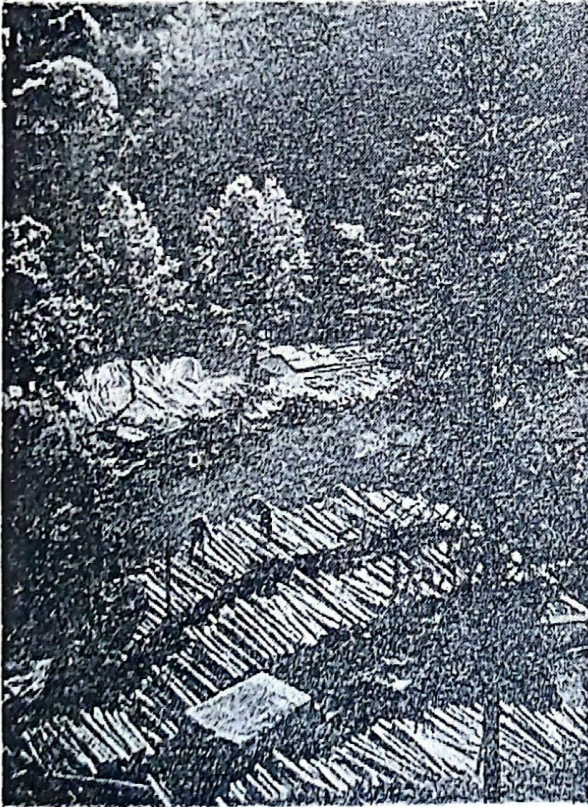
«Bu yüzden ayrı bir orman bakanlığının lafının ormancılığın ihmaline yol açtığını veya açacağını düşünmek için noden yoktur. Aksine, kültür devriminin diğer bütün sonuçları ile (otorite devri, araştırma onstitülerinin taşraya nakli, daha düşük seviyelere personel transferi, kadroların zamanlarının en azından dörtte birini üretim cephesinde geçirmeleri gereği, okul öğrencilerinin yarısını ve benzerleri) birlikte götürüldüğüne dair her türlü delil vardır. Kültür devriminden beri ormancılık faaliyetlerinde de önemli bir yükseliş görülmektedir. Böylece Çin'de her düzeyde meydana getirilen tarım ve ormancılığın bütünlenmesi, her ikisi üstünde de olumlu bir etki yapmıştır. Bu bütünleme bilinçli bir işlem olmuştur. 'Biz tarım ve ormancılık alanındaki ezeli anlaşmazlığı çözdüğümüze inanıyoruz.' Bu sözler bana ilk olarak ormancılığın hakim faaliyet olduğu Heilunkiang'da söylendi. Fakat tarımsal sektörün hakim olduğu Hunan'da da tekrar edildi.»

Ormancılık büroları

Şimdi biraz da ormancılık çalışmalarının yürütme organları olan çeşitli düzeylerdeki ormancılık büroları üzerinde duralım: Bu büroların devlet sektöründeki çalışmalardan doğrudan doğruya sorumlu olduğunu, kolektif mülkiyet sektörüne ise rehberlikle görevli olduğunu yazmıştık. Çin'de ormanların % 20'si devlete, % 80'i ise halk komünlerine aittir. Bu durumda ormancılık alanında komünlerin çalışmalarının ağırlık taşıyacağı açıktır. Ormancılık bürolarının bu sektöre yardımı da alışılmış bir rehberlik ve teknik yardımdan daha geniş kapsamlıdır. Bu bürolar yalnızca komünlerin ormancılık çalışmalarına teknik danışmanlık yapmaz, aynı zamanda komün üyelerinin ormancılık konusunda eğitiminden, bu eğitimin yerinde yönetiminden, üyelerle birlikte ormancılık çalışmalarında fiilen yer almaktan, v.b. de sorumludurlar. «En önemlisinin eğitim ve öğretim faaliyetleri olduğuna inanıyorum. Bunlar çeşitli şekiller alırlar: Kısa yetiştirme kursları, kadrolar, teknisyenler veya örnek işçiler için bir gün veya bir haftalık uygulamalı teknik eğitim çalışmaları, eyaletlerde il veya bölge seviyesinde ziyaretçi değişimi, kereste atelyelerinde, üretim alanlarında, tarım-orman alanlarında ve araştırma enstitülerinde işyerinde eğitim çalışmaları, enformasyon gazetelerinin ve eğitim broşürlerinin hazırlanması ve benzeri diğer faaliyetler.

Bunların bazıları eyalet ormancılık kolejleri bünyesinde yapılır. Ayrıca her bir devlet teşebbüsü komünlerin ormancılık çalışmaları için 'örnek olma' niteliği taşır. Sanırım eğitim faaliyetlerinden hemen sonra, komünlerle yerinde ve anında tavsiyelerde bulunma gelir. Bu iş ormancılık bürolarında, devlet ormanlarında ve araştırma enstitülerinde görevli elemanlar tarafından yürütülür. Bu personel halen hiç durmadan ziyaretler yapmakta ve komün üyelerinin yanında çalışmalara katılmaktadır. Bu nedenle ortaya çıkan her yeni problem anında karşılanır ve yoluna koymak için gerekli tedbirler alınır»

«Bu personelin bir diğer görevi de, kolektif birim kendi elemanlarını yetiştirene kadar, aktüel olarak idari hizmetler sağlamaktır. Büroların diğer bir görevi kolektif birimlere tohum ve fidan sağlamaktır. Ormancılık alanında devlet ve kolektif mülkiyet sektörü arasındaki ilişki —hiç olmazsa benim gezdiğim yerlerde— canlı ve verimli bir haldeydi.» Oysa «kültür devriminden ön-



Kwangsi Eyaletindeki Liangshui Komününde üretilen tomruklar. Bu tomruklar daha sonra nehir yoluyla gidecekleri yere sevkedilecek.

ce devlet ormancılık sektörünün durumu, şüphesiz ki bugünkünün tam zıddı idi. Resmi daire bürokratlarından ve fildişi kuleler araştırmacılarından meydana geliyordu.»

Görüldüğü gibi, Çin'de ormancılık ça-

lışmalarının yönetimi, alışılmıştan çok farklıdır. Ülkemizde 'Halk orman işletmeleri' nin tartışma konusu olduğu şu günlerde, Çin'de devlet sektörü ile halk komünlerinin ormancılık çalışmaları arasındaki ilişkinin meslekdaşlarımız için ilginç bir örnek oluşturaçağını sanıyoruz.

Ağaçlandırma çalışmaları

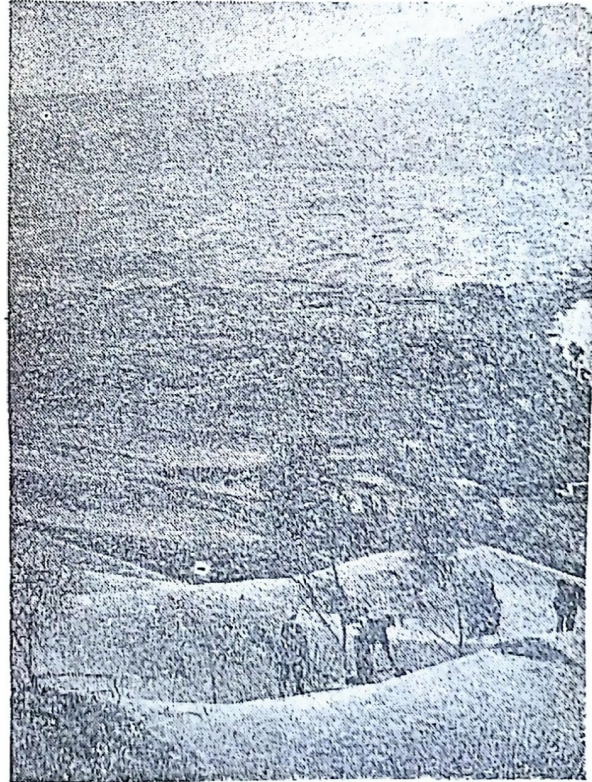
«Çin'in ağaçlandırma konusundaki yoğun başarısıyla birçok eksikliği kapatması istisnasız bütün ziyaretçileri etkileyen bir noktadır.» Makalelerden birinin yazarı böyle diyor. Gerçekten de, diğer yazılarda ve şimdiki kadar rastladığımız konuyla ilgili haber, yorum, v.b.'de bunun doğrulandığını görüyoruz. Heilunkiang, ya da diğer adıyla Manchurya'da 1950'den bu yana ormanlar iki katına çıktı. «Ve şu anda orman alanı tüm alanın % 40'ını teşkil etmektedir.» Çin'de bugün başlıca yapacak üretim bölgeleri arasında sayılan Hunan'da, yabancı uzmanların görüşüne göre «hiç bir sun'i orman gerçekleştirilemezdi.» Oysa 1949'dan başlayarak bu eyalette 600 000 hektar arazi ağaçlandırıldı. Ve bu ağaçlandırmalar tamamen insan emeline dayanarak yapıldı. «Geçmiş yıllarda mücadele azmiyle aşılanmış tecrübeli kadrolar hızlı ağaçlandırma çalışmalarında çok geniş alanların ağaçlandırılmasına önderlik ettiler ve bir çok hedefe ulaşarak ülkenin büyük bir kısmı ağaçlandırıldı.» «Yeni ormanlar, profesyonel ormancılar tarafından değil, halk tarafından meydana getirildi. Tıpkı yeni şehirlerin mimarlar tarafından değil, inşaat işçileri tarafından inşa edilmesi gibi...» «Profesyonel ormancıların veya orman teknikerlerinin görevi çalışmayı uygulayan erkek ve kadınlara rehberliği sağlamaktır.»

Yukarıdaki satırlar, okurlarımızın Çin'deki ağaçlandırma çalışmaları hakkında bir fikre sahip olmaları için yeterli olacaktır sanırız. Bununla beraber, Çin'de ağaçlandırma çalışmalarının başlangıcından itibaren başarıyla sürdüğünü söylemek doğru değildir. Şüphesiz çalışmalar boyunca birçok hatalar yapılmış ve başarısızlıklarla karşılaşmıştır. «Çin ormancıları bu yanlışlıklar konusunda son derece açık sözlüdürler.» Birçok örnekte, ağaçlandırma kampanyalarına önceden herhangi bir araştırma çalışması yapmaksızın başladıklarını kabul ediyorlar. Çin ormancıları geçmiş ağaçlamalar sırasındaki hatalarını şöyle saptıyorlar: Önceden

toprak araştırması, meteorolojik şartların incelenmesi, tür seçimi yapılmaksızın dikimlere başlanmış, tohum seçimine dikkat edilmemiş, dikimler gelişigüzel yapılmış, belli bir dikim tekniği uygulanmamıştır. Yabancı ot temizliğine önem verilmemiş, çapalama ihmal edilmiş, gerekli aralamalar zamanında yapılmamıştır. Ya da, örneğin saf çam türü ile kurulan plantasyonlar bir süre sonra zararlıların saldırısına uğramıştır. Sonuçta başarının % 10'un altına düştüğü yerler olmuştur. Nitekim adı geçen makalelerin yazarları, Çin'de yaptıkları geziler sırasında, yeni ağaçlandırılmış alanların içinde kümeler halinde daha yaşlı ve boylu dikimlere rastladıklarını söylüyorlar. Bütün bu yanlışlar teknisyenlerle işçiler arasında defalarca tartışılmış, çıkarılan dersler derlenip toplanarak uygulamalar yeniden düzenlenmiştir. Bunun sonucunda son yıllarda yapılan ağaçlandırmalarda ve kurulan suni ormanlarda başarı oranının çok yüksek olduğu, birçoğunda % 100 kapalılığın sağlandığı görülüyor. Makalelerden birinin yazarı olan Jack Westoby, Hunan'lı ormancılarının, «Eski tecrübelerimizden çıkardığımız derslerin öğrencileriyiz. Şimdi gücümüzün % 30'unu dikim çalışmalarına harcıyoruz. % 70'ini ise dikimden sonraki çalışmalarda kullanıyoruz.» dediklerini naklediyor. Halen Çin'de yıllık ağaçlandırma tahminen 5-10 milyon hektardır. Oysa, Çin'de ormancılığın teknik temelleri, böylesine benzeri görülmemiş büyüklükte bir ormancılık programı için yetersizdir. Mevcut olan teknik imkanların (personel, ekipman, v.s.) büyük bir kısmı da ormancılığın eskiden beri önemli olduğu ormanca yoğun bölgelerde toplanmıştır. Bu durumda geri kalan teknik güç, diğer bölgelerin ihtiyacını karşılamaya yeterli olmamaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, ağaçlandırma çalışmaları profesyonel ormancılardan çok bizzat halkın eseridir. Bütün bu şartlar göz önüne alındığında «Bu kadar çok yanlışın olması değil, fakat bu kadar çok başarının olması şaşırtıcıdır.»

Çin'deki ağaçlandırma çalışmalarının görünümünü yukarıda kısaca özetlemeye çalıştık. Bu ağaçlandırmalarda kullanılan ve Çin'deki doğal ormanlarda yer alan ilginç ağaç türlerinden de birkaç örnek vererek devam edelim: Çin'de kullanılan başlıca ağaç türleri, *Cunninghamia lanceolata* (Çin göknarı), *Pinus massoniana*, *Antocephalus chinensis*, *Larix*, kâfur ağacı, meşe türleri, se-

dir, çam türleri ve daha pek çokları. Çin'in geniş topraklarında çok çeşitli iklim tiplerinin bulunması, ağaç türlerinin de çok çeşitli olmasına neden olmaktadır. Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki, türlerin bu kadar çeşitli olması orman ürünleri sanayii için bir dezavantaj teşkil etmemektedir. Gözlemciler dünyanın hiç bir ülkesinde bu denli çeşitli odunun birden kullanılmadığını belirtiyorlar. Bu türlerden *Antocephalus chinensis* 7-8 yılda 20 m. boy yapar ve beher ağaçtan 1 m³ civarında yapacak odun elde edilir. Bir diğeri olan *Ginkgo* ağacı, 20 milyon yıl önce Mezozoik devirde yaşamış bir ailenin bugüne gelen yegane türüdür. Tahtası ev inşaatlarında, mobilya ve oymacılıkta kullanılır. Yapraklarından, tarım ürünlerini böceklerin zararından koruyan bir zehir elde edilir. Tohumları yenebilir, ve söylendiğine göre öksürüğü keser ve vücudu kuvvetlendirir. Kâfur ağacının da büyük ekonomik önemi vardır. Bu ağaç 3-4 yılda 5 m boya ulaşır. Odunundan ve yapraklarından kâfuru ve yağ elde edilir. Ayrıca 100'ün üstünde ağaççık türü kumul stabilizasyonunda, tuzluluk kontrolünde kullanılır, hayvan yemi olarak faydalanılır, meyveleri besin olarak ya da ilaç yapımında değerlendirilir.



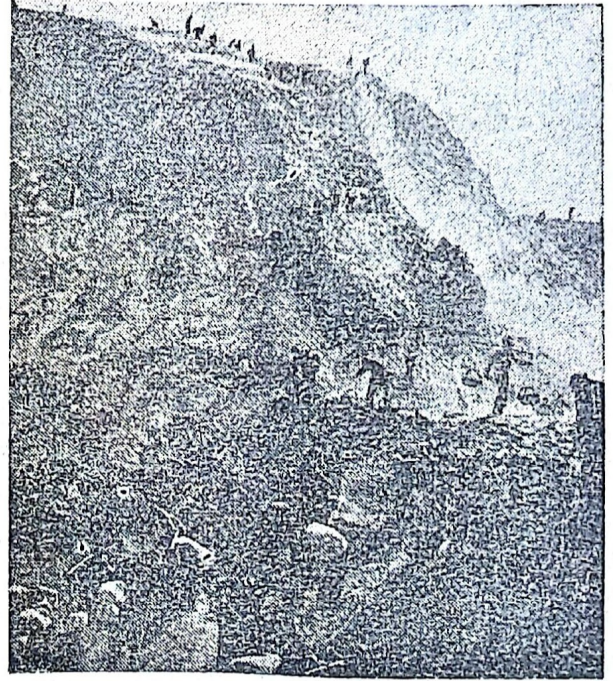
Sarı Nehir boyunda bir kumul tesbiti çalışması

Tarım ve ormancılık

«Özellikle, tarımda yüksek oranda nüfusun çalıştığı ve cari tarımsal yapıda sık sık şiddetli sosyal tansiyon yükselmeleri olan

birçok gelişmekte olan ülkede, ormancılığın tarım bakanlığı bünyesinde bir alt bölüm olarak yer alması birçok mahzurlar doğurmaktadır. Çünkü özellikle bu ülkelerde kaynaklar konusunda tarım ve ormancılık arasında sürekli bir rekabet vardır. Ve orman örgütünün tarım bakanlığı bünyesinde yer alması, ormancılık sektörünün kabaca ihmal edilmesi, onun tarım sektörünü destekleme potansiyelinin gözardı edilmesi anlamına gelir.» Çin'de ise durum yukarıda bahsettiğimiz nedenlerle tamamen farklıdır. Tarım ve ormancılık birbirini bütünler ve her yerde birlikte ele alınır. Ormancılığın tarım için taşıdığı önem anlaşılmıştır. Nitekim bu, yapılan ağaçlandırmaların niteliğinde de açıkça görülüyor. Ağaçlandırmalar yalnızca orman ürünü elde etmeye yönelik olmayıp, erozyonun önlenmesi, su ve toprak koruma amaçları da dikkate alınmaktadır. Tarım alanlarında ise rüzgâr ve çeşitli etkilere karşı orman perdeleri kuruluyor. «Şüphesiz, Çin'in kültür devriminden bu yana en gözcücü başarısı su koruma alanlarında —nehirlerin ıslahında olmuştur. Son yıllarda Çin'e gelen hiç bir ziyaretçi, ustaca çalışmaların büyüklüğü karşısında etkilenmemeyi başaramadı. Her ne kadar hala yapılacak çok şey varsa da, taşkın tehlikesinin kaldırılması, kuraklığın etkisinin azaltılması, sulanan alanların genişletilmesi ve hidroelektrik gücün seferber edilmesine doğru şimdiden büyük adımlar atılmıştır.» Öte yandan Çin'in step bölgelerinde ve çöle benzer alanlarda kumul tesbiti çalışmaları önem kazanmaktadır. J. Westoby, İç Moğolistan sınırı yakınındaki Chang Ku Tai'de bir Kumul Tesbiti ve Koruma Perdesi Tecrübe İstasyonunda görevli bir ormancının kendisine şöyle dediğini yazıyor: «Biz buraya 1952'de geldik. Hiç birşey bilmeden, sıfırdan başlayarak.. Başlangıçta pek çok hatalar yaptıktan sonra kumulları sabitleştirdik ve çölün sınırını durdurduk. Koruma perdeleri kurduk. Toprakları ıslah ederek tarıma elverişli hale getirdik. Bu yolla kazandığımız 200 hektar dolayında araziye başarıyla kullanıyoruz ve ürünümüz yıldan yıla artıyor. (...) Herkes bizo burada asla meyva ağacı yetişmeyeceğini söyledi. Fakat biz 80 çeşit elma, armut ve üzüm yetiştirdik. Bütün bunların gerçekleştirilmesi sırasında istasyonu terkederek onlarla birlikte çalıştık.»

Bütün bu çalışmaların en ilginç yönü ise hemen tamamen insan emeğiyle gerçekleştirilmiş olmalarıdır. Ormancılığın ve tarımın mekanizasyonu Çin'de «**bilinçli olarak yavaş**» gerçekleştiriliyor. Bunun nedeni, Çin'in tarım kesimindeki yoğun nüfusun işlendirilmesi sorunudur. Tarım ve ormancılık çalışmalarının mekanizasyonu, işgücü fazlasının ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bunu önlemek için çalışmaların çoğu el emeğine dayandırılıyor. «**Aynı eforun başka her hangi bir ülkede de sarfedileceği düşünülebilir. Ancak Çin'de kitleler seferber edilerek bu başarılmış ve bu yüzden maliyet onlar için bir sorun olmamıştır.**» Bir diğeri ise şöyle diyor: «**Gerçekten şaşırtıcı olan bu çalışmaya ayrılan insan emeğinin miktarıdır. Örneğin Sarı Nehirin aşağı mecrası boyunca**



Bir diğcr teraslama çalışması. Çin'de bu çalışmalar insan emeği ve basit aletler yardımıyla yapılıyor. Resim buna güzel bir örnek teşkil etmektedir.

uzanan kanalların onarımı ve takviyesi yalnız 350 milyon m³ toprak ve 9 milyon m³'ten fazla kaya çalışmasını kapsar. Bu; hemen hemen hiç toprak makinesi olmadan, yalnızca kol emeği, el aletleri ve çok ilkel yerel bazı aygıtlarla başarıldı. Çin nehirlerinin ıslahı gereklidir. Bu ıslah çalışmaları bir süre daha yüz milyonlarca işgününe ihtiyaç duyacaktır. İhtiyaç duyulan işgücünün en büyük kısmı ise geçmişte olduğu gibi gelecekte de Halk Komünlerinin üyeleri tarafından karşılanacak.» «Böylece Bakanlıktan

aşağı doğru mütcakip seviyelerde tarım ve ormancılık yönetiminin birleştirilmesi, özellikle halk komünlerinin desteklenmesi etkin ve yaygın ormancılık faaliyetine yol açtı. Bu faaliyetin en büyük bölümü koruyucu ağaçlandırmaya ayrıldı: kumul tesbiti, koruma perdeleri, havza ağaçlandırması ve kanal takviyesi. Fakat çalışmaların bir çoğu da ana ve tali yollar boyunca, komünlerin içinde ve civarında, atelye ve fabrikalar çevresinde, şehir cadde ve parklarında, onarılan ve yeniden kurulan rekreasyon alanlarındaki güzelleştirme dikimlerine hasredilmiştir.»

Orman ürünleri sanayi

«Şu da çok açık ki, erozyona ve toprak sürüklenmesine karşı mücadele her zaman birinci sırayı almış ve yapılan çalışmalar kesin olarak ormancılık politikasının ana doğrultusunu oluşturmuştur. Ormanlardan endüstriyel sektör için faydalanma her zaman için ikinci planda kalmıştır.» Çin'de zengin ormanlarla kaplı yerlerin dışında kalan kırsal kesimde ormancılık çalışmaları esas olarak tarımı koruyucu bir fonksiyon taşımaktadır. Orman ürünleri üretiminde ise hedef, ülkenin ormanca zengin bölgelerinden yapacak alımını azaltmak ve yakacak ihtiyacını karşılamak olarak belirlenmiştir.

Çin'de ormancılığın tarımı destekleyici olarak planlanması «..ormancılığın endüstriyel odun elde etme amacının ihmal edilmesi anlamına gelmez. İçinden geçtiğim hemen her komünde bazı alanlar yapacak üretimine ayrılmıştı. Yapacak üretimine ayrılan bu alanlar belli özellikler taşımaktan çok hemen her türlü ağaçlık olabiliyordu: yol kenarı ağaçları, dere keneri ağaçları veya herhangi bir alan.. İlk hedef inşaatta kullanılan çeşitli odunu ve kerestelik tomruğu üretmektir. Daha ağır endüstriyel odun, hala daha ormanca zengin bölgelerden gelir. Şimdi, bu zengin orman bölgeleri dışında da büyücek orman endüstri tesisleri kurma çalışmalarına girişilmiştir. Uygun yapacak stokları hazır olduğunda komünler kendileri işleme tesisleri kurar: kereste fabrikaları, doğrama atelyeleri, mobilya fabrikaları ve benzerleri.. Daha büyük endüstri teşebbüsleri, komün seviyesinin üstünde kurulur ve büyüklüğüne göre il, bölge veya eyalet düzeyindeki tarım ve ormancılık bürolarının gözetimi altında gerçekleştirilir.»

Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, aslında Çin'in orman kaynakları bu muazzam ülke ve nüfus için yeterli değildir.

Endüstriyel odun üretimi 1957'den 1976'ya 28 milyon m³'ten 75 milyon m³'e yükselmiştir. Yılda ortalama % 5'ten biraz daha fazla artmaktadır. Kişi başına yıllık odun tüketimi 0.08 m³'tür. Endüstriyel alanda kullanılan orman ürünlerinin % 40-60'ını inşaat alır ve yakacak olarak kullanılan odunun, toplam endüstriyel odunun üç katı olduğu sanılmaktadır. Bütün bunlara rağmen Çin'de üretilen odun talebi karşılamaya yeterli değildir. Makalelerden birinin yazarı yakın gelecekte, selüloz odunu dışındaki endüstriyel odunda ithalat ihtiyacının devam etmesini kaçınılmaz olarak görmektedir.

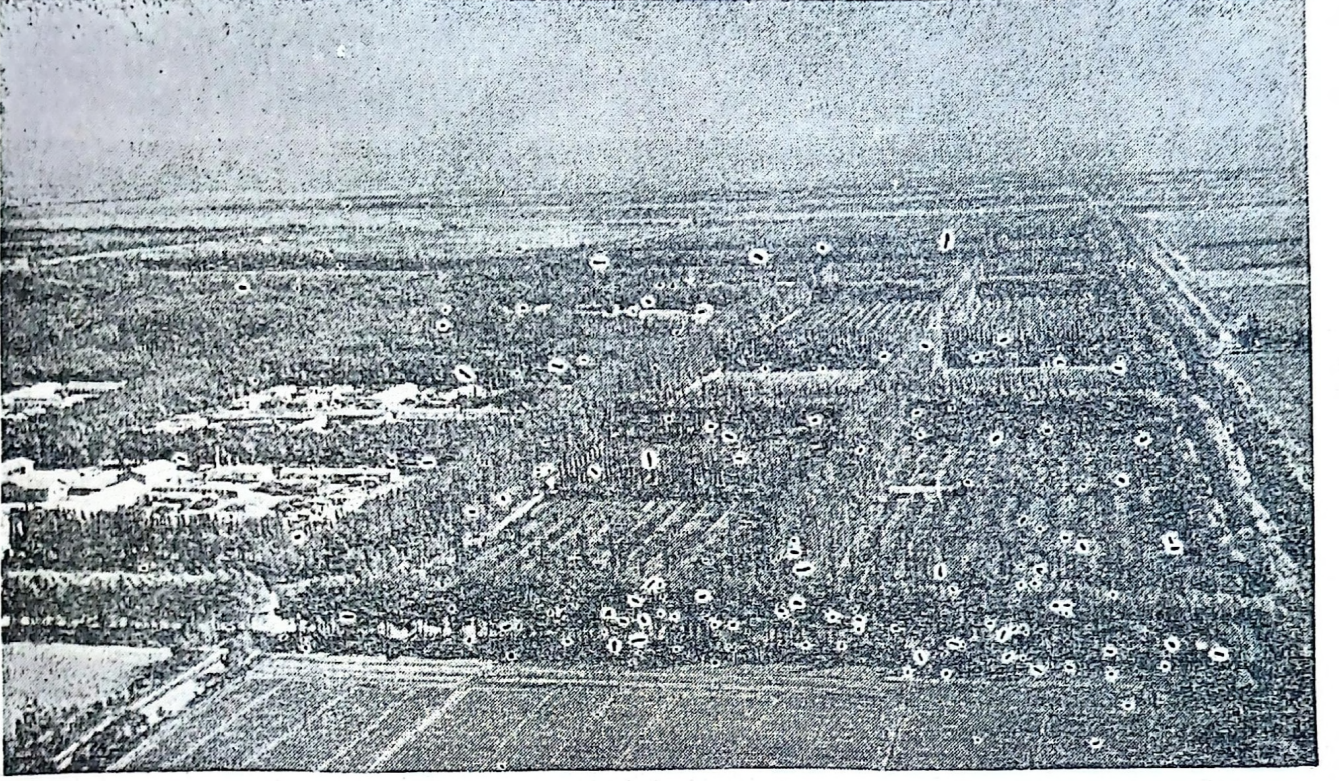
Son olarak, makalelerden birinden, bir kereste fabrikası ve halk komünlerinin çalışmaları ile ilgili izlenimleri anlatan bir bölümü aktarmak istiyoruz:

«Delegasyon ayrıca bir Pekin kereste fabrikasını da gezme olanağını bulmuştur. Burada komprimo liflerden yapılmış yapı tahtası ve mobilya üretilmekteydi. Makinaların çoğu Çin yapımı olmasına rağmen bir kısım Doğu Alman yapımı makinalar da kullanılmaktaydı. Buradaki çalışma temposu şaşılacak derecede yüksek ve çıkarılan ürünler de mükemmeldi. Hammaddenin kuzeydeki ormanlardan getirilmekteydi. İsveç standartlarının çok üstünde olan personel gücü, eşit koşullarda çalışan 3000 kadın ve erkekten oluşmaktaydı. Fabrika çevresinde yine fabrikaya ait olan, görevlilerin çocuklarını bırakabilecekleri eğlence merkezleri ve kreşler bulunmaktaydı. Görevlilerin yerleşme yerleri de fabrikanın çok yakınında kurulmuştu.»

«Halk komünleri ülkedeki ormanlık alanların geliştirilmesinden sorumludur. Endüstriyel araştırmalar da halk konseyleri tarafından düzenlenmekte ve idare edilmektedir. Grubun ziyaret ettiği Şangay yakınındaki bir halk komününde 20 bin komün üyesi tamamen tarımla uğraşmakta ancak bir de komüne ait makine atelyesi bulunmaktadır. Fakat yine de tarım birinci sırayı almakta ve dokuz üretim tugayı 800 hektar arazi üzerinde daha çok sebzelerden oluşan 200 çeşit ekin ekmekte ve bunları, kendi ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra komşu kente satmaktadır. Ürün alımı için yılda dört hasat mevsimi bulunmaktadır. Bu gruba gösterilen örnek komünde kreşler, okullar, hastaneler, itfaiye ve hoparlörlerle köylere ve tarlalara yayın yapan komünün kendi radyo istasyonu bulunmaktadır. Daha çok üretim sonuçlarından oluşan haberler ve kitleleri teşvik edici mü-

zikler bu yolla komün halkına dinletilmektedir. Komün gelirinin % 60'ı maaşlara, % 10'u vergilere, kalan diğer kısım da idari harcamalara ve yeni yatırımlara harcanmaktadır. Maaş ödemeleri, ücretlerin farklı iş-

lere göre ayarlanmasıyla gerçekleştirilmektedir. Halk komün'leri ayrıca devletten, ormanlar ve endüstriyel yatırımlar için maddi yardım alabilirler.»

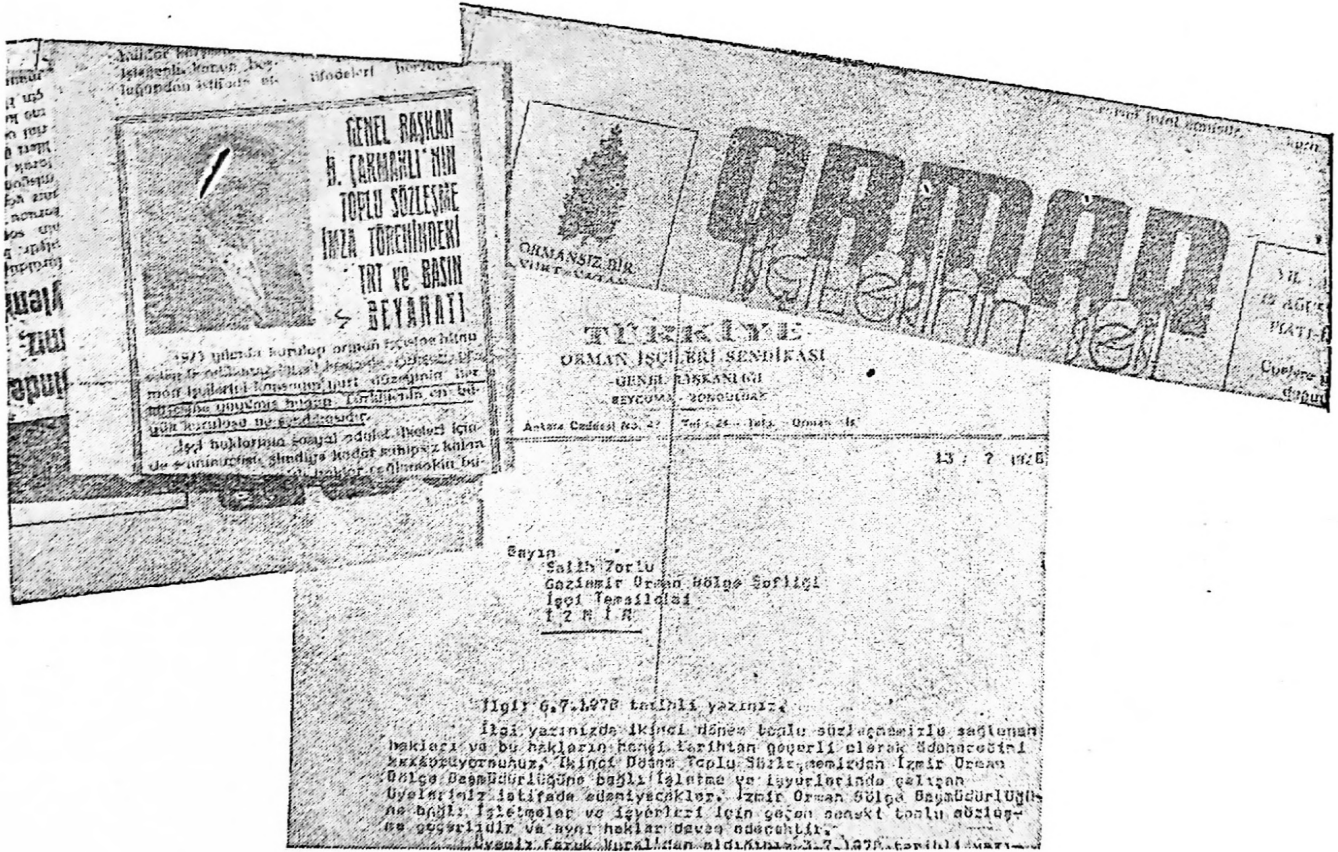


Bir halk komününde tarım alanları arasında koruma perdeleri. Bu perdeler bir yandan tarıma yardımcı olurken öte yandan komünün yakacak ve yapacak odun ihtiyacını karşılıyor.



ORMAN İŞÇİLERİNDEN

Orman işçilerinin hakları nasıl satılıyor ?



Merkezî Zonguldak - Beycuma'da bulunan Türkiye Orman İşçileri Sendikası'nın 15 Temmuz 1978 tarihli gazetesinde yeni dönem toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ve iki yıl için 90 TL. ücret zammı ve 25 TL. yemek bedeli ve her yıl için 4 TL. kıdem zammı alındığı açıklandı. Sendika gazetesinde büyük reklamlarla açıklanan Toplu iş sözleşmesinin kendilerine de uygulanması için sendika genel merkezine başvuran işçiler beklenmedik bir cevapla karşılaştılar.

İlk önce el altından ve gerekçe gösterilmeden yapılan açıklamaları sendika gazetesinin son sayısında yapılan açıklamalar izledi. Gazeteye göre çeşitli nedenlerle İzmir, Elazığ, Diyarbakır, Kastamonu, Muğla ve Antalya Orman Bölge Başmüdürlüklerinde çalışan işçiler imzalanan sözleşmeye dahil edilmemişlerdir. Kâğıt üzerinde bu işçiler henüz geçmiş dönem toplu iş sözleşmesine dahil oldukları ya da yetki uyumsuzlukları olduğu için yeni dönemin ücret

artışlarından yararlanamamaktadırlar. Açık lamaya göre çok yakın bir zamanda haklarına kavuşacaklardır.

Tabii insanın aklına hemen İzmir, Antalya, Muğla Başmüdürlüklerinin yaz aylarında en fazla işçi barındıran Başmüdürlükler olduğu geliyor. Bu Başmüdürlüklerde bulunan yangın işçilerinin hiçbirisinin bu haklardan şu yada bu şekilde yararlanamamaları ister istemez kuşku uyandırıyor.

Sağlanan ücret artışlarının ve iş güvenliği ile ilgili maddelerin tartışılması bir yana bir çok işyerinde çalışan işçi yeni ücret artışları beklerken yapılan açıklama şok etkisi yaptı. İşçiler bu duruma tepki gösterdiler. Gerek sendika genel merkezine, gerekse dergimize başvurarak durumun açıklığa kavuşmasını istediler. Biz de konuyla ilgili olarak bir araştırma yaptık ve gerçekleri ortaya çıkarmak istedik. Araştırma sonunda gördük ki, orman işçilerinin hakları öyle acemi kişilerce satılmıyor, bu konuda gerçekten uzmanlaşmış, her türlü tedbiri birkaç yıl önceden alabilen kişiler tarafından satılıyor.

Bugün ortaya çıkan bir başka gerçek de ,artık sendikalar arasında iş yerlerinin paylaşımının bittiği ve amansız bir rekabetin başladığıdır. Orman sendikacılığı çok kârlı bir meslek haline gelmiştir. Hiçbir yatırım alanı bu kadar kâr bırakmaz. Hiçbir riski olmadan para kazanmak isteyen kişiler bu alanda faaliyet göstermeye başlamışlardır. Ama öte yanda bir gerçek daha vardır ki, Orman Genel Müdürlüğü; Türkiye Orman İşçileri Sendikasını, Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü de OT-İŞ sendikasını desteklemektedir. Her ne kadar OT-İŞ sendikasının faaliyetleri daha eskiye dayanıyorsa da özellikle bu durum Cavit Dinçel'in Genel Müdürlüğü döneminde ortaya çıkmıştır. Görülen bir başka gerçek ise Orman Bakanlığı'nın halen Cavit Dinçel döneminin bu alandaki pisliğini de temizlemek niyetinde olmadığıdır. Şimdi bu sendika dışındaki sarı sendikalar, etkinlik kazanabilmek için diğerlerinin «kirli çamaşırlarını» ortaya dökmeye başlamışlardır. Bu «çamaşırlar» ortaya döküldükçe, sahte üye fişlerinden tutun da Bölge Çalışma Müdürlüklerinin ayarlanmasına kadar her türlü hile görülmektedir.

Ortaya çıkan son duruma gelince, öyle akıllıca tezgahlanmış bir oyun ile karşı karşıyayız ki, biz bile dergimizin 2. sayısında

«Orman İşçileri Sarı Sendikaların Çemberini Kıracaktır» adlı yazımızda ve bu yazıyı hazırlamak için yaptığımız araştırmalar sırasında «atlamışız». Durumu öğrenmek için yeniden araştırma yaptık, geçmiş dönemde imzalanan toplu iş sözleşmesini tekrar tekrar gözden geçirdik. Sonunda konunun ne olduğu ortaya çıktı. Ormancılığın teknik kısmıyla uğraşan herkes bilir ki, fidanlıklarda uygulanan bir «rotasyon» düzeni vardır. Bu düzene göre, fidanlık içinde ayrılan belli toprak parçaları yine belli bir sıra içerisinde ekilir veya dikilir. Türkiye Orman İşçileri Sendikası bu bilimsel metodu (1) sendikacılık alanına uygulamış ve oldukça başarılı olmuştur. Plana göre Türkiye'de mevcut 27 orman bölge başmüdürlüğündeki işçi ücretleri belli bir zaman kesiti içerisinde, yine planlanmış bir şekilde ayarlanıyor. Örneğin, beş başmüdürlükte işçi ücretleri artmışsa diğerlerindeki artış öteki yıla aktarılıyor. Ve bu ayarlama elbette ki, işçi sayısına, çalışma alanlarına göre değişiyor. Sonuç olarak her yıl belli bir başmüdürlükte ilk başmüdürlükteki ücret artışları getirilip, böylece işçi ücretlerinin Orman Bakanlığına hiçbir yük getirmeden arttırılması öngörülüyor. Şimdi bu oyunu düzenlemek için ne kadar «kurnaz» olmak gerektiğini izaha gerek yoktur sanırız. Fakat oyun, imzaladıkları toplu sözleşmelerde ortaya çıkıyor. İzmir Orman Bölge Başmüdürlüğü için imzalanan toplu iş sözleşmesinin 34. sayfasında şöyle bir ifade var: «**Bu toplu sözleşme müzakereleri 20.1.1976 tarihinde bitmiştir.**» Ama 35. sayfada toplu sözleşmenin başlangıç tarihi olarak bundan tam bir yıl sonra bir süre alınmış. 1.1.1977 tarihi İzmir Başmüdürlüğü işyerleri için hazırlanan bu sözleşmenin başlangıç tarihi olarak kabul edilmiş. Bir kere düşünelim hangi sendika, müzakereleri bitirir, anlaşmaya varır da, bir yıl sonrasını başlangıç tarihi olarak alır.

Böylece de İzmir, Elazığ ve Diyarbakır Başmüdürlüklerine bağlı işyerlerinde çalışan işçiler, bu yılki ücret artışlarından yararlanamayacaklar. Onlar bir yıl sonra geçen yıl diğer başmüdürlükler için alınmış olan artışları alabilecekler. Bu şekilde de Orman Genel Müdürlüğü için işçi ücretleri gerçek anlamıyla bir yük olmaktan çıkacaktır.

Görüldüğü gibi orman işçilerini kendi çıkarına alet eden, MC iktidarının Genel

Müdürü Cavit Dinçel'in baskısı ile örgütlenen, bu sarı sendikaların orman işçilerine hazırladıkları tuzaklar henüz bitmemiştir. Mideleri işçilerden kesilen paralarla dolu, efendilerine işçilerin kanını, canını satarak geçinen bu sarı sendikacıların imzaladıkları toplu sözleşmeleri yırtıp atmaktan başka yol yoktur. Bunların iğrenç oyunları bize yolumuzu göstermektedir. İşyerlerini genel müdürlüklerle anlaşılarak parselleyen bu ihanet şebekelerine karşı mücadele edebilmek, orman idaresinin ekonomik, sosyal vb., baskılarına karşı çıkabilmek için devrimci bir sendikanın önderliğinde toplanmalıyız.

Bugün önümüzde duran en önemli konu budur. Ortaçağın şartlarını yıkmak ekonomik, demokratik haklarımızı almak için bugün ilk şart bu sarı sendikaların ihanet çemberini kırmaktır. Bütün işçileri bu konuda dergimizle ilişki kurmaya çağırıyoruz! Bütün yurtsever mühendisleri, teknikerleri ve diğer memurları işçilerin bu haklı taleplerine, mücadelelerine destek olmaya çağırıyoruz!

DEPO İSTİF YERİ İŞÇİLERİNİN SORUNLARI

Dergimiz muhabiri, Adapazarı Orman Bölge Başmüdürlüğüne bağlı Taraklı Orman Bölge Şefliği merkez deposunda çalışan istif işçileri ile konuştu, onların sorunlarını dinledi. Onlarla tartıştı. Bugün orman işçilerinin içinde bulunduğu durum, talepleri istif yeri işçileri için de geçerliydi. İşçileri örgütlemek iddiasıyla yola çıkıp, kendi keselerini doldurmaktan başka bir iş yapmayan sarı sendikaların ihanet çemberi, yöneticilerin tavrı bu konuşmayla bir kez daha gözler önüne serildi. Tabii ki her zaman olduğu gibi, devrimci fikirleri savunan işçiler bu konuşmayı yapmamızdan kısa bir süre sonra işten atıldılar. Onlar işten atıldılar ama, orman işçilerindeki mücadele azmi kırılmadı.

Aşağıda arkadaşımızın depo istif işçileri ile yaptığı görüşmeyi okuyacaksınız.

H. Ormanı İstif yerinde kaç kişi çalışıyorsunuz? Kaç yıldır bu işi yapıyorsunuz?

İşçiler Biz burada 4 arkadaş çalışıyoruz. Aramızda 16 yıldır bu işi yapanlar var, en yenimiz 2 yıldır çalışıyor.

H. Ormanı 1 m³ tomruğu kaç liraya istif yapıyorsunuz?

İşçiler 10 TL.'ya istif yapıyoruz. Tabii bugünkü hayat pahalılığı karşısında bize ve-

rilen para çok yetersiz kalıyor. Ayrıca her hangi bir sosyal güvencemiz de yok. Sigortalı değiliz.

H. Ormanı İstif ücretlerini kiminle anlaşıyorsunuz? Bu konuda verdiğiniz bir mücadele oldu mu?

İşçiler İstif ücretlerini orman bölge şefi ve müdürle anlaşıyoruz. Fakat bizlere verilen ücretler yevmiye değil. Bizleri kâğıt üzerinde müteahhit olarak gösteriyorlar. Bizim neremiz müteahhit. Bu düzen bizi bu duruma düşürüyor. Gerçekte işçi olmamıza rağmen bizi öyle gösteriyorlar. Bu duruma bir çare bulunmasını istiyoruz. Ücretlerimizin arttırılması için daha önce bir mücadele verdik. Eskiden 1 m³ tomruğu yedi liradan yapıyorduk. Biz bunun enaz on lira olmasını istedik. Bize yedi liradan bir kuruş fazla vermiyeceklerini bildirdiler. Bunun üzerine bir hafta çalışmadık. Direndik Bizleri işten attılar ve yerimize yeni işçiler getirmeye kalktılar. Bu işçilerin de depoya girmesine engel olduk. Kendilerine durumu anlattık. Sonunda bizi tekrar işe aldılar ve metreküp başına 10 TL. vermeyi kabul ettiler. Fakat şimdi yine aynı durumdayız. Hayat pahalılığı yüzde üçyüz dört yüz arttı. Bu şartlarda yine kendilerine on liraya çalışmıyacağımızı ve yirmi liradan aşağı istif yapmıyacağımızı bildirdik. Ama bugüne kadar da cevap alamadık.

H. Ormanı Neden sendikaya girmiyorsunuz?

İşçiler Bir kere bu durumu araştırdık. Bu bölgelerde faaliyet gösteren AP militanlarının elindeki Türkiye Orman İşçileri Sendikası var. Bunlar kendilerini işçi dostu gibi gösteriyorlar ama, gerçekte azılı birer işçi düşmanıdırlar. Bunların vereceği mücadeleden ne hayır gelir. Bunlar bizim üye kapsamı dışında kaldığımızı söylediler. İstihsal işçileri müteahhit gibi göründüklerinden sendikalarına üye olamazlarmış. Oysa ki binlerce kişi istihsal işlerinde çalışıyor.

Anladık ki, devrimci bir sendikamız olmadan başarılı bir mücadele veremeyiz. Bu sarı sendikalardan bize hayır gelmez.

Bizler tüm orman işçileri adına bu sömürü ve baskı düzeninin son bulmasını istiyoruz.

OKUYUCU KÖŞESİ

Bugüne kadar sadece 4. sayımızda yer verdiğimiz «Okuyucu Köşemiz»e çeşitli mektuplar, yazılar ve eleştiriler geliyor. Bunlardan önemli bulduklarımızı sizlere aktarmaya çalışacağız. Bütün okuyucularımızı bu köşemize yazmaya çağırıyoruz. Ayrıca bu köşede yayınlanan istekler, görüşler hakkın-
da da yazmanızı istiyoruz.

DALAMAN KAĞIT FABRİKASI

HAKKINDA AÇIKLAMA YAPMANIZI BEKLİYORUZ

(...) Öncelikle bizim gibi ekmek parasını taştan çıkaranlar için derginin abone ücretini 60 TL.'ye indirdiğinize çok sevindim. Yalnızca şunu belirtmekte yarar görüyorum: ödemeli dergi gönderdiğinizde, bizlere oldukça pahalıya mal oluyor. Posta ücretleri çok tutuyor. Bu konuda da bir tedbir alamaz mısınız?

Sizden en önemli isteğimiz dergimizde ülkemiz ormanlarının nasıl har vurulup, harman savurulduğunu tek tek ele alıp yazmanızdır. Örneğin Dalaman Kağıt fabrikası. Bu fabrikanın hangi yabancı şirketler tarafından kurulduğunu öğrenmek istiyoruz. Yaygın bir söylentiye göre fabrikanın hurdaştıktan sonra ve çevresindeki tüm ormanlar bittikten sonra Türkiye'ye devredileceği şeklinde. Ayrıca yerinin uygun olmadığı, Kağıt ihraç eden bir ülke olduğumuz bunun ise zararlı olduğu gibi söylentiler de var. Bütün bunlar kafamızı kurcalayan sorular. Ne derece doğru olduklarını aydınlatırsanız çok seviniriz.

Dostça selam eder, mücadelenizde başarılar dileriz.

Ramazan GÜRSOY
Üzümlü Köyü
Kalkan/Kaş
Antalya

DERGİMİZE ORMAN KÖYLÜLERİNİN VE KOOPERATİFLERİNİN ABONE OLMASI SAĞLANSIN

Dışa bağımlı çarpık kapitalist gelişmenin egemen olduğu ülkemizde sömürünün ahtopotlaşması her alanda kendini belirgin bir şekilde ortaya koymaktadır. Revizyonist

ve ABD tam, tamcılığı bu olguyu çöşkuyla destekleyerek toplumsal katmanlar arasındaki aralığın açılarak büyümesine yardımcı olmaktadır. Ezilen daha çok ezilmekte, sömürülmekte, ozende daha çok ezerek, sömürerek uluslararası tekellerle organik bağını kuvvetlendirmektedir.

Ezildiğinin ve sömürüldüğünün bilinci-
ne varan kesimde bazı olumlu sesler çıkmakta, fakat örgütsüz olduklarından ve hakim sınıfların uyutucu yaygaralarının etkisinde kaldıklarından çok fazla etkin olamamaktadırlar.

Sorunlara çözüm yaklaşımları yine sorunları yaratanlar tarafından olmaktadır. Önerilen bu çözüm yolları kendi sınıf yararları ve emperyalist tekellerin isteği doğrultusundadır.

Ezildiği kadar sömürülen ve halka rağmen önlemlerin uygulandığı kırsal kesimin bir bölümünü oluşturan orman kesiminin sorunları daha ağır ve çözümü zaman alacak niteliktedir. Bu alandaki halktan uzak uygulama ormancılık ve orman köylüleri üzerinde birbirine koşut olarak hakim sınıfların yararı doğrultusunda olmaktadır. Ormancılık alanında dış tekellere bağımlı sanayi kurma (Antalya projesi) ve bunu destekler mahiyette olan Dünya Bankası kredileridir. Orman köylüleri üzerinde ise tel örgü ve çitlerle köylüyü ormandan soyutlama çalışmaları başlamıştır. (Beypazarı orman işletme müdürlüğüne bağlı Akpınar, Kirazoluk ve Kapaklı bölümlerinde olduğu gibi).

İşte bu ortamda «Halkın Ormanı» ortaya çıkarak ormancılık sorunlarını sergilemekte ve halktan yana çözüm yolları önererek halkın gerçekleri öğrenmesine yardım etmektedir. Etkinliğinin daha geniş kitlelere yansiyabilmesi için, orman köylülerinin ve orman kooperatiflerinin abone olması sağlanırsa bilinçlenmenin hızlanacağı ve soruna sorunu olanların sahip çıkacağı olanağıdır. O zaman sorunların çözüm yolları neon ışıklı salonlarda değil halkla beraber halkın öz istekleri doğrultusunda olacağına

güvenim tamdır.

Bu yolda uğraş veren Halkın Ormanına başarılar diler, desteğinizin devamlı olacağını belirtirim.

Nuri Emen
Kooperatif Uzmanı
Ankara

BOYALI KÖYÜNDEN SELAMLAR...

(..) Derginizin 4. sayısında bize Boyalı köyü olarak geniş yer ayırdığınız için köy halkı ve biz dernek yöneticileri adına sizlere teşekkür ederiz. Derginizdeki yazınızın köy halkında ve çevre köyler üzerinde büyük bir etkisi oldu. Bu arada başımızdan birçok şey geçti ve karakola düştük.

Dergimizi tüm halka okutmaya çalıştığımız için bazı çıkarıcı kişilerin başta da muhtar (Mehmet Şahin) olmak üzere tepkisini çekti. Onlar çalışmalarımızı engellemeye çalışıyorlar. Örneğin, köyümüzde yürütülen nakış ve dikiş çalışmaları sonucunda bir sergi açıldı. Bu serginin açılışı için ilçeden Sarıkamış Halk Eğitim Müdürü, Kaymakam, Milli Eğitim Müdürü ve köylülere birçok baskı uygulamış olan memurlar geldi. Biz de sergiden birgün önce köye taleplerimizi belirten sloganlar yazdık. Bu sloganları okuyan muhtar ve köyden çıkarıcı çevreler, kaymakama adımızı bildirdiler. 29 Mayıs'tan bu yana da Jandarma tarafından aranıyoruz. Muhtar kaymakama giderek, «efendim bunlar benim yürütmüş olduğum yönetime karşı çıkmaktalar, halkla birlikte seminerler yapıyorlar. Bunlara iyi bir ders vermenizi istiyorum, bunların akıllanacağı yok» demiş. Ama bu yapılan baskılar bizi mücadelemizden alıkoyamayacaktır. Derneğimiz köylümüzün haklarını ve taleplerini savunmaya devam edecektir. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Boyalı Köyü Güzelleştirme Derneği
Yöneticileri Sarıkamış/Kars

DERGİMİZ AYLIK OLARAK YAYINLANSIN

(..) Çalıştığımız yerde büyük baskılarla karşılaşyoruz. Başımızdaki bölge şefi MHP'li. İlk zamanlar hangi memurun ne görüşte olduğunu bilmiyordu. Bu nedenle de bizlere karşı tutumu iyiydi. Fakat görüşlerimizin ne olduğunu öğrenince yazışmalar başladı ve durmadan ceza yiyoruz. Verdiği cezaların sebepleri ise çok gülünç şeyler. Örnek olarak yasak yayın okumak, bulundurmamak, müstehcen resim ve kitapları bulundurmamak gibi. Birgün daireye gidip bu müstehcen ya-

yın dediğiniz şey nedir, diye sorduğumda DİSK dergileri ve Halkın Ormanı dedi. Bunun üzerine güldüm. Son gülen iyi güler diyerek iş yerimde 14 saat nöbet tutturarak cezalandırma yoluna gitti.

(..) Bütün bunları dergimizde yazmak istiyoruz. Ama iki aylık bir dönem oldukça uzun ve derginin etkisini azaltıyor. Bu nedenle bizler bölgede çalışan personel adına bugüne kadar kararlı bir mücadele vermiş olan Halkın Ormanı'nın aylık olarak yayınlanmasını ve bu konuda bir kampanya başlatılmasını istiyoruz.

Yeni yayın yılınızda ve çalışmalarınızda başarılar diler, tüm mutlulukların halkımızla birlikte sizlerin olmasını dileriz.

Adapazarı Orman Bölge
Başmüdürlüğü'nden bir grup
okuyucu

HALKIN ORMANI'NIN ORMANCILAR ARASINDAKİ SEVGİ VE DAYANIŞMAYI ARTTIRMASINI DİLERİM

(..) Birinci yayın yılını doldurmuş olmanız dolayısıyla dergiye emeği geçen bütün arkadaşları kutlar, daha uzun yıllar yayın hayatınızdaki yerinizi muhafaza ederek; orman işçisi, köylüsü ve bunlara hizmet götüren Orman memur ve teknik elemanları arasındaki sevgi ve dayanışmayı arttırmasını dilerim.

Erdoğan TURAN
Orman Y. Mühendisi

ÖNCE ORMANIN HALKIN MALI OLDUĞUNU ÖĞRETMELİYİZ

(..) Bu dergimiz genelde gayet güzel işliyor. Ancak yurt düzeyine tam olarak yayılmış sayamayız. Bu konuda şartlar çok zor olmasına rağmen gereken gayretin gösterilmesi gerekir. Ben birçok dostumuzu abone yapabileceğimi ummaktayım. (..)

Halkımızın ve dünya halklarının durumu hepimizin yakından izlemeye çalıştığı bir konudur. Sosyo-ekonomik bozuklukların en yaygın olduğu bölüm de orman sektörüdür. Halkın malı olan orman varlığını için halk işletmesin, çoğaltmasın, koruyup faydalanmasın? Bu konularda Halkın Ormanı ilk atılan adım bile sayılabilir bence. Bu yaklaşımı ilk olarak sağlama yürekliliğini gösterdiğinizden dolayı sizleri kutlarız.

Gerçekler bütün çıplaklığı ile gözler önündedir. Hiçbir ormancı çalışanın diğerinden farklı şartlar altında yaşam kavgası verdiğine ben şahsen rastlamadım. Bu kör

düğümü bizler çözmeğe çalışırken bir taraftan işleri yönünden saptırmak için uğraşanlar da vardır.

Önce ormanın halkın malı olduğunu yaygın bir biçimde öğretmek mecburiyetindeyiz. Derginin bu yönü ağır basmalıdır.

Başarılar dilerim.

Veli TOPAL

Orman Teknikeri

BÜYÜK KERESTE TÜCCARLARI

ORMAN ÜRÜNLERİNİN FİYATLARINI

YÜKSEK TUTTURUYORLAR

(..) Bulunduğumuz işletme'de bir bölge şefi olarak işlerimiz çok yoğun. Bir çoğumuzun başımızı kaşıyacak zamanımız olmuyor. Yıllık dikili damgası 53 bin metreküp olan bölgelere eleman bulunmuyor. Kimse gelmek istemiyor. Bu nedenle de ormanlarda teknik çalışmayı gerçekleştirmek bugün için olanaksız. Bunun zararı da ister istemez halka yükleniyor. Geçen yıl işletmemizde sırf eleman yetersizliği nedeniyle köylülere zati yakacak ihtiyacı verilmemiştir. Karın erken yağışı da bu durumu çok etkilemiştir. Buralarda dört ay bir çalışma mevsimi var. Örneğin geçen yılın sonbaharında yağın kar, yaza girerken bile kalkmadı. Üstelik yağmaya da devam ediyor. Bu durum zati ihtiyaca hak sahibi olan köylüleri zor durumda bırakıyor.

Yazacağım diğer bir konu da orman ürünlerinin fiyatları ile ilgili. Derginin bir sayısını orman ürünlerine ayırdığınızı öğrenince bu konuda yazabileceğim bir iki şey olduğunu düşündüm.

Hepimizin bildiği gibi Orman Genel Müdürlüğü orman ürünleri üretiminin yüzde otuzunu prensip olarak stok olarak ayırmaktadır. Bunu da yeni üretim başlayınca ya kadar piyasa isteklerini karşılamak için yapmaktadır. Bir de bunun yanında Orman İşletmelerinin yıl sonu satışlarından ve daha önceki satışlarından tüccarın elinde bulunan ürünler vardır. Büyük tüccarlar orman işletmelerinin son satışlarında ellerindeki sermayeyi büyük ölçüde orman ürününe yatırmaktadırlar. Bir kısmını bir kış boyu tekrar paraya çevirirken büyük bir kısmını da kereste veya tomruk olarak ellerinde saklı tutarlar. Daha küçük boyutlarda kereste ticaretiyle uğraşanların elinde bu türden stoklar olmaz.

1978 yılında yapılan devalüasyon tüm fiyatları etkilemiştir. Fakat bugün tüccarın

elindeki kerestenin büyük bir kısmı devalüasyondan önceki stoklarıdır. O bakımdan da büyük tüccar elindeki malı değerlendirebilmek için fiyatların düşük kalmasını istememektedir. İşletmelerde girmiş oldukları ihalelerde tek bir parti mal almasalar bile pey sürerek fiyatları istedikleri düzeye çıkarıyorlar. Örnek olarak geçen yılın sonbaharında yapılan son satışta 1 m³ sarıçam tomruğu (üçüncü sınıf) 2000 - 2300 lira civarında iken dört ay sonra bu yılki satışlarda 3200 liradan aynı tomruk satıldı. Oysa ki tüccar piyasanın durgun olduğundan yakınmaktadır. Ellerindeki malı satamadıklarını belirtmektedir.

Birkaç işletmeden geçen yılın son satışlarıyla bu yılki satışları karşılaştırarak bir neticeye varabiliriz kanısındayım. Ayrıca sonuçlar açısından bu sorunun nerelere vardığını göstermek de gerekir. Eğer bu tesbitimi araştırmaya değer görürseniz, etraflı olarak inceleyip dergiye yazmak gerekir. Başarılar dilerim.

Erzurum Başmüdürlüğünden
Bir okuyucu

NEDEN BİZ

Kendi ormanımızda yabancı gibiyiz
Sömürülen ezilen biziz
Bu mudur bizim kaderimiz
Konuşmaz oldu dilimiz
Neden biz,
Orman içinde ormansız gibiyiz
Eğer buysa kaderimiz
Neden başımızı veririz
Bu vatan için hepimiz
Neden biz,
Atalarımızın bıraktığı mirası yediririz
Bu değildir bizim kaderimiz
Bizimdir bu ormanlar, sahibi biziz
Kaderimiz değil, kadere inanmayız biz
Neden biz,
Neden mi biz
Baş kaldırırız emperyalizme hepimiz
Emekçiyiz, emekçi hepimiz
Kıracağız kölelik zincirini
Yok kaybedecek başka bir şeyimiz.

Arslan ERCAN
Depo Bekçisi

Cavit Dinçel Mahkeme önünde hesap veriyor !

Eski Orman Genel Müdürü ve şimdiki Bağ-Kur Genel Müdürü Cavit Dinçel hakkında açılan davaya Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesinde 23.10.1978 tarihinde yapılan duruşma ile devam edildi.

Yazı işleri müdürümüz Savaş Emek'in 1976 yılında Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunda görev yapan Sümmani Can'a yazdığı mektubu karanlık yollardan eline geçiren Cavit Dinçel, arkadaşımızın görevine son vermiş, eşi Şule Emek'i de İzmir'den Artvin-Ardanuç'a tayin etmişti. Şimdi Cavit Dinçel, bu davranışı nedeniyle TCK'nun 195. maddesine göre yargılanıyor.

23.Ekim tarihinde yapılan duruşmaya 6-7 kişilik bir «fedai» gurubu ile birlikte gelen Cavit Dinçel'in sorgusu yapıldı. Yazı işleri müdürümüz adına Ankara Barosu avukatlarından Uğur Uzer ve Nusret Şenalp davaya müdahil olarak katıldılar. Ayrıca Sümmani Can da aynı günkü duruşmaya gelerek olayla ilgili bildiklerini anlattı.

Cavit Dinçel'i uzaktan izleyen «fedailer» duruşmaya girmediler. Mahkeme önünde yalnız kalan Cavit Dinçel, yargıç karşısında kekelemeye, davanın içeriği hakkında bilgisi olmadığını gevelemeye başladı. Avukat tutacağını söyledi. Bunun üzerine yargıç sert bir tavır takınarak, azarlarcasına savcılıkta verdiği ifadeyi hatırlattı. Davanın konusunu bilmesi gerektiğini söyledi. Bunun üzerine «bülbül kesilen» Cavit Dinçel, C. Savcılığında verdiği ifadeyi aynen tekrarladı. Mektubun fotokopisinin İzmir'den bir muhbir vatandaş tarafından kendisine gönderildiğini, mektupta genel müdürlüğü ilgilendiren bazı yolsuzluk iddiaları o'duğunu, bunun için mektubu tahkik ve tesbit etmeleri amacıyla hukuk işlerine ve teftiş heyetine gönderdiğini, görevi icabı bu iş yaptığını söyledi.

Sümmani Can ise verdiği ifadede, ken-

disine yazılan bu mektubun eline geçmediğini oysa aynı tarihlerde Savaş Emek tarafından yazılmış olan diğer mektupları aldığını belirtti. Diğer mektuplar eline geçtiği halde özellikle bu mektubun eline ulaşmamasının dikkat çekici olduğunu söyledi. Ayrıca mektubun aslının Cavit Dinçel'in elinde olduğunu Şule Emek'ten duyduğunu bildirdi. Duruşma daha sonra tanıkların dinlenmesi için 1.12.1978 tarihine bırakıldı.

Cavit Dinçel'in ifadesinde dikkati çeken en önemli nokta; «mektubun kendisine İzmir'den bir muhbir vatandaş tarafından gönderildiğini» söylemesi idi. Oysa mektubun aslını 1976 yılının Temmuz ayında, çekmecesinden çıkartıp naylon kaplı bir dosya içerisinde Şule Emek'e göstermişti. Ayrıca postaya atılmış bir mektubun kendisine «muhbir bir vatandaş» tarafından ulaştırılmasına da imkan yoktu. Görüldüğü gibi Cavit Dinçel hem kendini temize çıkarmaya hem de suç ortağını gizlemeye çalışıyordu. Bundan da ilginç olanı, Cavit Dinçel'in şimdi verdiği ifade ile o tarihlerde revizyonistlerin yaptıkları savunmanın aynı olmasıydı. Orman Mühendisleri Odasının o tarihlerde yapılmış olan bir toplantısında, revizyonist şefler de aynı türden bir savunma yapmışlar, «mektubun İzmir'de postadan alınabileceği ihtimalinin kuvvetli olduğunu» söylemişlerdi. Cavit Dinçel'in de ifadesinde aynı şeye yer vermesi ister istemez birçok ihtimali akla getirmektedir. Daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz gibi mektubu Cavit Dinçel'e ulaştırmanın kimliğinin ortaya çıkması, aynı dönem içinde yer alan, örneğin yine bir mühendis arkadaşın Orman Mühendisleri Odasında söylediği bazı sözlerin nasıl olup da Genel Müdürlük yetkilileri tarafından kendisine aktarıldığı gibi, birçok olayı da aydınlatacaktır. Dava bu nedenle daha da önem kazanmaktadır.

Bu konuda yapılan soruşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için Orman Mühendisleri Odasını da görevle çağırıyoruz. Orman Mühendisleri Odası tarafından oluşturulacak bir komisyonun olayı araştırmakla görevlendirilmesini ve o dönem içinde görev almış bütün yöneticilerin, sorumluların bilgisine başvurulmasını istiyoruz. Oda tarafından yürütülecek bu tahkikatın sonuçları mahkemeye sunulmalıdır.

Bizler Cavit Dinçel'lerin kanunsuzluklarına karşı sonuna kadar mücadele etmeye ve aramızda yaşayan «muhbir vatandaşları» da saklandıkları karanlık köşelerden gün ışığına çıkartmaya kararlıyız. Ormancılık çalışanlarına baskı uygulayanlar ve uygulamalarda sorumluluğu olanlar şu anda kendilerini temizle çıkarmak için sağa sola «çamur» atmakla meşguller. Oysa bunların da «gün ışığına» çıkarılacakları günler çok yakındır. Biz bütün yurtsever kişileri geçmiş dönemde yapılan ve günümüzde de sürdürülmeye çalışılan yolsuzluklar, baskılar, muhbirlikler konusunda bildiklerini dergimiz aracılığıyla kamuoyuna açıklamaya çağırıyoruz!



MEMURLARA YAPILAN BASKILARA KARŞI ÇIKALIM

Okuyucu köşemize gönderilen çeşitli mektuplarda, şimdilik adlarını açıklamakta yarar görmediğimiz bazı okuyucularımız, memurlara karşı yapılan baskıları ele alıp eleştirmektedirler. MC döneminde binlerce örneğini gördüğümüz ve ne yazık ki hâlâ sürüp giden **siyasi baskılara** karşı çıkmak her yurtseverin görevidir. Dergimizin önceki sayılarında geniş bir şekilde ele alıp eleştirdiğimiz bir anlayışı dile getirdiği için bu konunun üzerinde ayrıca durmak istemiyoruz. Ama «baskı uygulamaları»nın siyasi olmayan türleri de var ki, bu yazımızda onlardan söz etmek istiyoruz. Bugün yönetici durumundaki birçok iyi niyetli kişinin, sırf bakış açısında gerekli değişiklikleri gerçekleştiremediği için —belki de farkında olmadan veya istemiyerek— memurlara karşı baskı uygulamaya devam ettiğini görmekteyiz.

Bugün hepimizce bilindiği gibi, Bakanlık örgütlerinde mühendisler çoğunlukla yönetici durumundadırlar. Bu durum yönetimlerinde çalışan memurlarla aralarında birçok gelişmenin çıkmasına neden olmak-

tadır. Oysa bu gelişmeler esas olarak halk içindeki gelişmelerdir. Yani halk düşmanları, halk arasındaki bir gelişme niteliği gösterimodiklerinden çözümleri de farklılık taşımaktadır. Bu gelişmelerin çözümü karışıklık olarak ikna ve eleştiri yöntemi uygulamaktan geçmektedir. Bu gelişmelerin doğru bir şekilde ele alınıp çözülmemesi ve memurlara karşı baskı uygulanması hem birlikte mücadele etmeyi imkansız hale getirmekte, hem de memurların doğru hedeflere yönelmesini engellemektedir. Memurlar arasında mühendislere, yönetici kademedeki bulunan arkadaşlara karşı tepki duyulmasına neden olan bu olaylar, bütün çalışanların önlerinde duran engelleri kolaylıkla seçmemelerine, hakim sınıfların politikalarına karşı birleşmemelerine neden olmaktadır.

Birçok mühendis arkadaş halktan yana çalışmalar yapmak istemelerine rağmen, ilerici fikirler taşımalarına rağmen, yönetimleri altında bulunan memurların siyasi konularla ilgilenmelerine, hatta herhangi bir konuda fikir ileri sürmelerine tahammül edememektedirler. Bu; politikanın ve siyasi tartışmaların sadece üstün, «kültürlü insanlar» arasında yapılabileceğini sanan bir anlayışın ifadesidir ve hakim sınıfların yaygınlaştırmaya çalıştığı bir gövüştür. Bu görüşün etkisinde kalan birçok ilerici, halktan yana mühendis arkadaşımız, ilericiliği sadece dairo dışında yapılabilir, uygulanabilir bir şey sanmaktadırlar. Dairenin içine girince ise, birlikte çalıştıkları memur arkadaşlarına karşı olmadık baskılar uygulamaya başlamaktadırlar. Peki bu uygulamalar sonuç olarak kimin işine yaramaktadır Elbette hakim sınıfların. Çünkü onlar bu şekilde, çalışanları birbirine düşürmekte ve bölünmeyi sağlamaktadırlar. Hepimizin kabul ettiği gibi bölünmüş, parçalanmış bir çalışanlar kitlesi hiçbir hak elde edemez.

Yine bazı arkadaşlar arasında sendikalaşmanın sadece mühendisler için gerekli olduğu şeklinde yanlış bir anlayış da vardır. Oysa bu şekilde davranış, açıktır ki sendikalaşma hakkının alınmasını zorlaştırmaktan, hatta imkansızlaştırmaktan başka bir işe yaramaz. Öte yandan çeşitli yönetim kademelerinde bulunan birçok mühendiste de, memurlar devrimcilik, ilericilik yapacaklarsa bizden izin almalıdırlar, diye bir düşünce vardır. Bu anlayışta olanlar «bizden izinsiz devrimcilik olmaz» diyerek,

memurlara karşı olmadık baskılar uygulamaktadırlar. Biz bu yanlış görüşleri savunan ve uygulayan mühendis arkadaşlarımızı da uyarıyoruz. Gerçekten halktan yana olmak istiyorsak, önce halkın bir parçası olan memurlara baskı yapmaktan vazgeçmeliyiz.

Bu hatalı tutum nedeniyle memurlar arasında çeşitli yanlış fikirler yaygınlaşmaktadır. Bu hatalı tutumların kaynağına inmeli ve bu kaynağın revizyonizm olduğunu görmeliyiz. «Halkı sürü kendisini ise çoban olarak gören» bu anlayışı mahkum etmeliyiz. Gerçekten bütün kötülüklerin son bulmasını istiyorsak, bunun halkın aktif bir şekilde siyaset sahnesine çıkmasıyla mümkün olacağını görmeliyiz.

Çalışanlar arasında farklı fikirler, farklı görüşler ortaya çıkabilir. Bu farklılıkları gidermenin yolu zorbalıktan geçmez ve geçmemelidir. Karşılıklı tartışarak ve birbirimizi ikna etmeye çalışarak anlaşabiliriz. Bugün tüm çalışanların ve giderek 45 milyon halkın birliğini sağlamak çok önemli bir görevdir. Grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı alabilmemizin ilk şartı da kendi aramızda birlik sağlamaktan geçmektedir.



ORMAN MEMURLARININ MERKEZİ BİR ÖRGÜTLENME İÇİN MÜCADELESİ BAŞARIYA ULAŞACAKTIR!

Geçen sayılarımızda taleplerine ve sorunlarına geniş bir şekilde yer verdiğimiz orman memurlarının bugün en önemli sorunu haklarını kararlılıkla savunacak merkezi bir örgütlenmeden yoksun olmalarıdır. Çalışanların büyük bir bölümünün hala örgütsüz durumda bulunmalarının yanısıra, irili ufaklı birçok örgütün varlığını sürdürdüğü bu ortamda, memurların güçlü bir şekilde seslerini duyurmaları imkânsızdır. Biz her zaman olduğu gibi mevcut örgütlerin, yönetimleri ve tabanları arasında sürdürülecek demokratik tartışmalar yoluyla tek bir çatı altında toplanacağı inancındayız. Ayrıca bu inancımızın sadece bir temenni niteliğinde kalmaması için mücadele edeceğiz. Yalnız bu noktada bir şeyi belirtmekte yarar görü-

yoruz. Bugüne kadar dergimizin sayfalarını bütün örgütlerin yöneticilerine açtık. Adreslerini bulabildiğimiz bütün örgütlerin yöneticilerine mektup yazarak görüşlerini istedik. Bazıları görüşlerini göndermekten ısrarla kaçındılar. Bu bir yana biz, doğru bir örgütlenme tarzını savunsalar dahi hiç birisinin diğerinin üzerinde baskı ve üstünlük kurmasının, demokratik olmayan yöntemlerle diğerinin eritilmesinin taraftarı değiliz. Hela hele, sayfalar dolu yazılarla memurların demokratik haklarından söz edip, sonra amir baskısına dayanarak memurları bağlı oldukları örgütlerden istifa ettirip üye kaydedilmesine hiç taraftar değiliz. Eğer memur örgütlenmesinden amir baskısıyla bir örgütlenmeyi anlıyanlar varsa, büyük bir yanlış içindedirler. Hiç kimse memurları bir sürü olarak görmek hakkına sahip değildir. Memurların başlarında ille de amirler olmalı, onlar olmadan doğruları göremezler diyenlere yine en iyi cevabı memurlar vermişlerdir. Ayrıca bugün birçok derneğin tüzüklerine mühendislerin teknikerlerin üye olamamaları gibi bir koşulu getirmelerinin nedenleri üzerinde ciddi bir şekilde düşünmek gerekir. Bu madde gökten düşmemiştir ve bazı haklı nedenlerden doğmuştur. Şimdi doğru bir örgütlenme tarzını savunanlar aynı yollara başvururlarsa bu bir çelişki olur ve insanı savunulan şeylerin ciddiyeti konusunda şüpheye düşürür.

Öte yandan revizyonistlerin memur örgütlenmesi konusunda bir bulanıklık yaratma çabaları da hız kazanmıştır. Ayrıca onlar şimdilik etkinlikleri olan bir örgütü memurları bölmek ve diğer örgütleri parçalamak için kullanmaktadırlar.

Geçen sayımızdaki yazılarda da belirttiğimiz gibi, diğer memurlarla kurulacak birlik konusunda ilk adım mühendislerden gelmelidir. Bunun da yolu onlara baskı yapmaktan geçmez. Ancak ikna ve demokratik tartışmalar yoluyla birlik gerçekleştirilebilir. Bu, örgütlerin birliğinin sağlanması konusunda da geçerli olan bir yoldur.

FAO ORMANCILIK BÖLÜMÜ BAŞKANLIĞINA BİR HONDURASLI ATANDI

Roma — FAO Genel Müdürü Edouard Saouma Honduraslı Marco Antonio Flores Rodas'ı atadı. Rodas yeni görevine 18 Eylül'de başladı. Flores Rodas'ın Honduras'ta Ziraat Fakültesini bitirdikten sonra ABD'de ormancılık eğitimi gördüğü ve 1957'den 1967'ye kadar Honduras'da orman sanayii ile ilgili görevlerde bulunduğu bildiriliyor. 1968'den 1973'e kadar Honduras Orman Fakültesinde yönetici, Honduras Milli Ormancılık Okulunda müdür ve Washington Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalışan yeni başkan son olarak Honduras Tabii Kaynaklar Bakanının ormancılık danışmanlığı görevinde bulunuyordu. Rodas, FAO Ormancılık Bölümü Başkanlığına 1978-1979 dönemi için seçildi.

(FAO Pres Release)

Press 78/83, FO/4

GELECEKTE DÜNYADA BÖLGESEL ODUN AÇIKLARI OLACAK

Roma — Uluslararası Orman Servisleri Başkanlarının son toplantılarından birinde, yüzyılın sonunda dünya çapında odun kullanma dengesizliğinin bölgesel açıklara yol açacağı iddia edildi. FAO'ya göre, «gelişmekte olan ülkelerin yakacak maddesi olarak sadece oduna güvenmeleri ve gelişmiş ülkelerin de işlediği orman ürünleri hacminin yükselmesi» 1990'larda her iki grubu da sıkıntıya düşürecek. 1976-1994 döneminde, esas olarak gelişmiş ülkelerde olmak üzere endüstriyel orman ürünleri tüketimi % 75 artacak. Aynı dönemde yakacak odun tüketimi, tamamı gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere % 40 artacak. Kereste tüketimi % 50 artarken; kağıt tüketimi iki katına çıkacak, odun kökenli levha tüketimi ise iki katından da fazla artacak.

Raporda, ormanların kötü kullanımı sonucu, halen ormanca fakir hale gelmiş ülkeler yanında, bugün için orman kaynak-

DÜNYA ORMANCILIĞI

ları yeterli, hatta zengin olan bazı ülkelerin de, yine kötü kullanım sonucu, gelecekte ormansızlaşacakları belirtiliyor. Öte yandan dünyanın başlıca orman ürünleri üreticisi olan süper devletler, ABD ve Rusya'nın gelecekte de bu durumlarını koruyacakları bildiriliyor. Batı Avrupa ve Japonya gibi ikinci dünya ülkeleri ise «gittikçe artan ve sıklaşan bir şekilde odun açığı ile» karşılaşacaklar.

(FAO Pres Release)

78/53, FO/3

FAO ORMANCILIK KOMİTESİ TOPLANDI

Roma — FAO Ormancılık Şubesi ile ortak olarak toplanan Ormancılık komitesi, olağan toplantısını geçtiğimiz Mayıs ayı içinde yaptı. 10 uluslararası kuruluş ve 79 ülke temsilcisinden oluşan komite ormancılığın dünya çapında durumunu görüşmek ve FAO'nun ormancılık programını gözden geçirmek üzere iki yıllık aralıklarla toplanıyor.

DÜNYA ORMAN KAYNAKLARININ KORUNABİLMESİ İÇİN HER YIL 47 MİLYAR DOLAR YATIRIM YAPILMASI GEREKİYOR

Roma — FAO Ormancılık Komitesine sunulan bir raporda, dünya orman kaynaklarının hızla tükendiği iddia edilmektedir. Rapora göre; «hızla tükenmekte olan, ama hiç olmazsa teorik olarak bile olsa yenilenme olanağı olan bu kaynağın potansiyel fazlalığını korumak için zaman gerekmektedir. Başlıca zorluk yeterli yatırım sağlayabilmek, ormanların idare ve odunun kullanım yöntemlerini değiştirmek noktalarında toplanmaktadır.»

FAO'ya göre 1976-1994 döneminde gerekli olan yatırım, yıllık ortalama 47 milyar dolardır. Raporda böyle bir miktarı yatırım olarak ormancılık alanına çekebilmenin çok zor olduğu ve bu yüzden en büyük sorumluluğun hükümetlere düştüğü belirtiliyor.

(FAO Pres Release)

78/53, FO/3

Sovyet Sosyal Emperyalizmi Üzerine (2)

(Beşinci sayıdan devam)

Bilindiği gibi kapitalizm, manifaktürden fabrika üretimine geçiş süreci içinde bu yolla doğmuş gelişmiştir. Halen de ABD'de ve diğer gelişmiş kapitalist ülkelere üretimde hedef, bir işçiye, belli bir zaman birimi içinde mümkün olan en çok işi yaptırmak en çok metayı üretmektedir. Bu ülkelerde bu konu, pek çok uzman tarafından incelenmekte, tezgah başındaki işçinin yapacağı ve yapmayacağı bütün hareketler tek tek saptanmaktadır. Böylece makina başındaki işçi, bütün enerjisini «üretim»e harcamaktadır. Bu, üretim açısından yararlı bir tutumdur. Ama işçi açısından hiç de öyle değildir. İşçiye makinanın bir parçası, bir robot, düşünmeyen, yalnızca meta üretmek için hareket eden bir varlık haline getirmektedir. Böylesine yoğun bir çalışma gününün sonunda ise, makine başından «posası çıkmış» bir halde ayrılmaktadır. Kapitalist sistemin ürünü olan bu çalışma tarzı, emeğin sömürüsünün de en yoğun biçimidir. Bunları kısaca hatırladıktan sonra şimdi soralım: tomruk üretiminin 16 m³'ten 200 m³'e çıkarılması, hangi «mükemmel» makine kullanılırsa kullanılsın, işçinin en ağır bir şekilde sömürsü olmadan gerçekleştirilebilir mi? Sosyalist (!) bir ülkede, kapitalizme özgü ekonomik yöntemlerin uygulanmasının mantıklı bir açıklaması yapılabilir mi? Bu soruyu «Yaşasın Sovyetler Birliği» diyenlere ve özellikle de «Acaba SSCB nasıl bir devlettir» diye düşünüp duranlara sormak isterdik.

«Ormancılıkta makineleşmenin geliştirilmesi ve örnek üretkenliğinin artırılması» programı sayesinde Rusya'da 1975 yılında kesim ve tomruklama işlerinde 1971'e oranla 55 bin daha az kişi çalıştı. Yani 1971 - 1975 yılları arasında odun istihsalinde çalışan 55 000 kişi işsiz kaldı. Denilebilir ki, odun istihsalı gibi zahmetli bir işte daha fazla makina kullanılması ve daha az insanın çalışması olumlu bir gelişmedir. Bu

düşünce tarzı iki şart altında doğru olurdu: söz konusu 55 bin kişinin başka alanlarda iş bulması, ya da emeğin üretkenliğinin artması oranında ücretlerin yükselmesi, iş saatlerinin azaltılması.

Oysa, SSCB'de bunlardan ikisi de yoktur. Bir Sovyet raporuna göre, ürettiği 1 ruble değerindeki mal karşılığında bir işçinin eline geçen para son on yılda yarı yarıya, hatta bazı yerlerde yarıdan da fazla düşmüştür.

O halde Rusya ormancılığında «emek üretkenliği»nin artırılması programı neyi amaçlıyor? Bu programın amacı, «kapitalist üretim sisteminin asgari miktardaki gelişmiş sermayeyle azami artı değer veya artı ürün elde etmek kuralı»dır. Uzun sözün kısası, ormanlardan üretim «kâr» amacıyla yapılmaktadır ve üretimi yönlendiren ekonomik kurallar «kapitalist ekonomi»nin kurallarıdır.

Ormancılık sektöründe çalışan işçilerin ve emekçilerin, kendilerinin işten atılmasını sonuçlandıracak bir üretim politikası uygulamaları mantığın alacağı bir iş olmadığına göre, demek ki, aynı zamanda orman ürünleri üretiminin işçilerin denetiminde olduğundan da söz edilemez.

İşsiz kalan 55 000 işçinin başka işkollarına kaydırılıp kaydırılmadığına gelince: **SCHEKINO SİSTEMİ !**

Rusya 1967'den bu yana 'Schekino Sistemi' adı altında, ülkenin tümünde geçerli olan bir ekonomik yöntem uygulamaktadır. Bu yöntemin amacının «daha az insan gücüyle daha çok ürün» elde etmek olduğu belirtiliyor. Bu, ilk bakışta çok olumlu bir hedef gibi görünmektedir. Gerçekten de, teknolojinin gelişmesi sonunda insan emeğine duyulan ihtiyacın azalması son derece olağandır. Bu kapitalist sistemde de böyledir, üretim güçlerinin daha fazla geliştiği daha üst bir aşama olan sosyalist sistemde de böyle olacaktır. Yalnız bilindiği gibi, bu temel üzerinde tutulan yol, iki sistem ara-

sındaki önemli ayrılıklardan birini oluşturmaktadır. Kapitalist sistemde bu olgu, yani üretimde emeğin payının azalması, yukarıda gördüğümüz gibi, sömürünün artmasını ve işsizliği doğurur. Sosyalist sistemde iş çalışma şartlarının iyileştirilmesi, çalışma saatlerinin azaltılması, v.b. sonuçlara yol açar. Daha genel söyleyecek olursak, böyle bir gelişme, sosyalist sistemde halkın yararına değerlendirilir.

Ormancılık sektörünü incelerken gördüğümüz gibi Rusya'da tutulan yol birincisi, yani kapitalizmin yoludur. Gerçekten de, bu sistemin 1971 yılında ülke çapında uygulanmaya başlamasıyla 121 işletmede toplam 65 000 işçi işten atılmıştır.

Pravda'ya göre «ilk üç yılda, bu deney birçok sanayi kolundaki 600 işletmeye hızla yayıldı. Ama sonra her nedense azaldı ve son yedi yılda bunu kullanan işletmeler son derece yavaş bir artış gösterdi.» Pravda bu olayı «tatsız bir dönüş» olarak nitelendirmektedir. Yani, Amerikan Taylor sisteminin bir eşi olan 'Schekino sistemi' nin yayılmasında görülen yavaşlama, yani Rusya'da işsizliğin artmasını ve ürettiği mal birimi karşılığında işçinin eline geçen paranın düşüşünü doğuran uygulamanın yayılma hızındaki yavaşlama «tatsız bir dönüş» tür. Rusya'da yöneticilerin sahip olduğu kapitalist düşünce tarzını göstermek için, sanırız başka bir söz eklemeye gerek yok..

SSCB'de bu konu üzerinde yayınlanan kitaplarda, makalelerde «emek, üretkenliğinin artışından (!), çalışan işçi sayısının azalışından» çok söz ediliyor ama işten çıkarılan işçilerden bahseden yok. Çünkü «bir işçi pazarının varlığı da kapitalist sistemin asli unsurlarından biridir.»

Emek sömürüsünün yoğunlaştırılması işçi sayısının azaltılması, gerçek ücretlerdeki düşüş, daha az insangücü kullanarak daha çok ürün elde etme hedefleri... bütün bunlar işçi ve emekçilerin üretim süreci içinde, işgücünü satan bireylerden ibaret olduklarının kanıtı değil de nedir?..

Bilindiği gibi, emperyalizmin özelliklerinden biri de, «üretim buhranlarının şiddetlenmesi, üretken sektörlerin daralması..» gibi olayları beraberinde getirmesidir. Emperyalizm, bütün bu özelliklerini Rusya'ya ya getirdi. SSCB örneğin tarımda, 1971-1975 döneminde, plan hedeflerine ulaşamadı. Özellikle tahıl üretiminde beklenen artışın sağlanmayışı, «ülkeyi büyük bir açık-

la karşı karşıya bıraktı.»

FAO'nun yayınladığı 1976 yılı Gıda ve Tarım Raporunda belirtildiğine göre, «SSCB'nin tarım sektöründe yıldan yıla meydana gelen değişiklikler, ülkenin geniş sahalarına ve şimdiye kadar kaydedilmiş bütün teknik ilerlemelere rağmen tarımsal potansiyelin doğal şartlardan ciddi bir şekilde etkilenme eğiliminde olduğu gerçeğine ışık tutuyor.»

Bir yandan «dünyanın efendisi olma ideali (?)» peşinde koşarken, öte yandan Rusya, kendi halkını doyurmaktan aciz!.. Sanayinin geri olması yanında, tarımını da gerekli düzeye çıkaramamış olmasına bakmadan çılgınca silahlanıyor. Kendi iç sorunlarını halledememişken, bir yandan da dünyanın dört bir tarafında ülkelerin iç işlerine burnunu sokuyor. Onlara «teknoloji ihracı (?)» ediyor, kredi yardımıyla (!) buluyor. Bütün bunları da diğer emperyalistler ve özellikle diğer süper devlet ABD'nin yaptığı gibi, hem yoksul ülkelerin hammaddelelerini ucuza kapatarak, hem de kendi halkını sömürerek yapıyor. Çünkü Rusya'nın efendilerinin «halkın çıkarını gözetmek» diye bir sorunları yoktur. Çünkü bütün bunlar emperyalist olmanın «gerekleri»dir...

Onlar yaptıkları kalkınma planlarına, hiç sıklımadan ormancılığı da içine alan tarım sektöründe «emek verimliliğinde % 27-30 artış», buna karşılık ücretlerde sadece %17-25 artış hedefi koyabiliyorlar. Ya aradaki % 5-10'luk fark ne oluyor? O da tabii ki artı değer üzerine eklenerek hakim sınıfın cebine girmekte ve diğer ülkelerin baskı altına alınmasında, ABD ile silahlanma yarışında, hegemonya mücadelesinde, v.b., bir de yöneticilerin lüks harcamalarının, debdebeli hayatlarının finansmanında (!) kullanılmaktadır. Bu durum bize, SSCB'de ormancılık sektöründe nasıl bir bölüşüm sisteminin yürürlükte olduğunu, ürünlerin kimler arasında ve ne şekilde pay edildiğini, ne gibi amaçlar doğrultusunda kullanıldığını da gayet güzel bir şekilde açıklamaktadır.

SSCB REVİZYONİST Mİ, EMPERYALİST Mİ (!)

Bazıları Rusya'da kapitalizme geriye dönüş sürecinin başlamış olduğunu, ama bir sosyal-emperyalizmden bahsedilemeyeceğini iddia ediyorlar. Bazıları ise kapitalizme geri dönüşün gerçek olduğunu ama bunun emperyalizm demek olmadığını söy-

luyorlar. Birinci tezi ileri sürenlerce başla-
dığı iddia edilen «geriye dönüş sürecinin»
ne zaman biteceği meçhul... Sonra ne kadar
zamandır bu süreç içerisinde bulundukları
da ayrı bir konu. 1956 yılında yapılan
SSCB Parti Kongresinde yönetime gelen
Kruşçev - Brejnev revizyonist dönemler kli-
şinin 22 yılda ülkeyi «kapitalizme geriye
döndüremeyecek kadar» başarısız oldukları-
nı söylemek, doğrusu büyük haksızlık olur!
Böyle düşünenler, revizyonizmin burjuvazi-
nin ideolojisi olduğunu kavramadıkları gibi,
SSCB'nin bugünkü yapısını tahlil etme zah-
metine de katlanmıyorlar. Revizyonizmi iş-
çi sınıfı ideolojisinden «küçük bir sapma»
olarak görenler, elbette SSCB'de kapitaliz-
me geriye dönüşün nasıl gerçekleştirildiğini
göremezler.

İkinci tezin, SSCB'de kapitalizme geri-
ye dönüşün tamamlandığını ama henüz em-
peryalizm aşamasına geçilmediğini ileriye
sürdüğünü söylemiştik. Oysa en basit bir
mantıkla düşünssek bile, SSCB gibi bir ül-
kede kapitalizme geriye döndükten son-
ra, kapitalizmin kanunlarının işleyeceğini
görmemiz gerekir. Ayrıca biz emperyalizm
hakkındaki tezlerin doğruluğunu kabul edi-
yorsak, Rusya için bundan sonraki durağın
zorunlu olarak «emperyalizm» olduğunu
düşünmeliyiz. Yine içinde bulunduğumuz
çağda bir ülkenin kapitalist olup da emper-
yalist olmaması mümkün değildir.

Bugün SSCB'nin dünya çapındaki faa-
liyetlerini kavrayabilmemiz ve bu anlamda
yanlış görüşlerle mücadele edebilmemiz için
SSCB'nin toplum yapısının ne olduğunu,
geriye dönüşün nasıl gerçekleştiğini ve em-
peryalizm meselesini incelememiz gerek-
mektedir. Bugün Brejnev'lerin yüzlerine
taktıkları «sosyalist» maskesinin düşürül-
mesi bu meseleye sıkı sıkıya bağlıdır.

SSCB'nin gerçek yüzünü kavramak için
öncelikle emperyalizm konusunu ele ala-
lım: Nedir emperyalizm? Bilindiği gibi em-
peryalizmin belli özellikleri vardır. Bunlar;

- 1) Üretim ve sermayedeki yoğunlaşma-
nın tekelleri yaratması
- 2) Banka sermayesi ile sınai serma-
yenin kaynaşarak mali sermayeyi
meydana getirmesi
- 3) Sermaye ihracı
- 4) Dünyayı aralarında bölüşen ulus-
lararası tekellerin kurul-
ması
- 5) En büyük kapitalist güçlerce dün-

yanın paylaşılması ve yeniden pay- laşılması

SSCB'yi bu açıdan ele alıp incelediği-
miz zaman, göreceğimiz ilk şey ekonomi-
nin her alanında tekellerin varlığıdır. Bun-
ların ABD tekellerinden tek farkı ise te-
kelci bürokratların yönetiminde devlet te-
kelleri olmalarıdır.

Bilindiği gibi Rusya'da 1917 Ekim Dev-
rim'i ile sosyalist bir sistem kuruldu. Bu
amaçla, sosyal ve ekonomik alanda büyük
düzenlemeler yapıldı. Bunların başında mül-
kiyet alanında yapılan düzenlemeler geli-
yordu. Belli başlı sanayi, ticaret ve maliye
kuruluşları devletleştirildi ve devlet sektö-
rünün kapsamı daha sonra adım adım ge-
nişletildi. Öte yandan tarım alanında ise or-
ta ve yoksul köylülerin kurdukları kolektif
çiftlikler, zengin köylülerin özel mülkleri ve
mülkiyetin devlete ait olduğu «devlet çift-
likleri» vardı. Kısaca söylemek gerekirse
SSCB'de mülkiyet biçimleri şu gruplarda
toplanmaktaydı :

1. Sosyalist mülkiyet

- a) Bütün halkın mülkiyeti : Devlet
mülkiyetindeki sanayi, ticaret, ma-
liye ve tarım kuruluşları
- b) Emekçi halkın kolektif mülkiyeti:
Belli bir yerdeki belirli bir emekçi
grubunun mülkiyetindeki üretim
araçları ve işletmeler

2. Özel mülkiyet

Rusya'da bugün de görünürde mülkiyet
biçimleri eskisi gibidir. Ama bu biçimler
altında özde büyük değişiklikler gerçekleş-
miştir. Özde mülkiyet artık tekelleri bürok-
rat burjuva sınıfına aittir. Ve bu sınıf ge-
rek tek işletmelerde, gerekse ekonomi-
nin bütününde üretim ve bölüşüm süreçle-
rini kendi çıkarları doğrultusunda düzenle-
mektedir. Bu olayın gelişmesini ise şöyle
özetleyebiliriz:

SSCB'DE REVİZYONİZM NASIL GELİŞTİ

Stalin'in ölümünden sonra, Kruşçev yö-
netimi ile birlikte revizyonizmin etkinliği
arttıkça sosyal ve ekonomik yapıda da de-
ğişiklik başladı. Ülkenin her yanında bürok-
ratlar yönetimde gittikçe daha fazla söz
sahibi oldular. Rusya'da yeni bir imtiyazlı
sınıf, imtiyazlı bürokrat-teknokrat sınıfı or-
taya çıktı. Revizyonizm güçlenip yayıldıkça,
bu imtiyazlı sınıf giderek Rusya'nın hakim
sınıfı haline gelmeye başladı. Devlet işle-
melerinin, devlet yönetiminin çeşitli kade-

melerindeki arker-sivil bürokratlar, teknokratlar, bilim adamları, sanatçılar, kısaca eski aydın tabakayı oluşturan çeşitli gruplar Rusya'da yeni hakim sınıfı meydana getirdiler. Eski devlet işletmeleri kâr amacı güden ve birbirleriyle rekabet eden kapitalist devlet tekelleri haline dönüştü.

Aslında, işletme yöneticilerinin, bürokratların yetkilerinin genişletilmesi II. Dünya Savaşı öncesinde başlamıştı. O zaman amaç, üretimi arttırmak, sanayii geliştirmek ve bu yolla kapitalist ülkelerle yarışmak ve savaşa hazırlanmaktı. Ama bunun doğuracağı zararlı sonuçlar görülemiyordu. Bugün ise, «SSCB'deki bütün parti komitesi sekreterliklerinden yüzde 90'ı aşkını bürokrat ve teknokratların elindedir (...) Parti üyelerinin yüzde 45'ini emekçi nüfusun sadece yüzde 21'ini oluşturan memurlar meydana getirmektedir.» Yani işçi sınıfının devlet yönetimindeki temsil gücü ne sayısına uygun orandadır, ne de yönetimde söz sahibi olmasına yetecek durumdadır. Aslına bakılırsa, işçi geçinen parti üyeleri de işçi aristokrasisinden olduklarından, Rusya'da işçi ve emekçiler devlet yönetiminden tamamen uzaklaştırılmışlardır.

İşletmelerin yönetiminde tek söz sahibi olan bürokrat ve teknokratlar, devletin bü-türünde de tek söz sahibidirler. İşletmeler ise şimdi, «Sanayi Kombinaları» ve «Üretim kombinaları» halinde birleştirilmiş, yani sermaye daha da merkezileştirilmiş ve yoğunlaştırmıştır. Yaratılan artı değerın bölüşümü ise devlet ve işletmelerin yöneticileri arasında olmaktadır.

Cumhuriyet Gazetesinin «Dış Basından» adlı köşesinde yayınlanan bir yazıdan aldığımız aşağıdaki satırlar, Rusya'daki bu yönetici sınıfın niteliklerini gayet güzel bir şekilde anlatmaktadır:

«Sovyet ticaret yetkilileriyle ilk temaslarımı yapmak üzere Moskova'ya gidişimi hala hatırlarım. Havaalanına ayak bastığım zaman ben en çok şaşırtan, yan yana sıralanmış on kadar lüks siyah otomobil oldu (...) Aradan geçen beş yıllık dönemde Batılı ülkelerle Sovyetler Birliği arasındaki ticaret ilişkileri çok geliştiği için bugün Moskova yabancılarla dolup taşmaktadır. Daha da önemlisi bu yabancılarla Sovyet yetkilileri arasındaki ilişkilerde görülen büyük değişikliklerdir (...) Bir zamanlar proletaryanın düşmanları olarak kabul edilen iş adamları,

Moskova'da hiç kimseye gösterilmeyen bir konukseverlikle ağırlanmaktadırlar artık (...) Otelin Kızıl Meydan'a bakan lüks ve geniş daireleri sürekli olarak yabancı sanayiciler, iş adamları ve firma temsilcileri ile doludur. Bu yabancı konuklar geceleri ziyafetlerde ağırlanırlar (...)»

Durum oldukça açıktır. Fakat biz yine de biraz ekleme yapalım : «1970'lerin başından itibaren Rusya, artık kendi nüfuz alanlarının dışına, Üçüncü Dünyaya ve ABD'nin nüfuz alanlarına doğru yayılmaya başladı. Moskova'nın meselesi, bu aşamada mümkün olduğu kadar çok ileri mevzi (Angola, Etyopya vb.,) kazanmak; Batı'nın tepkisini mümkün olduğu kadar önleyip, işleri kesin hesaplaşmaya vardırılmadan köşebaşlarını tutmak. Bunun için kullanılan yöntem ise, a. Askeri Tehdit ,b. Kendi iç pazarını, ekonomik durgunluk içindeki Batı'ya yeni bir kredi ve mal ihraç alanı olarak sunmak, c. Üçüncü Dünyada ilerlerken Küba Ordusunun arkasına saklanmak, d. Bütün bunlar sayesinde Batı'ya Helsinki Belgesi gibi kâğıt parçalarını imzalatıp, «barış» propagandasını yoğunlaştırmak.» (Aydınlık Gazetesi, 13.4.1978 H. Berktaş).

SERMAYE İHRACI : TEKNİK VE EKONOMİK YARDIMLAR

Devlet mülkiyetindeki işletmeler, revizyonistlerin yönetimine geçince, nitelik olarak kapitalist devlet tekelleri haline dönüştürülürken Rusya'da bugün bir yandan da devlet eliyle yapılan ve genellikle «yardım» şeklinde olan bir sermaye ihracı başlamıştır. Bu sermaye ihracı, emperyalizmin kanunlarına uygun olarak pazar kavgası ve ham maddelerin talanını da beraberinde getirmektedir. SSCB'nin bu alandaki esas sömürsü Üçüncü Dünya ülkelerine «ekonomik yardım», «askeri yardım» yoluyla pahalı satıp, ucuza alarak muazzam kârlar elde etmek şeklinde olmaktadır. Gazetelerde hergün çıkan haberlerden bu olaya yeteri kadar kanıt bulmak mümkündür.

Sermaye ihracının yurdumuza yönelik bölümü ise oldukça geniş bir şekilde incelenmiş ve çeşitli basın ve yayın organlarında açıklanmış bulunuyor. Örneğin Seydişehir Alüminyum tesisleri, İskenderun Demir-Çelik Tesisleri, vb., yeni kredi anlaşmaları bütün detaylarıyla incelenip eleştirildi. Rusya'nın «yardım» adı altında yaptığı

ğı sermaye ihracı yoluyla ülkemizi nasıl sömürdüğü rakamlarla bir bir ortaya kondu.

Öte yandan, yukarıda da söylediğimiz gibi, sermaye ihracı, pazar kavgası ve hammadde talanı ile birlikte geliyor. Aynı zamanda sanayi bölgelerinin ele geçirilmesi konusu da gündemdedir. Bugün Rusya, ABD emperyalizmi karşısında bir rakip, dünyanın yeniden paylaşılmasını talep eden bir emperyalisttir. Rusya, ABD ile kıyasıya bir pazar mücadelesine girmekte, bu da aralarındaki hegemonya mücadelesini şiddetlendirmektedir. Pazarları ele geçirmek amacıyla nüfuz alanları yaratma, devletleri, ülkeleri baskı altına alma mücadelesi veriliyor. Pazar savaşı hegemonya mücadelesini, hegemonya mücadelesi ekonomik sömürünün genişletilmesini körüklüyor. Emperyalist talan sofrasına ABD'den sonra gelen Rusya, yeniden paylaşımı talep ediyor ve ekonomik, siyasi ve askeri yollarla nüfuz alanlarını genişletme mücadelesini sürdürüyor.

Bu olayı basından alacağımız bir iki örnekle kolayca ispatlayabiliriz. Okurlarımız, son yıllarda özellikle Afrika'da iki süper devletin nasıl birbirleriyle kıyasıya rekabete giriştiklerini hatırlıyacaklardır. Bugün Afrika iki süper devletin başlıca mücadelesinde alanlarından birisidir. Her ne kadar bazıları, ABD'nin saldırgan bir emperyalist; Rusya'nın ise bölge ülkelerinin «koruyucusu ve dostu» sıfatıyla (!) kıtada bulunduğunu savunuyorsa da gerçekler, böyle söyleyenlerin yüzlerine her gün yeniden çarpıyor. Afrika dosyası öylesine hızla kabarıyor ki, bu yazıya aldığımız ve bir kaç ay öncesine ait örnekler, üzerlerine eklenen yenilerin çokluğu yüzünden, neredeyse anılarımızdan silinmek üzere...

Afrika, neden iki süper devletin başlıca mücadele alanlarından birisi olmuştur?

Çünkü birinci olarak, Rusya gelişmiş bir sanayi bölgesi olan Avrupa'yı kuşatmayı amaçlamaktadır. Rusya Avrupa'daki sanayiye, nitelikli işgücüne muhtaçtır. Çünkü o her ne kadar bir süper devlet ise de, ABD'ye göre ekonomik bakımdan geridir. Bu nedenle de dünyanın tek efendisi olmak için mücadelede Avrupa'yı ilhak etmek zorundadır. İkinci olarak ise Rusya Afrika'da kendince sızmaya elverişli bir zemin bulmaktadır. Çünkü bu kıtadaki ülkeler, son yıllarda birbiri ardına bağımsızlıklarına kavuşmaktadırlar. Bir dizi devlet kurulmaktadır. Bu genç devletlerin Batılı emperyalistlere karşı duydukları haklı öfkeden yararlanmaya çalışan Rusya, yüzünde dostluk maskesi, elinde yardım ve işbirliği şekerleriyle sinsice bölgeye sokulmaktadır. Ve nereye elini atsa, ardında bir karışıklık, bir savaş çıktığını görüyoruz. En son ve en canlı örnek Zaire olayıdır. Rusya'nın sadık dostlarının «Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri» adını verdikleri (?) Katanga jandarmaları, Rusya'nın paralı askerleri ve vurucu gücü Kübalılarla birlikte Zaire'ye saldırdılar. Bu Afrika'daki olayların ne ilkidir, bu gidişle ne de sonuncusu olacaktır. Zaten günümüzde, dünyanın neresinde bir karışıklık, savaşı iki devlet varsa, orada mutlaka Rusya'yı ve Küba'yı görüyoruz. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Rusya uluslararası anlaşmazlık ve savaşlarla ilgili haberlerde giderek daha sık manşet olmaya başlamıştır. Kıbrıs meselesinde, Afrika'daki diğer anlaşmazlıklarda, Asya'daki hükümet darbelerinde, bazen bir tarafın, bazen diğer tarafın arkasına geçerek anlaşmazlıkları körüklemekte, önce bir tarafa cesaret vermekte, sonra karşı tarafın safına geçerek bu kez onu desteklemeye başlamaktadır.

(DEVAM EDECEK)

